

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012**

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

**ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013**

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.	Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.....	1
1.1	Κλάδος Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία .....	1
1.1.1	Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία.....	2
1.1.2	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.....	2
1.2	Κλάδος Μεταποίησης και Υπηρεσιών .....	2
1.2.1	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας .....	3
1.3	Κλάδος Κατασκευών .....	3
1.4	Κλάδος Χημικών Ουσιών .....	3
1.5	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP) .....	4
2.	Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών.....	4
3.	Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης.....	4
4.	Κλάδος Ποιότητας Αέρα.....	4
5.	Κλάδος Ακτινοπροστασίας.....	4
B.	ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012 .....	5
1.	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	5
1.1	Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας .....	5
1.1.1	Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων .....	6
1.2	Ποινικές Διώξεις .....	6
1.3	Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων .....	6
1.3.1	Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας .....	7
1.3.2	Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα.....	8
1.3.3	Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων .....	8
1.3.3.1	Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2011 .....	8
1.3.3.2	Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2011 .....	9
1.3.3.3	Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων .....	9
1.4	Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών .....	9
1.5	Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης .....	10
1.6	Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία .....	10
1.7	Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών .....	11
1.7.1	Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των κατασκευών .....	11
1.7.2	Εργασίες σε Ύψος .....	11

1.8	Άδειες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου .....	12
1.9	Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Τελικής Έγκρισης.....	12
1.10	Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2011 – 2012 για τους Ψυχοκοινωνικούς Κινδύνους .....	12
1.11	Λειτουργοί Ασφάλειας .....	12
1.12	Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία.....	13
1.12.1	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας .....	13
1.12.2	Εκπαίδευση μελών Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα.....	14
1.12.3	Διαγωνισμός Αφίσας 2012.....	14
1.12.4	Εκδόσεις.....	14
1.12.5	Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία.....	14
1.12.6	Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2012 .....	15
1.12.7	Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων.....	15
1.12.8	Ημερίδα Λειτουργών Ασφάλειας και τις Εργασίες σε Ύψος.....	16
1.12.9	Δραστηριότητες για Ασφάλεια και Υγεία κατά την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	16
1.12.10	Διοργάνωση Συνεδρίου για το Σχέδιο Ασφάλειας και υγείας και τους Συντονιστές κατά τη μελέτη και την εκτέλεση των Έργων.....	17
1.13	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.....	17
1.13.1	Ανάπτυξη και Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης .....	17
1.14	Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την προαγωγή της υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP) .....	17
1.14.1	Συμμετοχή σε διάφορα προγράμματα του δικτύου .....	17
1.14.2	Συμμετοχή σε συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου...18	
1.15	Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας.....	18
1.15.1	Εφαρμογή Νομοθεσίας για Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας .....	18
1.15.2	Άλλες δραστηριότητες Μονάδας Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας .....	18
1.15.3	Πρώτη Συνάντηση της ομάδας εμπειρογνομόνων των Αρμόδιων Αρχών SEVESO.....	19
1.16	Κλάδος Χημικών Ουσιών .....	20
1.16.1	Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση .....	20
1.16.2	Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων.....	20
1.16.3	Επιθεωρήσεις, Ποινικές Διώξεις και Χημικές Αναλύσεις Δειγμάτων.....	21
1.16.4	Συλλογή Πληροφοριών για Χημικές Ουσίες στην Κύπρο.....	22

1.16.5	Νέα Νομοθεσία .....	22
2.	ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ CE ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ .....	23
2.1	Μονάδα Μηχανημάτων .....	23
2.2	Μονάδα Σήμανσης CE .....	24
2.3	Μονάδα Υγραερίου .....	26
2.4	Έλεγχος του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων .....	27
2.4.1	Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων .....	27
2.4.2	Νομοθεσία / Εφαρμογή Νομοθεσίας.....	28
2.4.3	Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2012 .....	28
3.	ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ.....	29
3.1	Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών .....	29
3.1.1	Αδειοδότηση .....	29
3.1.2	Επιθεωρήσεις / Μετρήσεις.....	29
3.1.3	Επιτήρηση της αγοράς για ορισμένα Χρώματα Διακόσμησης, Βερνίκια και Προϊόντα Φανοποιίας Αυτοκινήτων.....	30
3.2	Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR).....	31
3.3	Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο .....	32
4.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ.....	32
4.1	Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα.....	32
4.2	Εναρμονιστική Νομοθεσία.....	35
4.3	Πιστοποίηση Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για την Ποιότητα Αέρα.....	35
4.4	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+.....	35
4.5	Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων.....	35
5.	ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ .....	35
5.1	Εφαρμογή της Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες .....	36
5.2	Μετρήσεις περιβαλλοντικής ραδιενέργειας.....	37
5.3	Αρχείο Πηγών Ιονίζουσας Ακτινοβολίας και Δοσιμετρίας.....	38
5.4	Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο.....	38
5.5	Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς .....	38
5.6	Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ .....	39
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Οργανόγραμμα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.....	40

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Συνεχείς και Μηνιαίες Επιθεωρήσεων Έτος 2012.....	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2012 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία .....	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2012 .....	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2012 μέχρι 31.12.2012 .....	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI .....	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2012, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος - Στοιχεία για Εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας.....	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: Αριθμός Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα - Έτος 2012 Στοιχεία για Εργοδοτούμενα Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της Εργασίας.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2012, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Επαρχία όπου συνέβηκαν. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας. ....	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που συνέβηκαν κατά το έτος 2012.....	53
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003-2012 - Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας.....	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003-2012- Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας.....	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας και γνωστοποιήθηκαν κατά το έτος 2012 - Ταξινόμηση κατά αιτία.....	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2012. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας – ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ. 1).....	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2012.....	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας-Αριθμού Ατυχημάτων-Αριθμού Εργοδοτούμενων/ Σύνολα-Μέσος Όρος Περίοδος 2003-2012.....	58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2011. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας - ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Στατιστικά Επιθεωρήσεων του Κλάδου Χημικών Ουσιών.....	60

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2012.....	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX: Καταχωρημένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2012.....	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXI: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων .....	64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXII: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα .....	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXIII: Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2010)..	71

## A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποστολή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζόμενους, η διατήρηση, όπου είναι καλή, και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας όπου απαιτείται, η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος με τον αποτελεσματικό έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας καθώς και των κινδύνων από τη χρήση χημικών ουσιών και ιονίζουσας ακτινοβολίας.

Η επίτευξη της πιο πάνω αποστολής επιτυγχάνεται μέσω της ύπαρξης κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου, της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος επιθεώρησης, της συνεχούς ενημέρωσης και πληροφόρησης του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του Τμήματος και της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελείται από τον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, που περιλαμβάνει τέσσερις Κλάδους και άλλους τέσσερις Κλάδους όπως παρατίθενται πιο κάτω:

- Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία
  - Κλάδος Εκπαίδευσης και Διαφώτισης
  - Κλάδος Μεταποίησης και Υπηρεσιών
  - Κλάδος Κατασκευών
  - Κλάδος Χημικών Ουσιών
- Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών,
- Κλάδος Ελέγχου της Βιομηχανικής Ρύπανσης,
- Κλάδος Ποιότητας Αέρα,
- Κλάδος Ακτινοπροστασίας.

Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο και Αμμόχωστο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2012 συνολικά **83** οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι **8** ήταν κενές. Στις οργανικές θέσεις δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό διοικητικής, γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης.

Το Οργανόγραμμα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας φαίνεται στο **Παράρτημα Ι**.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

### 1. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Ο Τομέας ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν την προστασία της ζωής, της αριτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους καθώς και την προστασία άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν. Το έργο του Τομέα διεκπεραιώνεται, όπως αναλύεται στη συνέχεια, από τους 4 Κλάδους που τον αποτελούν.

#### 1.1 Κλάδος Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Ο Κλάδος Εκπαίδευσης και Διαφώτισης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία δημιουργήθηκε με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στα θέματα ενημέρωσης, κατάρτισης και πληροφόρησης.

Ο Κλάδος Εκπαίδευσης και Διαφώτισης είναι υπεύθυνος, μεταξύ άλλων, για τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και τήρηση των υποχρεώσεων του Τμήματος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, την έγκριση και παρακολούθηση της εκπαίδευσης των Λειτουργών Ασφάλειας και τη λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας.

### **1.1.1 Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία**

Το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία ασχολείται με την πληροφόρηση, ενημέρωση και κατάρτιση των εργοδοτών, των εργοδοτούμενων και του κοινού γενικότερα πάνω στα θέματα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, με την ετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς επίσης για την ετοιμασία εγχειρίδιων, οδηγών και ενημερωτικών φυλλαδίων. Επίσης, διοργανώνει Εκστρατείες Διαφώτισης και Ενημέρωσης.

Ταυτόχρονα, το Κέντρο εφαρμόζει προγράμματα εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης των νεοεισερχόμενων και υφιστάμενων υπαλλήλων του Τμήματος, υλοποιώντας το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης.

### **1.1.2 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εστιακό Πόλο της Κύπρου για τον πιο πάνω Οργανισμό, ο οποίος ιδρύθηκε με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αρ. 2062/94 και ασχολείται με ενημέρωση και πληροφόρηση στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ως Εστιακός Πόλος, το Τμήμα είναι αρμόδιο για την οργάνωση και τον συντονισμό του Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης και συμμετέχει στην κατάρτιση και υλοποίηση του προγράμματος εργασίας του Οργανισμού.

## **1.2 Κλάδος Μεταποίησης και Υπηρεσιών**

Ο Κλάδος ρυθμίζει την οργάνωση και τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε επιχειρησιακό επίπεδο, δηλαδή μέσα στην επιχείρηση, σε επαρχιακό και σε παγκύπριο επίπεδο. Επίσης, ο Κλάδος ασχολείται με τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να πληρούν οι χώροι εργασίας (κτήρια, υποστατικά, νοσηλευτήρια, λιμενικοί χώροι, γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις, κ.λπ.).

Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεσή τους σε χημικούς, βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, από την έκθεση σε αμίαντο και σε φυσικούς παράγοντες, όπως είναι ο θόρυβος, οι κραδασμοί, η θερμότητα ή και από εργονομικούς παράγοντες, όπως είναι η ανύψωση και μετακίνηση φορτίων με τα χέρια, η μονότονη εργασία, ο ρυθμός εκτέλεσης της εργασίας, οι οθόνες οπτικής απεικόνισης, κ.λπ.

Ο Κλάδος ρυθμίζει, επίσης, θέματα που αναφέρονται στην προστασία της ασφάλειας και υγείας των παιδιών, των νεαρών προσώπων, καθώς και των εγκύων, των γαλουχουσών και των λεχώνων εργαζομένων.

Τέλος, ο Κλάδος χειρίζεται τα θέματα που αφορούν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) σε εργοδότες και



αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα και το δίκτυο KSS των Αρμοδίων Αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

### **1.2.1 Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας**

Στον Κλάδο Μεταποίησης και Υπηρεσιών υπάρχει ειδική μονάδα που ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας, τα οποία δύναται να προκληθούν σε εγκαταστάσεις λόγω της αποθήκευσης ή χρήσης επικίνδυνων ουσιών. Οι συνέπειες των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας μπορεί να είναι έντονα αισθητές σε μεγάλη γεωγραφική έκταση γύρω από τις εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται τέτοιες ουσίες. Ο Κλάδος, μεταξύ άλλων, έχει ως επιδίωξή του την πρόληψη των ατυχημάτων αυτών ή/και τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

### **1.3 Κλάδος Κατασκευών**

Ο Κλάδος Κατασκευών ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν χώρους όπου εκτελούνται κατασκευαστικά έργα και τους χώρους όπου διεξάγονται εξορυκτικές (λατομικές) δραστηριότητες καθώς και με θέματα που αφορούν εργασίες με αμίαντο. Επιπρόσθετα, ασχολείται με τον συντονισμό και τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων για την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα καθώς και την προώθηση ενεργειών και δράσεων για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας. Επίσης, ασχολείται με την υποβολή όρων για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία στα πλαίσια της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων για την έκδοση πολεοδομικών αδειών και αδειών οικοδομής, καθώς και στα πλαίσια ανέγερσης ή/και ανακαίνισης κυβερνητικών κτηρίων και ενοικίασης ιδιωτικών κτηρίων για τη στέγαση Κυβερνητικών Υπηρεσιών.

### **1.4 Κλάδος Χημικών Ουσιών**

Ο Κλάδος Χημικών Ουσιών ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των χημικών προϊόντων που παράγονται, εισάγονται, εξάγονται, χρησιμοποιούνται και διατίθενται στην αγορά της Κύπρου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ο Κλάδος καλύπτει τις υποχρεώσεις της Κύπρου που απορρέουν από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1907/2006 (Κανονισμός REACH) για την καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών ουσιών και τους περιορισμούς τους, του Κανονισμού 1207/2008 (Κανονισμός CLP) για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των χημικών ουσιών και των μειγμάτων τους και του Κανονισμού 689/2008 (Κανονισμός PIC) για τις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών προϊόντων. Παράλληλα εκπροσωπείται, ισότιμα με όλα τα άλλα Κράτη Μέλη, στις Επιτροπές και σε δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) που έχουν ως στόχο την εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για χημικές ουσίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν την αξιολόγηση δεδομένων καταχώρισης χημικών ουσιών, προτάσεις για περαιτέρω μελέτη τους, εναρμονισμένες εκστρατείες στοχευμένων επιθεωρήσεων, προώθηση της συνεργασίας με άλλους Οργανισμούς και Φορείς, ετοιμασία και αξιολόγηση προτάσεων για εισαγωγή νέων περιορισμών στη χρήση χημικών ουσιών κ.ά. Κύριος στόχος της προσπάθειας αυτής είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας όσων διαθέτουν ή χρησιμοποιούν χημικές ουσίες και χημικά παρασκευάσματα (μείγματα) στους χώρους εργασίας, στο οικιακό περιβάλλον ή γενικότερα ως καταναλωτές καθώς και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

## **1.5 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP)**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο της Κύπρου στο πιο πάνω Δίκτυο, το οποίο ιδρύθηκε το 1996 μετά από πρωτοβουλία του Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου για την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία της Γερμανίας (BAuA). Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από Ινστιτούτα/Οργανισμούς στον τομέα της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας και στον τομέα της Δημόσιας Υγείας διάφορων Κρατών Μελών και ασχολείται με την ενημέρωση, πληροφόρηση και διάδοση καλών μεθόδων πρακτικής στον τομέα της Προαγωγής της Υγείας στους εργασιακούς χώρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως Εθνικός Εστιακός Πόλος, συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα και εκστρατείες του Ευρωπαϊκού Δικτύου.

## **2. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών**

Τα θέματα επιθεώρησης και πιστοποίησης των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης όπως των ανελκυστήρων, των αναβατορίων, των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων αποτελούν το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται ο Κλάδος αυτός.

Επίσης, ο Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών ασχολείται με την επιτήρηση της αγοράς για να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων που ικανοποιούν τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τη σήμανση CE. Τέτοιες κατηγορίες προϊόντων είναι ο Εξοπλισμός υπό Πίεση, τα Απλά Δοχεία Πίεσης, τα Μηχανήματα, οι Ανελκυστήρες, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας και ο Εξοπλισμός και τα Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες για τις οποίες ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, είναι η αρμόδια αρχή.

Περαιτέρω, ο Κλάδος ασχολείται με την επιθεώρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων υγραερίου καθώς και με τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων.

## **3. Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης**

Ο Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης ασχολείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διάφορων βιομηχανικών εγκαταστάσεων καθώς και από τη χρήση ορισμένων βαφών και βερνικιών, με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας του κοινού και η προστασία του περιβάλλοντος.

## **4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα**

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση των επιπέδων διάφορων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα καθώς και την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας και ευημερίας των πολιτών, η προστασία της βλάστησης και γενικότερα του περιβάλλοντος.

## **5. Κλάδος Ακτινοπροστασίας**

Βασική επιδίωξη του Κλάδου Ακτινοπροστασίας είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και του κοινού από τους κινδύνους που πηγάζουν από τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, όπως στην ιατρική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές, τη γεωργία, την έρευνα καθώς και από κινδύνους που πιθανόν να δημιουργούνται από ραδιενέργεια στο περιβάλλον. Ο Κλάδος ασχολείται

επίσης με τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, την προετοιμασία για την αποφυγή και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών από ακτινοβολίες και ραδιολογικά/πυρηνικά ατυχήματα καθώς και με τη μεταφορά και διακίνηση ραδιενεργών υλικών.

## **B. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012**

### **1. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ**

#### **1.1 Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας**

Μια από τις βασικές δραστηριότητες του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία είναι η διεξαγωγή επιθεωρήσεων για τον έλεγχο της τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος και για βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους.

Μέσω του ετήσιου προγραμματισμού και συντονισμού από τον Τομέα Ασφάλειας και Υγείας, κατά τη διάρκεια του 2012 πραγματοποιήθηκαν συγκεκριμένες στοχευμένες δραστηριότητες και εκστρατείες επιθεωρήσεων.

Κυρίως οι επιθεωρήσεις, που γίνονταν καθόλη τη διάρκεια του 2012, αφορούσαν τους κινδύνους στον κατασκευαστικό τομέα, τον έλεγχο των κινδύνων σε νοσοκομεία και κλινικές, τον έλεγχο της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων ιδιαίτερα σε συσκευαστήρια πατατών, τον έλεγχο της εφαρμογής κατάλληλου συστήματος διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας καθώς και επιθεωρήσεις για την προώθηση της διαβούλευσης και συμμετοχής των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Καθόλη τη διάρκεια του 2012 πραγματοποιήθηκε επίσης, η εκστρατεία της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θέμα τον έλεγχο των ψυχοκοινωνικών κινδύνων σε νοσηλευτήρια, εστιατόρια, ξενοδοχεία και επιχειρήσεις μεταφορών.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν, σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, στοχευμένες εκστρατείες σε καθορισμένους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων που περιελάμβαναν τις Βιομηχανίες Μετάλλου, Χημικών, μη Μεταλλικών Ορυκτών, Τροφίμων, Ξύλου, τον Κατασκευαστικό Τομέα καθώς και τα Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Λούνα Παρκ και τους Παιχνιδότοπους. Όλες οι εκστρατείες του Προγράμματος Επιθεωρήσεων φαίνονται στο **Παράρτημα II**. Για την καλύτερη διεξαγωγή των εκστρατειών αυτών ετοιμάστηκαν ειδικά ερωτηματολόγια, ενημερωτικό υλικό και οδηγίες που διαβιβάστηκαν στους διαφόρους εμπλεκόμενους φορείς και τοποθετήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια του 2012, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν συνολικά 4.642 επιθεωρήσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας σε χώρους εργασίας που υπόκεινται στις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας. Κατά το 2011 είχαν πραγματοποιηθεί συνολικά 4.667 επιθεωρήσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος III** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2012.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IV** φαίνονται στοιχεία (κατά επαρχία και κατά οικονομική δραστηριότητα) των 28.221 υποστατικών που χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίας, επιθεωρούνται συστηματικά και ήταν καταχωρημένα μέχρι τις 31.12.2012 στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος. Στον Πίνακα του **Παραρτήματος V** φαίνονται τα στοιχεία των νέων υποστατικών που καταχωρήθηκαν κατά

τη διάρκεια του 2012, τα οποία ανέρχονται σε 2.749. Κατά το 2011 είχαν καταχωρηθεί στο Μηχανογραφημένο Σύστημα 3.271 νέα υποστατικά.

### 1.1.1 Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων

Κατά τη διάρκεια του 2012, μετά από την υποβολή εκ μέρους των εργοδοτών σχετικών αιτήσεων, εκδόθηκαν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 70 Πιστοποιητικά Εγγραφής Εργοστασίων, σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο Κεφ. 134 και 13 σχετικές Βεβαιώσεις. Τα Πιστοποιητικά Εγγραφής και οι Βεβαιώσεις εκδίδονται εφ' όσον κατά τη διάρκεια των σχετικών επιθεωρήσεων που διενεργούν Επιθεωρητές Εργασίας, διαπιστώνεται ότι στους χώρους εργασίας τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις της σχετικής Νομοθεσίας που αφορά σε θέματα ασφάλειας και υγείας. Κατά το έτος 2011 εκδόθηκαν 98 Πιστοποιητικά Εγγραφής και 16 Βεβαιώσεις.

### 1.2 Ποινικές Διώξεις

Εντός του 2012 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 42 υποθέσεων για παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν στην ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες το 2012 ανήλθαν συνολικά σε €167.000 σε σύγκριση με €133.550 για το 2011. Επίσης, εντός του 2012, σε μια περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος επιβλήθηκε ποινή τριών μηνών φυλάκισης με τριετή αναστολή.

Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2012 σε σύγκριση με τα έτη 2009-2011, φαίνονται στον **Πίνακα 1** του **Παραρτήματος VI**. Εντός του 2012 συντάχθηκαν επίσης συνολικά 38 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης, οι οποίοι διαβιβάστηκαν στους εκπρόσωπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση της ποινικής δίωξης των κατηγορουμένων. Κατάλογος των Νόμων και Κανονισμών με βάση τους οποίους συντάχθηκαν οι φάκελοι ποινικής δίωξης που προωθήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία το 2012, φαίνονται στον **Πίνακα 2** του **Παραρτήματος VI**.

Επίσης, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε 13 ανακοινώσεις στις οποίες αναφέρονταν οι καταδίκες Φυσικών ή Νομικών Προσώπων για παραβάσεις της Νομοθεσίας για την «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία» που επιβλήθηκαν από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Οι ανακοινώσεις αυτές δημοσιοποιήθηκαν μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για ενημέρωση του κοινού. Επιπρόσθετα, τα στοιχεία των καταδικασθέντων με τις αποφάσεις των Δικαστηρίων στάλθηκαν και στην Αστυνομία για ενημέρωση των Ποινικών Μητρώων των προσώπων αυτών.

### 1.3 Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων

Κατά το έτος 2012 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνολικά 1.993 ατυχήματα, ως ακολούθως:

- |  |              |
|--|--------------|
| (α) Ατυχήματα σε <u>εργοδοτούμενα πρόσωπα</u> κατά τη διάρκεια της εργασίας:     | 1.741(87,3%) |
| (β) Ατυχήματα σε <u>αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα</u> κατά τη διάρκεια της εργασίας: | 15 (0,8%)    |

- |   |            |
|---|------------|
| (γ) Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα <u>κατά τη διαδρομή</u> από ή προς την εργασία τους: | 130 (6,5%) |
| (δ) Ατυχήματα σε <u>πρόσωπα εκτός εργασίας</u> που προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία:                   | 107 (5,4%) |

Στην επόμενη παράγραφο, όπως και στα σχετικά Παραρτήματα που αναφέρονται σ' αυτή, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά, γίνεται ανάλυση των ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και αφορούσαν μόνο όσα συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

### 1.3.1 Ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας

Στα Παραρτήματα VII – XIV παρουσιάζεται ανάλυση της πιο πάνω κατηγορίας εργατικών ατυχημάτων, ως ακολούθως:

- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος VII** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος VIII** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2012 παρουσιάζεται στον τομέα της Μεταποίησης με ποσοστό 20,16% και ακολουθούν οι τομείς των Ξενοδοχείων / Εστιατορίων με ποσοστό 18,90% και των Κατασκευών με ποσοστό 18,84%.
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος IX** τα ατυχήματα αναλύονται ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και κατά επαρχία.
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος X** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2012 κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στο Παράρτημα αυτό παρουσιάζονται, εκτός από τα ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα και αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, τα ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία. Επίσης, ατυχήματα που συνέβηκαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλά προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Δεν έχουν γνωστοποιηθεί οποιαδήποτε θανατηφόρα ατυχήματα σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XI** παρουσιάζεται σε μορφή γραφικής παράστασης ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2012.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XII** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2003-2012.
- Στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XIII** καταδεικνύονται τα εργατικά ατυχήματα του 2012, αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτήρια / εγκαταστάσεις, μηχανήματα / εξοπλισμός, μέσα μεταφοράς, υλικά / ουσίες και άλλα αίτια).
- Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολούμενων) x 100.000] για το 2012, καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για το 2012.

### 1.3.2 Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα

Κατά το έτος 2012 συνέβηκαν 10 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Το έτος 2011 συνέβηκαν 5 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα. Τα ατυχήματα αυτά αναλύονται στον πίνακα του **Παραρτήματος Χ**.

Επιπρόσθετα, κατά το έτος 2012 συνέβηκαν άλλα 4 θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, ως ακολούθως:

(α) Αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας	1
(β) Εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή:	1
(γ) Πρόσωπα εκτός εργασίας που (προέκυψαν από δραστηριότητες στην εργασία):	2

Τα πιο πάνω ατυχήματα αναλύονται επίσης στον πίνακα του **Παραρτήματος Χ**.

### 1.3.3 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων

Ως «Δείκτης Συχνότητας», ορίζεται ο αριθμός των ατυχημάτων ανά 100.000 απασχολούμενα πρόσωπα. Ο Δείκτης αυτός αποτελεί το πιο ασφαλές συγκρίσιμο στοιχείο για εξέταση και ανάλυση του θέματος που αφορά στα επίπεδα προόδου στον τομέα αυτό, τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

#### 1.3.3.1 Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων Έτους 2011

Όπως φαίνεται στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIV** και στο Διάγραμμα του **Παραρτήματος XV**, ο Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2012 ήταν 536,88. Σημειώνεται ότι πρόκειται για προκαταρκτικό και όχι τελικό αποτέλεσμα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο «Αριθμός των Εργοδοτούμενων Προσώπων», που χρησιμοποιείται για υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας, βασίζεται στον μέσο όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι στα συνολικά αποτελέσματα (Μέσο Όρο) του έτους, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης.

Στο διάγραμμα του **Παραρτήματος XVI** παρουσιάζεται η Μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος έτους) κατά την περίοδο 2003-2012, καθώς επίσης και του αριθμού των ατυχημάτων και των εργοδοτούμενων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Από το Παράρτημα αυτό συμπεραίνεται ότι η μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας κατά την περίοδο 2007-2012 σημείωσε μείωση κατά 27,23%. Κατ' αυτό τον τρόπο έχει επιτυχθεί ο στόχος για μείωση του Δείκτη Συχνότητας κατά 25,0% της Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια και υγεία στην Εργασία για την πιο πάνω περίοδο.

### 1.3.3.2 Διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2011

Στον Πίνακα του Παραρτήματος XVII παρουσιάζονται οι διορθωμένοι Δείκτες Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων για το έτος 2011, οι οποίοι προέκυψαν μετά τη χρήση των τελικών αποτελεσμάτων για το έτος 2011 (Μέσος όρος έτους), σε ό,τι αφορά τον αριθμό των εργοδοτούμενων προσώπων, σύμφωνα με την αντίστοιχη Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι στην αντίστοιχη Ετήσια Έκθεση για το έτος 2011, στο Παράρτημα XII, παρουσιάσθηκαν προκαταρκτικά αποτελέσματα.

### 1.3.3.3 Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2012 γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, όπως αναφέρονται πιο κάτω, συνολικά 13 επικίνδυνα συμβάντα που σχετίζονταν με περιστατικά σε χώρους εργασίας.

Επαρχία	Κατηγορία Επικίνδυνου Συμβάντος	Αριθμός Επικίνδυνων Συμβάντων
Λευκωσία	Πυρκαγιά / έκρηξη	1
	Κατάρρευση κατασκευής	3
	Διαρροή εύφλεκτων ουσιών	1
	Ηλεκτρικό βραχυκύκλωμα	2
Λάρνακα	Πυρκαγιά / έκρηξη	1
	Διαρροή εύφλεκτων ουσιών	1
	Διαρροή ουσιών	1
	Ηλεκτρικό βραχυκύκλωμα	1
	Ανατροπή ανυψωτικού εξοπλισμού	1
Πάφος	Επαφή με εναέριες ηλεκτρικές γραμμές	1
ΣΥΝΟΛΟ		13

## 1.4 Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Η Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών συνέχισε τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας σε χώρους εργασίας, όπου υπήρχε η πιθανότητα έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς για την υγεία παράγοντες. Οι διερευνήσεις έγιναν από τον Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τους Λειτουργούς του Τμήματος. Οι διερευνήσεις αυτές είχαν σκοπό τον έλεγχο των εκτιμήσεων του κινδύνου και των μέτρων προστασίας και πρόληψης που απαιτούνται τόσο για σκοπούς συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία όσο και για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας και με απώτερο στόχο την πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών.

Μέσα από τις διερευνήσεις των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων στους χώρους εργασίας καθώς και από την πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από διάφορα Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας και άλλους Οργανισμούς που τηρούν στοιχεία σχετικά με ασθένειες, κατά τη διάρκεια του 2012 καταγράφηκαν και διερευνήθηκαν 15 περιπτώσεις πιθανών επαγγελματικών ασθενειών. Τα περιστατικά αυτά αφορούσαν 2 περιπτώσεις μυοσκελετικών παθήσεων και 13 περιστατικά μεσοθηλιώματος. Τα συγκεκριμένα περιστατικά κωδικοποιήθηκαν και αποστάλθηκαν στην EUROSTAT, στο πλαίσιο του προγράμματος καταγραφής επαγγελματικών ασθενειών EODS.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας υλοποιεί το Σχέδιο Δράσης που έχει ετοιμαστεί για την Εγκαθίδρυση και Λειτουργία Συστήματος Επιτήρησης της Υγείας των Εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο αυτό, έχει ολοκληρωθεί το προσχέδιο Κανονισμών για την επιτήρηση της υγείας των εργοδοτούμενων και ξεκίνησε η διαδικασία διαβούλευσης του με του κοινωνικούς εταίρους. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μελετά το ενδεχόμενο διεξαγωγής ενός προγράμματος εκπαίδευσης για τους ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων σε θέματα ιατρικής της εργασίας. Επίσης, συνεχίζεται η έγκριση Παροχών που παρέχουν εκπαίδευση σε προγράμματα κατάρτισης πρώτων βοηθειών για τους εργαζομένους σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών που ρυθμίζουν τα θέματα πρώτων βοηθειών στους χώρους εργασίας.

### **1.5 Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης**

Σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002, ο κάθε εργοδότης ή το κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, οφείλει να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία, ανάλογα, των εργοδοτούμενων του ή άλλων προσώπων, που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες στην εργασία, του ίδιου και να λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα. Στην περίπτωση που η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί από τον ίδιο ή μέσω ενός ή περισσότερων εργοδοτούμενων του, ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να απευθυνθεί σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης. Οι παροχές των εν λόγω Υπηρεσιών, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, πρέπει να είναι εγκεκριμένοι από τον Αρχιεπιθεωρητή.

Κατά το 2012 υποβλήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας 42 νέες αιτήσεις που αφορούσαν αρχική έγκριση ή επανέγκριση υφιστάμενων Εγκεκριμένων Παροχών. Στο πλαίσιο εξέτασης της κάθε αίτησης ξεχωριστά, εξετάστηκε η επάρκεια του κάθε αιτητή σε γνώσεις, εκπαίδευση και εμπειρία σε θέματα προστασίας και πρόληψης των κινδύνων καθώς και η γνώση του στην Κυπριακή νομοθεσία που αφορά την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία. Ο Διευθυντής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, υπό την ιδιότητα του Αρχιεπιθεωρητή, παραχώρησε 23 εγκρίσεις κατά τη διάρκεια του 2012. Από τις υπόλοιπες, 14 αιτήσεις απορρίφθηκαν επειδή δεν ικανοποιούνταν τα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα ή λόγω μη προσκόμισης όλων των απαιτούμενων εγγράφων από τον αιτητή. Στις 31.12.2012, το Μητρώο Εγκεκριμένων Προσώπων περιείχε συνολικά 77 Εγκεκριμένους Παροχείς Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης.

### **1.6 Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία**

Στις 18.3.2011 δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 (Ν. 33(I)/2011). Τέλος, στις 4.4.2012 δημοσιεύθηκε το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος) Διάταγμα του 2012 με Αρ. Κ.Δ.Π. 131 / 2012.



## **1.7 Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών**

### **1.7.1 Κοινή Δήλωση Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των κατασκευών**

Στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών οι ακόλουθες πέντε Ομάδες Εργασίας οριστικοποίησαν τις εισηγήσεις για τις δράσεις και τα μέτρα που θα προωθούν την υλοποίηση των στόχων της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των εισηγήσεων των Ομάδων Εργασίας που θα αρχίσει να υλοποιείται το 2013.

Ομάδα Εργασίας 1: Ενσωμάτωση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στις διαδικασίες ανάθεσης της μελέτης και εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων. (Συντονιστής: Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου).

Ομάδα Εργασίας 2: Προώθηση συνεχούς εκπαίδευσης, κατάρτισης και πληροφόρησης στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία όλων των εργαζομένων στον τομέα των κατασκευών. (Συντονιστής: Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου).

Ομάδα Εργασίας 3: Θέσπιση κριτηρίων πάνω σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία για την εγγραφή νέων μελών ή την ανανέωση της υφιστάμενης επαγγελματικής άδειας των Μηχανικών από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου. (Συντονιστής: Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου).

Ομάδα Εργασίας 4: Θέσπιση κριτηρίων πάνω σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία για την εγγραφή νέων μελών ή την ανανέωση της υφιστάμενης επαγγελματικής άδειας των Εργοληπτών από το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών. (Συντονιστής: Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών).

Ομάδα Εργασίας 5: Συνεργασία για την αποτελεσματική επιτήρηση και εφαρμογή της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στον τομέα των Κατασκευών. (Συντονιστής: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας).

### **1.7.2 Εργασίες σε Ύψος**

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σ' αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 39(1) των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011, ενέκρινε και έκδωσε με διάταγμα, Κώδικα Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος.

Ο εν λόγω Κώδικας αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο και βοηθητικό εργαλείο για όσους ασχολούνται με εργασίες σε ύψος όπως είναι για παράδειγμα οι οικοδομικές εργασίες, οι εργασίες συντήρησης, οι εργασίες σε ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, η τοποθέτηση κεραίων, οι εργασίες με ανυψωτικές εξέδρες, οι εργασίες με σχοινιά και γενικά οποιοσδήποτε εργασίες οι οποίες λαμβάνουν χώρα σε ύψος. Ο Κώδικας περιλαμβάνει καλές πρακτικές και καθοδήγηση για την επιλογή του πιο κατάλληλου εξοπλισμού καθώς και των βοηθητικών και συμπληρωματικών εξοπλισμών προστασίας, για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών σε ύψος και συμμόρφωση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

### **1.8 Άδειες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου**

Σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμιάντο) Κανονισμούς του 2006, εντός του 2012, παραχωρήθηκε 1 άδεια για εκτέλεση εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου σε 1 εταιρεία, ενώ επανεγκρίθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών αυτών άλλες 4 εταιρείες.

### **1.9 Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Τελικής Έγκρισης**

Κατά τη διάρκεια του 2012 εξετάστηκαν και τέθηκαν ειδικοί όροι για τα θέματα ασφαλείας και υγείας στην εργασία σε 769 συνολικά αιτήσεις που αφορούσαν Πολεοδομικές Άδειες, Άδειες Οικοδομής και Πιστοποιητικά Τελικής Έγκρισης υποστατικών, τα οποία προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίες ή/και οικιστικές μονάδες. Επίσης, ετοιμάστηκαν σχετικοί τυπικοί όροι για τις Πολεοδομικές Άδειες και Άδειες Οικοδομής, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για σκοπούς πληροφόρησης και διευκόλυνσης των αιτητών και των μελετητών για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

### **1.10 Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2011 – 2012 για τους Ψυχοκοινωνικούς Κινδύνους**

Η Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή SLIC) καθιέρωσε σε θεσμό τη διοργάνωση Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης με στόχο την ομοιόμορφη πληροφόρηση/ενημέρωση των επηρεαζομένων / ενδιαφερόμενων σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την ομοιόμορφη επιθεώρηση των χώρων εργασίας.

Το 2012 η Εκστρατεία ήταν αφιερωμένη στους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους και επικεντρώθηκε στους πιο κάτω τομείς:

- της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής πρόνοιας (ιδιωτικής και δημόσιας),
- των υπηρεσιών (ξενοδοχεία και εστιατόρια), και
- των μεταφορών,

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε 56 χώρους εργασίας, οι οποίοι εμπίπτουν σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας που κάλυπτε η εκστρατεία, σε όλες τις επαρχίες. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων ενημερώθηκαν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι σχετικά με τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους, συμπληρώθηκαν ειδικά ερωτηματολόγια και διανεμήθηκε ενημερωτικό υλικό, με σκοπό την ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων και τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

### **1.11 Λειτουργοί Ασφάλειας**

Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011, κάθε εργοδότης, ο οποίος εργοδοτεί περισσότερα από διακόσια πρόσωπα, πρέπει να διορίσει Λειτουργό Ασφάλειας που να ασχολείται επί πλήρους απασχόλησης με τα θέματα ασφαλείας και υγείας στις εγκαταστάσεις του συγκεκριμένου εργοδότη. Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει, μεταξύ άλλων, να επιθεωρεί τους χώρους εργασίας, να έχει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνεται τους κινδύνους, να οργανώνει και να ελέγχει το Σύστημα Διαχείρισης των Κινδύνων, να ετοιμάζει γραπτές εκτιμήσεις κινδύνων, να λαμβάνει μέρος στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας και να εκπαιδεύει τους εργοδοτούμενους σε θέματα ασφαλείας και υγείας στην εργασία.

Το 2012, εγκρίθηκαν 24 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας. Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας, των οποίων έχει εγκριθεί ο διορισμός, ανερχόταν μέχρι το τέλος του 2012 σε 128.

## **1.12 Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία**

Το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία έχει τις ακόλουθες κύριες δραστηριότητες:

- (α) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης, σεμιναρίων και διαλέξεων καθώς και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης.
- (β) Υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό του Τμήματος με βάση το Σχέδιο Δράσης του Πυρήνα Μάθησης που καταρτίζεται ύστερα από τη Διάγνωση των Αναγκών Μάθησης.
- (γ) Εκπαίδευση νεοεισερχομένων Επιθεωρητών και Λειτουργών του Τμήματος.
- (δ) Διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, καθώς και των Εκστρατειών Διαφώτισης και Επιθεώρησης που οργανώνονται στο πλαίσιο της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ε) Ανάπτυξη, εκτύπωση και διανομή διαφωτιστικού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού που αποσκοπεί στη διαφώτιση των εργοδοτών και του κοινού.
- (στ) Ενσωμάτωση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε άλλους Τομείς Πολιτικής, όπως η Εκπαίδευση.
- (ζ) Διοργάνωση ή συνδιοργάνωση Διαγωνισμών για ευαισθητοποίηση σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία για το 2011 περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω:

### **1.12.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα και άλλες Δραστηριότητες Διαφώτισης και Προώθησης των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας**

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης κατά το 2012 περιλάμβαναν:

- (α) τη διοργάνωση, ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, προγραμμάτων κατάρτισης / σεμιναρίων / ενημερωτικών συναντήσεων που απευθύνονταν σε:
  - Μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (σε συνεργασία με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης αντίστοιχα),
  - Νεοεισερχόμενους στη Δημόσια Υπηρεσία,
  - Φοιτητές,
  - Άνεργους,
  - Εργαζόμενους σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, στη Δημόσια Υπηρεσία και σε ιδιωτικές εταιρείες,
  - Καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης.

Συνολικά, κατά το 2012 λειτουργοί του Τμήματος έδωσαν διαλέξεις διάρκειας 122 ωρών σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, σε 64 προγράμματα

κατάρτισης/σεμινάρια/ενημερωτικές συναντήσεις, στα οποία συμμετείχαν 2382 περίπου άτομα.

(β) Τη διοργάνωση άλλων εκδηλώσεων όπως:

- Την Τελετή απονομής των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2012 και του Διαγωνισμού Καλής Πρακτικής 2012, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2012, και
- Τη Διευρυμένη Συνάντηση Κοινωνικών Εταίρων.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, αξιοσημείωτα είναι τα ακόλουθα:

### **1.12.2 Εκπαίδευση μελών Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα**

Σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), το 2012 οργανώθηκαν 4 εργαστήρια για 88 μέλη Επιτροπών Ασφάλειας του Δημόσιου Τομέα, διάρκειας 6 ωρών το κάθε ένα. Στα εργαστήρια αυτά οι συμμετέχοντες έτυχαν βασικής εκπαίδευσης σχετικά με τα καθήκοντά τους ως μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας.

### **1.12.3 Διαγωνισμός Αφίσας 2012**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για δέκατη συνεχή χρονιά, διοργάνωσε τον Διαγωνισμό Αφίσας 2012 με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», μεταξύ των μαθητών της Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών αναφορικά με την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας αθλοθέτησε, όπως κάθε χρόνο, βραβεία για τον Διαγωνισμό και η απονομή των εν λόγω βραβείων στις τρεις καλύτερες συμμετοχές έγινε κατά τη διάρκεια της ειδικής Τελετής στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας. Επιπρόσθετα, η αφίσα στην οποία απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο εκτυπώθηκε σε μέγεθος Α3, προκειμένου να αξιοποιηθεί για προβολή των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχολεία και χώρους εργασίας.

### **1.12.4 Εκδόσεις**

Στη διάρκεια του 2012 ανατυπώθηκε αριθμός εκδόσεων και εκδόθηκαν τα ακόλουθα νέα ενημερωτικά έντυπα:

1. Κατασκευή και διάθεση στην αγορά μηχανημάτων
2. Κώδικας Πρακτικής για μικρές εγκαταστάσεις υγραερίου
3. Νικέλιο και Κάδμιο σε μεταλλικά αντικείμενα - Επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία
4. Αζωχρωστικές ουσίες σε υφάσματα και δερμάτινα είδη
5. Προαγωγή υγιούς εργασίας για τους πάσχοντες από χρόνια ασθένεια
6. Προαγωγή υγιούς εργασίας για τους πάσχοντες από χρόνια ασθένεια - Οδηγός Καλής Πρακτικής

### **1.12.5 Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία**

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία οργανώθηκε, από 22 έως 26 Οκτωβρίου, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2012, με θέμα **“ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ”**.

Στις 26.10.2012, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διοργάνωσε σύντομη εκδήλωση στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για την απονομή των βραβείων του διαγωνισμού Καλής Πρακτικής 2012 και του Διαγωνισμού Αφίσας 2012.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία οι Λειτουργοί και οι Επιθεωρητές του Τμήματος ετοίμασαν και υλοποίησαν ειδικό πρόγραμμα που περιλάμβανε επισκέψεις σε χώρους εργασίας, συμμετοχή σε συνεδρίες Επιτροπών Ασφάλειας, συζήτηση με τους εργαζόμενους και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνονται κατά επαρχία στοιχεία που αφορούν τις επισκέψεις σε χώρους εργασίας που έγιναν κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ασφάλειας 2012.

### Επισκέψεις σε Χώρους Εργασίας

	Αριθμός επισκέψεων	Άτομα που συμμετείχαν
Λευκωσία	58	1.459
Λεμεσός	27	2.105
Λάρνακα	19	249
Πάφος	36	402
Αμμόχωστος	14	243
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>154</b>	<b>4.458</b>

Τέλος, οι Εργοδοτικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις δημοσίευαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στα ενημερωτικά τους έντυπα, άρθρα και άλλο διαφωτιστικό υλικό για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών στο πλαίσιο ειδικής διευθέτησης με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

### 1.12.6 Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής 2012

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διοργάνωσε Διαγωνισμό για τα Ευρωπαϊκά Βραβεία Καλής Πρακτικής στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Το κάθε παράδειγμα καλής πρακτικής που υποβλήθηκε, έπρεπε, κατά το δυνατόν, να καταδεικνύει μια πραγματική αναγνωρίσιμη παρέμβαση για την πρόληψη των κινδύνων σε ένα χώρο εργασίας. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού υποβλήθηκαν 7 παραδείγματα. Το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στην επιχείρηση Atlantica Leisure Group Ltd για το παράδειγμα με τίτλο «H&S Management Systems at Atlantica Hotels & Resorts-Good practices of implementation»

### 1.12.7 Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων

Η Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων πραγματοποιήθηκε στις 27.4.2012 στη Λευκωσία. Στο πλαίσιο της Διευρυμένης Συνάντησης Εταίρων έγινε η εξαγγελία και η προβολή της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας καθώς και της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2012 με θέμα «ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΣ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ».

Σκοπός της Συνάντησης ήταν:

- Η ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2010 – 2011 για τις Εργασίες Συντήρησης, από τους εταίρους και τα αποτελέσματα αυτών.
- Η ενημέρωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2012-2013.
- Ο καθορισμός των δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από τους ίδιους τους Εταίρους στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2012-2013, και
- η δημοσιοποίηση και προώθηση των καλών πρακτικών.

#### **1.12.8 Ημερίδα Λειτουργιών Ασφάλειας για τις Εργασίες σε Ύψος**

Στις 29 Φεβρουαρίου 2012 πραγματοποιήθηκε στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης εργασίας ενημερωτική ημερίδα για τους Λειτουργούς Ασφάλειας του Ευρύτερου Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα που ασχολούνται με εργασίες σε ύψος. Κατά την ημερίδα αυτή έγινε επεξήγηση των σημείων ελέγχου της εκστρατείας επιθεώρησης εργοταξίων Ιανουαρίου – Απριλίου 2012 για τις εργασίες σε ύψος από Λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Επίσης, έγιναν σύντομες παρουσιάσεις από Λειτουργούς Ασφάλειας σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης και αντιμετώπισης των κινδύνων που ενέχονται στις εργασίες σε ύψος από επιχειρήσεις/οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

#### **1.12.9 Δραστηριότητες για Ασφάλεια και Υγεία κατά την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Στις 18.10.2012, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας, πραγματοποιήθηκε Συνέδριο με θέμα «Συνεργαζόμαστε για το μέλλον της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στην Ευρώπη». Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν παραδείγματα επιτυχούς συνεργασίας μεταξύ εργοδοτών και εργοδοτούμενων για βελτίωση της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας. Συζητήθηκε, επίσης, η υφιστάμενη κατάσταση στην Ευρώπη, η πορεία υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Ασφάλεια και Υγεία, με έμφαση στη χρήση απλών πρακτικών διαδραστικών εργαλείων Εκτίμησης των Κινδύνων, και αντηλλάγησαν απόψεις σχετικά με τρόπους προώθησης της συνεργασίας μεταξύ εργοδοτών και εργοδοτούμενων.

Επίσης, στις 29 και 30 Νοεμβρίου 2012 διοργανώθηκε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνάντηση της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SLIC).

Κατά την πρώτη ημέρα των εργασιών που είχε ως θέμα την «Εργονομία στους χώρους εργασίας», συζητήθηκε η υφιστάμενη κατάσταση στην Ευρώπη και οι τάσεις που επικρατούν και παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών μεταξύ των Κρατών-Μελών, όπως και παραδείγματα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και αύξησης της παραγωγικότητας. Αντηλλάγησαν, επίσης, απόψεις, σε ανοιχτή συζήτηση, σχετικά με τρόπους εφαρμογής της εργονομίας σε χώρους εργασίας όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Κατά τη δεύτερη ημέρα των εργασιών, συζητήθηκαν θέματα αποτελεσματικής λειτουργίας της Επιτροπής και των Ομάδων Εργασίας της, το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής SLIC για το 2013, καθώς και οι εκστρατείες διαφώτισης και επιθεώρησης που οργανώνονται από την Επιτροπή σε όλα τα Κράτη-Μέλη.

### **1.12.10 Διοργάνωση Συνεδρίου για το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και τους Συντονιστές κατά τη μελέτη και την εκτέλεση των Έργων**

Το Συνέδριο διοργανώθηκε από τον Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου υπό την αιγίδα της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη στήριξη της Υπουργού Εσωτερικών, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Στόχος του Συνεδρίου ήταν η κατανόηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας με την παρουσίαση παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής για την αποτελεσματική εφαρμογή Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας καθώς και στις υποχρεώσεις και την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων των Συντονιστών Ασφάλειας και Υγείας καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού και υλοποίησης των έργων.

Το Συνέδριο απευθυνόταν σε Μηχανικούς Αρχιτέκτονες, Συντονιστές για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας, Εργολάβους, Επιθεωρητές Εργασίας, Εμπειρογνώμονες και Συμβούλους σε θέματα Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας, Λειτουργούς Ασφάλειας καθώς επίσης και σε ενδιαφερόμενους πολίτες.

### **1.13 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία**

#### **1.13.1 Ανάπτυξη και Λειτουργία Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρεί Εθνικό Δίκτυο Πληροφόρησης, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων και άλλων Οργανισμών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του, το Τμήμα εκπροσωπήθηκε σε τρεις συνεδρίες των Εστιακών Πόλων, και μία συνεδρία στη συνάντηση των εταίρων του πιλοτικού προγράμματος Oira (Διαδραστικό Εργαλείο Εκτίμησης των Κινδύνων).

Στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος Oira, το Τμήμα, μετά από συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, ανέπτυξε συγκεκριμένο διαδραστικό εργαλείο εκτίμησης των κινδύνων για κάλυψη του τομέα των εργασιών γραφείου.

### **1.14 Εθνικός Εστιακός Πόλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την προαγωγή της υγείας στον Εργασιακό Χώρο (ENWHP)**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως Εθνικός Εστιακός Πόλος του εν θέματι Δικτύου, έχει ως κύριες δραστηριότητες τις πιο κάτω:

#### **1.14.1 Συμμετοχή σε διάφορα προγράμματα του δικτύου**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συμμετέχει σε εκστρατείες του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Προαγωγή της Υγείας στον Εργασιακό Χώρο που στόχο έχουν την πληροφόρηση και διάδοση μεθόδων και παραδειγμάτων καλής πρακτικής που προάγουν τη σωματική και ψυχική υγεία στην εργασία.

### **1.14.2 Συμμετοχή σε συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου**

Το Τμήμα μετέχει ενεργά στις συναντήσεις των μελών των Εστιακών Πόλων του Δικτύου, στις οποίες συζητούνται οργανωτικά θέματα, θέματα εσωτερικής διαχείρισης του Δικτύου καθώς και η πορεία των διαφόρων προγραμμάτων του Δικτύου.

### **1.15 Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας**

Τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας αποτελούν σοβαρότατη μορφή ατυχημάτων, λόγω των καταστροφικών συνεπειών που μπορεί να έχουν, όχι μόνο πάνω στον άνθρωπο, αλλά και στο περιβάλλον. Γι' αυτό και έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία για την πρόληψη και αντιμετώπισή τους σε παγκόσμια κλίμακα.

#### **1.15.1 Εφαρμογή Νομοθεσίας για Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας**

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Κανονισμούς του 2001 (Κ.Δ.Π. 507/2001). Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε εφαρμογή την 1.5.2002 με σχετική Γνωστοποίηση του Υπουργικού Συμβουλίου (Κ.Δ.Π. 211/2002). Επίσης, εφαρμόζει τους περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2006 (Κ.Δ.Π. 49/2006). Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί εναρμονίζουν την Κυπριακή νομοθεσία με τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 96/82/EK (SEVESO II) και της Οδηγίας 2003/105/EK που τροποποιεί την Οδηγία 96/82/EK εκτός από τις πρόνοιες που σχετίζονται με τη χρήση γης και τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης για τα οποία αρμοδιότητα έχουν αντίστοιχα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Δύναμη Πολιτικής Άμυνας.

Οι Κανονισμοί στοχεύουν στην πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες και στον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Μονάδα Ελέγχου πραγματοποίησε επιθεωρήσεις σε όλες τις μονάδες που καλύπτονται από τους Κανονισμούς και συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης καθώς και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων μονάδων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες μονάδες.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2012, η Μονάδα Ελέγχου προχώρησε, σε συνεργασία με ειδικό σύμβουλο, σε αξιολόγηση δύο Εκθέσεων Ασφαλείας νέων μονάδων, οι οποίες είχαν υποβληθεί στο Τμήμα το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

#### **1.15.2 Άλλες δραστηριότητες Μονάδας Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας**

Το 2012 η Μονάδα συμμετείχε στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Monitoring Committee) που συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2011 από την Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Advisory Committee on Safety and Health at Work - ACSH). Σκοπός της Επιτροπής είναι η επίβλεψη των εργασιών ιδιωτικής εταιρείας που ανέλαβε τη μελέτη για την ανάλυση και αξιολόγηση των επιπτώσεων από την πρακτική εφαρμογή της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αφορά θέματα ασφάλειας και υγείας στις εξορύξεις μέσω γεωτρήσεων. Η μελέτη αφορούσε ειδικά τα θέματα ασφάλειας και υγείας στις μονάδες που ασχολούνται με την υπεράκτια εξόρυξη υδρογονανθράκων και θα περιέχει εισηγήσεις σε σχέση με την αναθεώρηση ή όχι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/91/ΕΕΚ (Οι περί των Ελαχίστων



Προδιαγραφών για τη Βελτίωση της Προστασίας, της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων στις Εξορυκτικές δια Γεωτρήσεων Βιομηχανίες).

Επίσης, η Μονάδα παρακολουθεί τη διαδικασία που αφορά την πρόταση για έκδοση νέου Κανονισμού ή Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια και υγεία στις υπεράκτιες δραστηριότητες αναζήτησης, εξερεύνησης και εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου.

### **1.15.3 Πρώτη Συνάντηση της ομάδας εμπειρογνομόνων των Αρμοδίων Αρχών SEVESO**

Η Κυπριακή Προεδρία φιλοξένησε ειδική Συνάντηση αναφορικά με την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος μεγάλης κλίμακας όπου εμπλέκονται χημικές ουσίες. Αυτό ήταν και το κύριο θέμα που απασχόλησε τις εργασίες της ομάδας εμπειρογνομόνων των Αρμοδίων Αρχών για την εφαρμογή της Οδηγίας Seveso II, η οποία κατά το κύριο μέρος της, πραγματοποιήθηκε από τις 24 μέχρι 26 Σεπτεμβρίου στο Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», στη Λευκωσία. Στη Συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπρόσωποι των Αρμοδίων Αρχών των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και εκπρόσωποι Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οργανισμών.

Οι εργασίες της συνάντησης άρχισαν με τη διεξαγωγή Σεμιναρίου με θέμα «Σχεδιασμός Χρήσης Γης», κατά το οποίο παρουσιάστηκαν οι πολιτικές που εφαρμόζουν τα διάφορα Κράτη Μέλη για χωροθέτηση νέων εγκαταστάσεων υψηλού κινδύνου, καθώς και αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου, όπως και παραδείγματα εφαρμογής των πιο πάνω πολιτικών. Του συνεδρίου ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση.

Το συνέδριο συνδιοργανώθηκε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον Οργανισμό Περιβαλλοντικής Προστασίας της Δανίας.

Κατά τη συνάντηση, συζητήθηκαν επίσης προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Κράτη Μέλη στην εφαρμογή της Οδηγίας Seveso II και αντηλλάγησαν απόψεις για τους τρόπους επίλυσής των προβλημάτων αυτών. Εκπρόσωπος της Επιτροπής ενημέρωσε, επίσης, τους συμμετέχοντες για τις πρόνοιες της νέας Οδηγίας Seveso III, που υιοθετήθηκε το 2012 και η οποία πρέπει να εφαρμοστεί από τα Κράτη Μέλη το αργότερο τον Ιούνιο 2015.

Κατά την τελευταία ημέρα των εργασιών, πραγματοποιήθηκε Τεχνική Επίσκεψη στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού και σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου στη Λάρνακα. Κατά τη διάρκεια της Τεχνικής Επίσκεψης, παρουσιάστηκαν θέματα που σχετίζονται με τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων στις οποίες μπορεί να συμβεί ατύχημα μεγάλης κλίμακας, την ανάπτυξη γύρω από τέτοιες εγκαταστάσεις, καθώς και την πληροφόρηση του κοινού για το θέμα.

Η εν λόγω συνάντηση συνέβαλε στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των Κρατών Μελών που σκοπό έχει την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας και περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Η προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος αποτελούν κύριο άξονα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συστατικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μέσω της οποίας επιδιώκεται ανάπτυξη μιας βιώσιμης, ανταγωνιστικής και αποδοτικής από άποψης πόρων, οικονομίας.

## 1.16 Κλάδος Χημικών Ουσιών

Κατά τη διάρκεια του 2012 βασική επιδίωξη του Κλάδου Χημικών Ουσιών του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ήταν η εφαρμογή του περί Χημικών Ουσιών Νόμου του 2010 και των σχετικών Κανονισμών, καθώς και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών με αρ. 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP) και 689/2008 (Εισαγωγές και Εξαγωγές Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων). Με τις πιο πάνω νομοθεσίες καθώς και με την εφαρμογή των προνοιών των Συμβάσεων του Ρότερνταμ που αφορά στις εισαγωγές και εξαγωγές ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων (Σύμβαση PIC) και της Στοκχόλμης που αφορά στους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (POPs) επιδιώκεται ο πλήρης έλεγχος των χημικών ουσιών, μειγμάτων και προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες και παράγονται, εισάγονται, εξάγονται ή κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά.

### 1.16.1 Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έλαβε ενεργά μέρος και στο μέτρο των δυνατοτήτων του, στις συναντήσεις των Επιτροπών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) και των αρμόδιων αρχών των Κρατών Μελών για τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς REACH και CLP, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενημερώνει με τη σειρά του τον Κύπριο εισαγωγέα, παραγωγό και χρήστη για όλες τις νέες εξελίξεις και να εφαρμόζει συντονισμένα και σε συνεργασία με άλλα Κράτη Μέλη την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για Χημικά Προϊόντα. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Κυπριακής Προεδρίας προέβει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και συντονισμούς για σωστή παρακολούθηση των διεθνών προσπάθειών που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο και διαχείριση χημικών προϊόντων (Strategic Approach to International Chemicals Management-SAICM).

### 1.16.2 Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Κανονισμών REACH και CLP συνεχίστηκε και το 2012 η λειτουργία των δύο αντίστοιχων Καθοδηγητικών Γραφείων για παροχή πληροφόρησης στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Στη διάρκεια του 2012 η ενημέρωση των επιχειρήσεων εστιάστηκε στα ακόλουθα:

- διάθεση, δομή και περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας,
- ουσίες για την χρήση των οποίων απαιτείται αδειοδότηση από τον ECHA,
- ουσίες για τις οποίες υπάρχουν περιορισμοί στη χρήση,
- υποχρεώσεις καταχώρισης χημικών ουσιών και ειδικότερα αυτών που εισάγονται/παράγονται σε ποσότητα μεταξύ 100-1000 τόνων ετησίως,
- υποχρεώσεις προκαταχώρισης χημικών ουσιών που εισάγονται για πρώτη φορά σε ποσότητες πέραν του 1 τόνου ετησίως,
- κοινοποίηση των επικίνδυνων χημικών ουσιών που εισάγονται /παράγονται στην Κύπρο,
- ορθή ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων χημικών προϊόντων σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP.

Κατά το 2012 απαντήθηκαν μέσω των Καθοδηγητικών Γραφείων 300 ερωτήματα που αφορούσαν στον Κανονισμό REACH και 250 που αφορούσαν στον Κανονισμό CLP. Για ενημέρωση των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων για νέες εξελίξεις σχετικά με τα πιο πάνω θέματα, ετοιμάστηκαν δύο νέα ενημερωτικά έντυπα με τίτλο «Νικέλιο και Κάδμιο σε μεταλλικά αντικείμενα – επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία» και «Αζωχρωστικές σε

υφασμάτινα είδη» ενώ εκδόθηκαν συνολικά είκοσι Ανακοινώσεις ενημέρωσης του κοινού. Παράλληλα, διοργανώθηκαν από το ΤΕΕ ή υπήρξε συμμετοχή Λειτουργών του Κλάδου Χημικών Ουσιών με παρουσιάσεις, σε συνολικά 8 εκδηλώσεις όπου έγινε ενημέρωση για τα θέματα χημικών ουσιών.

Δύο από τις εκπροσωπήσεις αυτές αφορούσαν συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές δραστηριότητες: μια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της νομοθεσίας στα Κράτη Μέλη και μια δεύτερη στο πλαίσιο εκπαιδευτικής διημερίδας του ECHA.

Επίσης, στις 10.10.2012 διοργανώθηκε σε αρμόδιους Λειτουργούς του Τελωνείου Λεμεσού σεμινάριο όπου λειτουργοί του Κλάδου Χημικών Ουσιών παρουσίασαν τις εξελίξεις στα Θέματα Χημικών Ουσιών με στόχο την βελτίωση της συνεργασίας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και του Τμήματος Τελωνείων. Επίσης, στις 7.12.2012 διοργανώθηκε στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σεμινάριο με θέμα «Ταξινόμηση, Επισήμανση και Συσκευασία Χημικών Ουσιών και Μειγμάτων», απευθυνόμενη σε παραγωγούς, εισαγωγείς, μεταγενέστερους χρήστες και άλλους εμπλεκόμενους στη διαχείριση χημικών προϊόντων. Στην Ημερίδα αναφέρθηκαν όλες οι εξελίξεις που αφορούν τη νομοθεσία για χημικές ουσίες και ειδικότερα οι υποχρεώσεις για την επισήμανση των επικίνδυνων προϊόντων και για τη μορφή και το περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας.

### **1.16.3 Επιθεωρήσεις, Ποινικές Διώξεις και Χημικές Αναλύσεις Δειγμάτων**

Κατά το 2012, έγιναν 221 επιθεωρήσεις σε υποστατικά όπου παρασκευάζονται, αποθηκεύονται και διατίθενται διάφορα χημικά προϊόντα όπως:

- καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου χημικών προϊόντων (δομικά υλικά π.χ τσιμέντα, βαφές, κόλλες, διαλύτες, καθαριστικά, προϊόντα περιποίησης αυτοκινήτων, χημικά προϊόντα κολυμβητικών δεξαμενών),
- υπεραγορές,
- καταστήματα παιχνιδιών, κοσμημάτων, ρούχων, ειδών βιβλιοπωλείου και
- υποστατικά με άλλα προϊόντα που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό.

Στόχος των επιθεωρήσεων αυτών ήταν ο εντοπισμός χημικών προϊόντων που παράγονται ή εισάγονται στην Κύπρο και τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και ειδικότερα:

- δεν έχουν προκαταχωρισθεί/καταχωρισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH,
- δεν έχουν κοινοποιηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP,
- δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση,
- δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία σύσταση ή το απαιτούμενο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας,
- περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία.

Για έλεγχο των νομοθετικών περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών σε καταναλωτικά προϊόντα λήφθηκαν από την Κυπριακή αγορά 117 δείγματα για χημικές αναλύσεις. Τα δείγματα αφορούσαν:

- Παιχνίδια, για έλεγχο της περιεκτικότητάς τους σε φθαλικούς εστέρες (τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες),
- Ψευδοκοσμήματα και άλλα μεταλλικά αντικείμενα, για έλεγχο του περιεχομένου και του ποσοστού μετανάστευσης νικελίου (ερεθιστική ουσία) και της περιεκτικότητάς τους σε κάδμιο (καρκινογόνος ουσία),

- Υφασμάτινα είδη για έλεγχο της περιεκτικότητας τους σε καρκινογόνες αζωχρωστικές ουσίες και
- Γόμες (κόλλες ταχείας δράσης - superglue) και μαρκαδόρους για έλεγχο της περιεκτικότητας τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο).

Όλα τα μη-συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίστηκαν στην Κυπριακή αγορά αποσύρθηκαν άμεσα. Επιπρόσθετα, τα μη-συμμορφούμενα προϊόντα καταχωρήθηκαν στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύτηκαν με σχετικές ανακοινώσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στον Κυπριακό Τύπο.

Στο Παράρτημα XVIII (καθώς και Πίνακας 1 και Πίνακας 2) φαίνονται αναλυτικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επιθεωρήσεις του Κλάδου Χημικών Ουσιών.

Επιπρόσθετα, εντός του 2012 προωθήθηκε η ποινική δίωξη εννέα (9) εταιρειών για παράβαση των διατάξεων της περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσίας και των προνοιών των Κανονισμών REACH και CLP. Η εκδίκαση 6 υποθέσεων ολοκληρώθηκε και τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λευκωσίας και Λεμεσού έκριναν ένοχες τις εταιρείες και επέβαλαν χρηματικές ποινές (Πίνακας 3). Η εκδίκαση των άλλων τριών υποθέσεων συνεχίζεται.

#### **1.16.4 Συλλογή Πληροφοριών για Χημικές Ουσίες στην Κύπρο**

Στο πλαίσιο της συλλογής πληροφοριών για τις χημικές ουσίες που κυκλοφορούν στην Κυπριακή αγορά και για κάλυψη των υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης συλλέχθηκαν στοιχεία για τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Για συγκεκριμένες χημικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες και για τις οποίες ζητήθηκαν σχετικές πληροφορίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ECHA.
- Για χημικές ουσίες που εισάγονται στην Κύπρο από τρίτες χώρες και οι οποίες πιθανόν να μην έχουν προκαταχωρισθεί/καταχωρισθεί με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού REACH.
- Για επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα, για τα οποία ισχύουν περιορισμοί στη χρήση και έχουν εισαχθεί ή χρησιμοποιηθεί στην Κύπρο κατά το 2012 (εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 689/2008/ΕΚ).

Επίσης, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού 689/2008 εκδόθηκαν 3 άδειες για εξαγωγή ελεγχόμενων προϊόντων προς τρίτες χώρες.

#### **1.16.5 Νέα Νομοθεσία**

Κατά το 2012 εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τα ακόλουθα νομοθετήματα:

1. Ο περί της Σύμβασης του Ρότερνταμ περί της Διαδικασίας Συναίνεσης μετά από Ενημέρωση για Ορισμένα Επικίνδυνα Χημικά Προϊόντα και Προϊόντα Φυτοπροστασίας στο Διεθνές Εμπόριο (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012 (Ν. 29 (III)/2012).
2. Ο περί της Σύμβασης της Στοκχόλμης για τους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους Τροποποιητικός (Κυρωτικός) Νόμος του 2012, (Ν.25(III)/2012).

## 2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ CE ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ

### 2.1 Μονάδα Μηχανημάτων

Η Μονάδα Μηχανημάτων λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος. Η Μονάδα εφαρμόζει εξειδικευμένα άρθρα της εργατικής νομοθεσίας, τα οποία αφορούν σε καθορισμένα είδη / τύπους μηχανημάτων, καλούμενα «Επιθεωρητέα Μηχανήματα». Κύρια δραστηριότητα της Μονάδας είναι η επιθεώρηση των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων. Άλλες δραστηριότητές της αφορούν κυρίως στη σύνταξη εκθέσεων και πιστοποιητικών επιθεώρησης, την τήρηση και παρακολούθηση της είσπραξης των τελών επιθεώρησης, τη σύνταξη, παρακολούθηση και διεκπεραίωση των ποινικών υποθέσεων που αφορούν επιθεωρητέα μηχανήματα, τη διερεύνηση των ατυχημάτων και των επικίνδυνων συμβάντων στα οποία εμπλέκονται επιθεωρητέα μηχανήματα, τη σύνταξη νέων νομοθεσιών, κ.λπ.

Η νομοθεσία, της οποίας την εφαρμογή για τα Επιθεωρητέα Μηχανήματα έχει η Μονάδα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Τον περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο (Ν. 89(Ι)/1996), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 158(Ι)/2001, 25(Ι)/2002, 41(Ι)/2003, 99(Ι)/2003 και 33(Ι)/2011.
- Τον περί Εργοστασίων Νόμο, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους Ν. 43/64, Ν. 32/72, Ν. 22/82, Ν. 25/89, Ν. 20/90, Ν. 220/91 και Ν. 90(Ι)/96.
- Τους περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμούς του 1973 (Κ.Δ.Π. 161/73).
- Τους περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στα Λιμάνια Κανονισμούς του 1991 (Κ.Δ.Π. 349/91).
- Το περί Εργοστασίων (Τρόπος Ετοιμασίας Ατμολέβητα σε Κρύα Κατάσταση) Διάταγμα.
- Το περί Εργοστασίων (Έντυπα) Διάταγμα.
- Το περί Εργοστασίων (Καθορισμός Τελών) Διάταγμα του 2010 (Κ.Δ.Π. 260/2010 με ημερ. 18.6.2010).
- Το περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας στις Εργασίες Λιμένων (Αναγνώριση Αρμόδιων Διεθνών Οργανώσεων) Διάταγμα του 2011 (Κ.Δ.Π. 48/2011, ημερ. 11.2.2011).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της πιο πάνω νομοθεσίας, η Μονάδα προσφέρει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες επιθεώρησης. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, πάντοτε όμως ανάλογα με τον τύπο του Επιθεωρητέου Μηχανήματος. Κάθε εγγεγραμμένο Επιθεωρητέο Μηχάνημα πιστοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Ο Επιθεωρητής εκδίδει στον ιδιοκτήτη του μηχανήματος Έκθεση Ελέγχου ή Πιστοποιητικό Δοκιμής και Εξέτασης, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XIX** φαίνεται ανάλυση των επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2012.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XX** φαίνεται ανάλυση των καταχωρημένων Επιθεωρητέων Μηχανημάτων στο Μηχανογραφημένο Σύστημα Πληροφοριών του Τμήματος κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος, όπως αυτά ήταν καταχωρημένα στις 31.12.2012.

Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα σχετικά άρθρα του περί Εργοστασίων Νόμου που έχουν εφαρμογή στα Επιθεωρητέα Μηχανήματα, η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και ο αριθμός των επιθεωρήσεων που έγιναν το 2012 κατά κατηγορία μηχανήματος σε σύγκριση με το έτος 2011.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας εξετάστηκε και εγκρίθηκε η παρέκκλιση προνοιών της νομοθεσίας που αφορά στην περιοδική επιθεώρηση ανελκυστήρων σε 7 ανυψωτικά μηχανήματα, εγκατεστημένα σε ανεμογεννήτριες στην επαρχία Λάρνακας.

Είδος Μηχανήματος	Αριθμός Επιθεωρήσεων		Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ επιθεωρήσεων	Άρθρο του περί Εργοστασίων Νόμου αναφορικά με τη συχνότητα των επιθεωρήσεων
	2012	2011		
Ανελκυστήρες και Αναβατόρια	547	466	6 μήνες	33(2)
Υδραυλικοί Ανυψωτήρες	7	2	12 μήνες	33(9)(c)
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	360	366	14 μήνες	35(2)
Ατμολέβητες	340	375	14 - 18 μήνες	40(7)
Ατμοδέκτες	6	10	26 μήνες	41(4)
Αεροθάλαμοι	120	74	26 μήνες	42(5)
Περιλάβεια	0	0	6 μήνες	34
<b>ΟΛΙΚΟ</b>	<b>1.380</b>	<b>1.293</b>		

Στις 13.12.2012 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε Κανονισμούς με τίτλο «οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμοί του 2012» (Κ.Δ.Π. 533/2012, ημερ. 28.12.2012) που ετοίμασε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και ρυθμίζουν τη λειτουργία, τον περιοδικό έλεγχο και τη συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι νέοι Κανονισμοί θα τεθούν σε ισχύ σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, το οποίο αρχίζει με τη δημοσίευση των Κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το Τμήμα θα εξετάσει τις αιτήσεις όσων ενδιαφερθούν να εγκριθούν ως Ελεγκτές Ανελκυστήρων και Συντηρητές Ανελκυστήρων ώστε από τις 31.8.2013 που θα τεθούν σε ισχύ οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών των ανελκυστήρων για περιοδικό έλεγχο και συντήρηση, να υπάρχουν ήδη εγκεκριμένοι από τον Αρχιεπιθεωρητή κατάλληλα Εξουσιοδοτημένοι Ελεγκτές και Συντηρητές Ανελκυστήρων. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας διατηρεί τον εποπτικό του ρόλο στην εφαρμογή των Κανονισμών.

## 2.2 Μονάδα Σήμανσης CE

Η Μονάδα Εξοπλισμών με Σήμανση CE εφαρμόζει το μέρος της Κυπριακής νομοθεσίας που εναρμονίζει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες Νέας Προσέγγισης για τις ακόλουθες έξι κατηγορίες προϊόντων:

- Μηχανήματα,
- Ανελκυστήρες,
- Εξοπλισμός υπό Πίεση,
- Απλά Δοχεία Πίεσης,
- Μέσα Ατομικής Προστασίας και
- Εξοπλισμός και Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες.

Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τη σήμανση CE για τις πιο πάνω κατηγορίες προϊόντων διασφαλίζει ότι μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας κατασκευάζονται, εισάγονται ή γενικότερα διατίθενται στην Κυπριακή αγορά.

Κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το 2<sup>ο</sup> εξάμηνο του 2012, εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχαν ως εθνικοί αντιπρόσωποι σε συνεδρίες της Ομάδας Εργασίας για την Τεχνική Εναρμόνιση. Η εν λόγω Ομάδα Εργασίας εξέτασε τις προτάσεις 9 νέων Οδηγιών για ευθυγράμμιση με το Νέο Νομοθετικό Πλαίσιο. Μεταξύ αυτών ήταν οι Οδηγίες για τα Απλά Δοχεία Πίεσης, τους Ανελκυστήρες και τον Εξοπλισμό και τα Συστήματα Προστασίας για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες, για τις οποίες την αρμοδιότητα της εφαρμογής έχει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμών, όπως τροποποιήθηκαν στις 27.7.2012 με τους Κ.Δ.Π. 279/2012, εκδόθηκε το περί Απαγόρευσης Διάθεσης στην Αγορά (Κοπτικών Μηχανημάτων Αρθρωτού Τύπου) Διάταγμα του 2012 (Κ.Δ.Π. 291/2012, 3.8.2012) με το οποίο απαγορεύεται η εισαγωγή και διάθεση στην Κύπρο συγκεκριμένου τύπου εξαρτημάτων για χορτοκοπτικές μηχανές χειρός για τα οποία εξέδωσε σχετική απαγορευτική απόφαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με την επιτήρηση της αγοράς διασφαλίζεται ότι μόνο προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τη σήμανση CE διατίθενται στην Κυπριακή αγορά. Αυτό επιτυγχάνεται με επιθεωρήσεις χώρων όπου κατασκευάζονται, εισάγονται, εκτίθενται προς πώληση ή εγκαθίστανται τα προϊόντα για τα οποία απαιτείται σήμανση CE. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα. Η επιτήρηση διενεργείται από εξουσιοδοτημένους Λειτουργούς του Τμήματος από τα Κεντρικά και Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας. Οι πληροφορίες συνήθως προέρχονται από καταγγελίες άλλων εποπτικών αρχών ή μετά από παράπονα καταναλωτών, εργοδοτούμενων ή άλλων επηρεαζόμενων προσώπων. Περιοδικά διενεργούνται και τυχαίοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων επιτήρησης της Κυπριακής αγοράς. Ειδικότερα, κατά το 2012 έχουν πραγματοποιηθεί 280 δραστηριότητες επιτήρησης της αγοράς (οι δραστηριότητες επιτήρησης περιλαμβάνουν επιθεωρήσεις σε υποστατικά, διερευνήσεις παραπόνων μετά από καταγγελίες και ελέγχους κατά τον εκτελωνισμό προϊόντων).

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2009 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, η Μονάδα ετοίμασε σχετικό Πρόγραμμα Επιτήρησης της Αγοράς για το 2012, το οποίο κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλάμβανε ανελκυστήρες, ανυψωτικές πλατφόρμες προσώπων, γερανούς αρθρωτής μπίγας, μέσα ατομικής προστασίας, δεξαμενές υγραερίου και αεροθάλαμους.

Επίσης, σε συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές κατά το στάδιο της εισαγωγής στην Κυπριακή Δημοκρατία, εντοπίστηκε μη συμμορφούμενος εξοπλισμός και λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση απαγορεύοντας τον εκτελωνισμό και τη διάθεση στην αγορά των προβληματικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο της επιθεώρησης των εγκαταστάσεων υγραερίου για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας διεξήχθη παράλληλη δραστηριότητα επιτήρησης της αγοράς στις εγκαταστάσεις υγραερίου που αναφέρονται στην παράγραφο 2.3 και στις οποίες είναι εγκατεστημένοι εξοπλισμοί υπό πίεση (δηλαδή δεξαμενές υγραερίου, βαλβίδες

ανακούφισης, βαλβίδες διακοπής, κ.ά.) καθώς και εξοπλισμοί για χρήση σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες, για τους οποίους απαιτείται σήμανση CE. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω εξοπλισμοί δεν ικανοποιούσαν τις πρόνοιες της νομοθεσίας περί σήμανσης CE, ζητήθηκε σχετική συμμόρφωση από τους ιδιοκτήτες των εγκαταστάσεων.

Επίσης, το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με 20 Ανακοινώσεις του Τμήματος για 41 συνολικά επικίνδυνα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης που έχουν κυκλοφορήσει σε άλλες χώρες της Ε.Ε. και για τα οποία έγινε σχετική καταχώριση στο Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι ετοιμάστηκε προσχέδιο νέου Κώδικα Πρακτικής για Έλεγχο και Συντήρηση των Πυροσβεστήρων, ο οποίος περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες για τους εργοδότες, τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ή τους ιδιοκτήτες εν γένει πυροσβεστικού εξοπλισμού να προδιαγράφουν / καθορίζουν τη συντήρηση και τον έλεγχο των πυροσβεστήρων που διαθέτουν στα υποστατικά τους βασιζόμενοι στις αναλυτικές προδιαγραφές που περιέχει ο Κώδικας.

### 2.3 Μονάδα Υγραερίου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε τις δραστηριότητές του στο θέμα του υγραερίου με επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων αποθήκευσης / φύλαξης υγραερίου, έλεγχο εγκαταστάσεων υγραερίου πάνω σε οχήματα, ετοιμασία νέου Κώδικα Πρακτικής για υποβοήθηση των επαγγελματιών του τομέα, κ.λπ.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης / Φύλαξης Υγραερίου από τον οικείο σε κάθε περίπτωση Έπαρχο, οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας διεκπεραίωσαν 1346 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύεται υγραέριο και ενημέρωσαν όπου απαιτείται τις οικείες Επαρχιακές Διοικήσεις. Οι Επιθεωρητές εξέτασαν μεταξύ άλλων παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου. Ακόμη, έγινε έλεγχος σε οχήματα τύπου καντίνας, τα οποία χρησιμοποιούν υγραέριο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνεται σχετική ανάλυση των επιθεωρήσεων κατά Επαρχία.

Λόγος Επιθεώρησης	ΕΠΑΡΧΙΑ					
	Λευκωσίας	Λεμεσού	Λάρνακας	Πάφου	Αμμοχώ- στου	ΣΥΝΟΛΟ
	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
Έκθεση εξέτασης εγκατάστασης υγραερίου σε όχημα	13	8	4	3	1	29
Διερεύνηση Παραπόνου	29	11	1	7	2	50
Επιθεώρηση εγκατάστασης υγραερίου στην ΕΦ	8	0	1	5	0	14
Εκστρατεία επιθεώρησης αποθήκευσης υγραερίου	6	1	0	0	0	7
Αδειοδότηση αποθήκευσης υγραερίου	469	169	360	96	152	1246
Σύνολο Επιθεωρήσεων:	525	189	366	111	155	1346

**Πίνακας: Ανάλυση των επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία για το 2012**



Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, στο πλαίσιο αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για το υγραέριο προχώρησε στην ετοιμασία προσχέδιου Κώδικα Πρακτικής για Πυροπροστασία Εγκαταστάσεων με Υγραέριο. Ο Κώδικας θα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις υγραερίου και σε χώρους ή υποστατικά όπου αποθηκεύεται ή φυλάσσεται υγραέριο για σκοπούς πώλησης, μεταπώλησης, διάθεσης στην αγορά, διαμετακόμισης, επιστροφής των δοχείων στον προμηθευτή / εμφιαλωτή υγραερίου με μέγιστη αποθηκευμένη χωρητικότητα τα 75.000 λίτρα. Αναμένεται ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του 2013, το εν λόγω προσχέδιο του Κώδικα θα τεθεί σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Επίσης, στο ίδιο πλαίσιο, το Τμήμα ετοίμασε προσχέδιο Κανονισμών για το σχεδιασμό, την εγκατάσταση, τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων υγραερίου. Σκοπός του νέου νομοθετικού πλαισίου είναι ο ασφαλής σχεδιασμός και η κατασκευή μιας εγκατάστασης υγραερίου, ο καθορισμός του περιοδικού ελέγχου, η διασφάλιση της ικανοποιητικής συντήρησης των εγκαταστάσεων υγραερίου, κ.λπ. Το εν λόγω προσχέδιο δεν προωθήθηκε περαιτέρω ενόψει και της πρότασης που υποβλήθηκε στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας από το Υπουργείο Εσωτερικών για ανάληψη από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της αρμοδιότητας για όλα τα πετρελαιοειδή και εκσυγχρονισμό της περί Πετρελαιοειδών νομοθεσίας.

Σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αναμένεται να επιτραπεί η χρήση υγραερίου ως καύσιμου σε οχήματα. Για το λόγο αυτό θα συνεργαστούν διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ετοιμάστηκε, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ανέλαβε ώστε σε ένα χρόνο περίπου να:

- (α) ετοιμάσει Κώδικα Πρακτικής για τα πρατήρια υγραερίου κίνησης οχημάτων,
- (β) ετοιμάσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ασφαλή λειτουργία των συνεργείων μετατροπής, συντήρησης, επιδιόρθωσης και ελέγχου των οχημάτων και
- (γ) ετοιμάσει το όλο Σύστημα για την επιτήρηση της εφαρμογής της πιο πάνω νέας νομοθεσίας.

Σε ότι αφορά το (β) πιο πάνω, οι όροι και οι προϋποθέσεις θα περιλαμβάνουν σειρά θεμάτων και τεχνικών προδιαγραφών που θα καλύπτουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων αλλά και των τρίτων προσώπων στην εργασία.

## **2.4 Έλεγχος του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων**

Για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων λειτουργεί Μονάδα αποτελούμενη από ένα Λειτουργό και δύο Επιθεωρητές, η οποία ασχολείται εξειδικευμένα με την εφαρμογή της σχετικής με το θέμα νομοθεσίας, η οποία έχει ως στόχο τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των οδηγών αυτών, της οδικής ασφάλειας καθώς και την καλύτερη προσέγγιση των όρων ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τομέα.

### **2.4.1 Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων**

Η κούραση των οδηγών λόγω του χρόνου οδήγησης σε συνδυασμό με την παράλειψη των απαιτούμενων διαλειμμάτων και αναπαύσεων αποτελούν παράγοντες πρόκλησης οδικών ατυχημάτων. Με την εφαρμογή της νομοθεσίας και τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων τόσο στο δρόμο όσο και στις επιχειρήσεις, οι παράγοντες αυτοί μπορούν να σταθμιστούν ώστε να βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας των οδηγών και να προλαμβάνονται τα οδικά ατυχήματα, στα οποία εμπλέκονται οι οδηγοί αυτοί. Επίσης, με την εφαρμογή της νομοθεσίας προσεγγίζονται οι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

#### **2.4.2 Νομοθεσία / Εφαρμογή Νομοθεσίας**

Η Κύπρος έχει εναρμονιστεί με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/22/EK και εφαρμόζει τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς με αρ. 561/2006 και αρ. 3821/85 μέσω του περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμου του 2007 (Ν. 86(I)/2007).

Με βάση το άρθρο 9 της Οδηγίας 2006/22/EK και το άρθρο 20 του Νόμου 86(I)/2007, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 140/2011, ημερ. 21.4.2011) για την εισαγωγή Συστήματος Αποτίμησης της Επικινδυνότητας των Επιχειρήσεων. Με την εφαρμογή του εν λόγω Συστήματος, οι επιχειρήσεις ψηλότερου κινδύνου επιθεωρούνται συχνότερα από τις υπόλοιπες.

Κατά το 2012 το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής σε συνεργασία με τους αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας προχώρησε στην κωδικοποίηση των απαιτήσεων για την ανάπτυξη του απαραίτητου λογισμικού για υλοποίηση του εν λόγω Συστήματος Αποτίμησης, το οποίο αναμένεται να συμπληρωθεί αρχές του 2013.

Επίσης, η Κυπριακή νομοθεσία είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/15/EK μέσω του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμου του 2005 (Ν. 47(I)/2005).

Αρμόδιος Υπουργός για σκοπούς διοίκησης και εφαρμογής των πιο πάνω Νόμων είναι, δυνάμει του άρθρου 2(1) του Νόμου 86(I)/2007 και του άρθρου 2(1) του Νόμου 47(I)/2005, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος εξουσιοδότησε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας να εφαρμόζει τις διατάξεις των πιο πάνω Νόμων (Ν. 86(I)/2007 και Ν. 47(I)/2005). Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση του νομοθετικού πλαισίου είναι το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις γίνονται αποκλειστικά από τη Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και οι έλεγχοι στους δρόμους γίνονται από την εν λόγω Μονάδα σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου.

#### **2.4.3 Έλεγχος Εργάσιμων Ημερών των Οδηγών κατά το 2012**

Με βάση το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/EK, ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που έπρεπε να πραγματοποιηθεί κατά το 2012, ανέρχεται σε 107.973 εργάσιμες ημέρες. Μέχρι τις 31.12.2012 ελέγχθηκαν συνολικά 109.357 εργάσιμες ημέρες από τις οποίες 54.228 ημέρες ελέγχθηκαν στις επιχειρήσεις και 55.129 ημέρες στο δρόμο. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας 2006/22/EK, το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στον δρόμο είναι 30% και στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων 50%. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται τα ποσοστά κάλυψης του απαιτούμενου από την Ευρωπαϊκή Οδηγία ελάχιστου αριθμού ελέγχων από τον αριθμό των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν το 2012, κατά περίπτωση.

	Ελάχιστη απαίτηση από Ε.Ε.	Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2012	Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της Ε.Ε. (σε %)
<b>Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών</b>	<b>107.973</b> (3% των εργάσιμων ημερών)	<b>109.357</b>	<b>101</b>
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	32.391 (30% του 107.973)	55.129	170
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	53.987 (50% του 107.973)	54.228	100

**Πίνακας: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2012**

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στον δρόμο περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν από την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας (TISPOL). Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Ιούνιο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2012 και σε αυτές έλαβαν μέρος και οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

### **3. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ**

#### **3.1 Έλεγχος Βιομηχανικών Εκπομπών**

##### **3.1.1 Αδειοδότηση**

Κατά τη διάρκεια του 2012, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 μέχρι 2009, των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2009 και των περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμων του 2003 μέχρι 2008, που αφορούν την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων, η αρμόδια Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, εξέτασε 311 αιτήσεις για Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων και διαμόρφωσε συγκεκριμένους όρους λειτουργίας και οριακές τιμές εκπομπής με στόχο την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος στην οποία, εκτός από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετέχουν άλλα πέντε συναρμόδια Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, χορηγήθηκαν 229 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στον Πίνακα του **Παραρτήματος XXI** φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2012.

##### **3.1.2 Επιθεωρήσεις / Μετρήσεις**

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο της τήρησης από τις βιομηχανίες των όρων λειτουργίας και των ορίων εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων. Για τον σκοπό αυτό συνεχίστηκε και το 2012 το πρόγραμμα επιθεωρήσεων και περιβαλλοντικών μετρήσεων. Προτεραιότητα δόθηκε στην παρακολούθηση πάνω σε συστηματική βάση, των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες, λόγω της φύσης των διεργασιών τους και της

χωροθέτησής τους, ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Με βάση τους όρους λειτουργίας που έχουν καθορισθεί στις σχετικές Άδειες Εκπομπής, οι μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση συστημάτων περιορισμού της ρύπανσης (φίλτρα) στις πηγές εκπομπής και ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους έχουν μειωθεί σημαντικά.

Κατά τη διάρκεια του 2012 διενεργήθηκαν 223 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες Άδειες Εκπομπής και 65 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος, κ.λπ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Επιπλέον, διενεργήθηκαν 4 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών και 23 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων που γειτνιάζουν με κατοικημένες περιοχές. Απαντήθηκαν επίσης, 10 ερωτήματα βουλευτών, 2 ερωτήματα που τέθηκαν από τον Επίτροπο Περιβάλλοντος, 2 ερωτήματα που τέθηκαν από το κοινό και 1 ερώτημα που τέθηκε από την Επίτροπο Διοικήσεως.

Οι εκπομπές αερίων ρύπων από τις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις παρακολουθούνται περιοδικά με τη βοήθεια της Κινητής Μονάδας Μέτρησης Αερίων Εκπομπών που διαθέτει το Τμήμα και η οποία είναι κατάλληλα εξοπλισμένη με εξειδικευμένα όργανα για τέτοιου είδους μετρήσεις. Κατά το 2012 διεξήχθησαν 7 σειρές μετρήσεων συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων (σκόνης, αιθάλης, διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων) σε μεγάλες βιομηχανίες (ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, τσιμεντοποιεία, βαφεία, κ.λπ.) με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των οριακών τιμών εκπομπής που καθορίζονται στις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων.

Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν επίσης από αρμόδιους Επιθεωρητές μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών. Η υποχρέωση για συνεχείς μετρήσεις εκπομπής σε συγκεκριμένες μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνεται στους όρους λειτουργίας που καθορίζονται στις σχετικές Άδειες Εκπομπής. Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας έχουν ελεύθερη πρόσβαση στις περιβαλλοντικές μετρήσεις, οι οποίες διεξάγονται από τις βιομηχανίες με βάση τις υποχρεώσεις τους για αυτοπαρακολούθηση (self monitoring) των αερίων εκπομπών των εγκαταστάσεών τους και υποβολή ετήσιων εκθέσεων. Εξετάστηκαν συνολικά 110 ετήσιες εκθέσεις που υποβλήθηκαν από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων.

Κατά το 2012 στάλθηκαν 8 Προειδοποιητικές Επιστολές σε φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων για τη λήψη μέτρων για άρση παραβάσεων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων. Επιπλέον, καταχωρήθηκαν 7 νέες ποινικές υποθέσεις και εκδικάστηκε 1 ποινική υπόθεση που εκκρεμούσε ενώπιον του Δικαστηρίου για παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Το Δικαστήριο επέβαλε πρόστιμο €400.

### **3.1.3 Επιτήρηση της αγοράς για ορισμένα Χρώματα Διακόσμησης, Βερνίκια και Προϊόντα Φανοποιίας Αυτοκινήτων**

Σκοπός της επιτήρησης της αγοράς είναι να διασφαλιστεί ότι ορισμένα προϊόντα, όπως χρώματα διακόσμησης, βερνίκια, προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων, συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τήρηση συγκεκριμένων οριακών τιμών μέγιστης περιεκτικότητας σε Πτητικές Οργανικές Ενώσεις (Π.Ο.Ε.). Αυτό επιτυγχάνεται με επισκέψεις σε βαφεία αυτοκινήτων και σε χώρους όπου κατασκευάζονται, εισάγονται και

διατίθενται προς πώληση τα εν λόγω προϊόντα. Η επιτήρηση της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων της αγοράς, αλλά και κατόπιν πληροφοριών για μη συμμορφούμενα προϊόντα.

Για τη διεξαγωγή της επιτήρησης της Κυπριακής αγοράς, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξουσιοδότησε Λειτουργούς του Τμήματος τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας.

Κατά τη διάρκεια του 2012, διενεργήθηκαν 4 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις διάθεσης βαφών για έλεγχο της σήμανσης με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας, καθώς και 15 δειγματοληψίες προϊόντων. Τα δείγματα στάλθηκαν σε διαπιστευμένο εργαστήριο για προσδιορισμό της περιεκτικότητας των χρωμάτων / βερνικιών σε Π.Ο.Ε.. Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων, δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε υπέρβαση στις μέγιστες οριακές τιμές Π.Ο.Ε.

### **3.2 Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)**

Με βάση τις υποχρεώσεις της Κύπρου για υποβολή περιβαλλοντικών στοιχείων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 166/2006/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR), το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, τον Μάρτιο του 2012, την τέταρτη έκθεση με τα στοιχεία που αφορούν στην Κύπρο.

Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων περιλαμβάνει συγκρίσιμα δεδομένα για τα στοιχεία έκλυσης στον αέρα, στα νερά και στο έδαφος, όπως επίσης και μεταφοράς αποβλήτων από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Αποσκοπεί, επίσης, στην παρουσίαση της βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Κανονισμού E-PRTR και την αξιολόγηση της προόδου αναφορικά με την τήρηση περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί από κάθε κράτος με βάση Διεθνείς Συμφωνίες και Συμβάσεις.

Συγκεκριμένα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει προχωρήσει στην αποστολή με διαδικασία επιγραμμική (on line), μέσω ειδικής βάσης δεδομένων που έχει δημιουργήσει, στοιχείων έκλυσης ρύπων ατμοσφαιρικού αέρα για σειρά από εγκαταστάσεις, μεταξύ των οποίων διάφορες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, σφαγεία, λατομεία, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων και κτηνοτροφικά υποστατικά.

Το Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων της Κύπρου που έχει δημιουργηθεί αποτελείται από ιστοσελίδα (<http://www.prtr.dli.mlsi.gov.cy>) και εξειδικευμένη βάση δεδομένων στην οποία καταχωρούνται με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο περιβαλλοντικά δεδομένα από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 166/2006/ΕΚ (Κανονισμός E-PRTR).

Με την ολοκλήρωση του έργου παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, ενώ συμβάλλει στη διαφάνεια και στην ενημέρωση του κοινού για πιο ενεργή συμμετοχή του στη λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων. Παράλληλα έχει επιτευχθεί και ο στόχος για μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού κόστους, αφού οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων έχουν τη δυνατότητα υποβολής με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο μίας μόνο έκθεσης με περιβαλλοντικά δεδομένα ταυτόχρονα και στα δύο αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

### 3.3 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της Κύπρου προς το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο προσχέδιο Νομοσχεδίου που ετοίμασε σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβάλλοντος για εναρμόνιση της Κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας απέστειλε επίσης στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο προσχέδιο τροποποίησης των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 μέχρι 2009 που έγινε λόγω της εναρμόνισης της Κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών και για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 μέχρι 2009.

Επιπλέον, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2009/126/ΕΚ εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Φάση II της Ανάκτησης Ατμών Βενζίνης κατά τη Διάρκεια του Ανεφοδιασμού Μηχανοκίνητων Οχημάτων σε Πρατήρια Καυσίμων) Κανονισμοί του 2012 (Κ.Δ.Π. 150/2012).

## 4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

### 4.1 Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Ο Τομέας Ποιότητας του Αέρα συνέχισε και κατά το 2012 την παρακολούθηση της ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα στην Κύπρο, μέσω μετρήσεων τις οποίες διεξάγει ανελλιπώς από το 1991. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη βοήθεια δεκατριών Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ακόλουθων ρύπων:

- Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου ( $\text{NO}$ ,  $\text{NO}_2$ ,  $\text{NO}_x$ ),
- Όζοντος ( $\text{O}_3$ ),
- Διοξειδίου του Θείου ( $\text{SO}_2$ ),
- Μονοξειδίου του Άνθρακα ( $\text{CO}$ ),
- Αιωρούμενων Σωματιδίων (PM-Particulate Matter),
- Βενζολίου ( $\text{C}_6\text{H}_6$ ).

Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως είναι:

- η κατεύθυνση του ανέμου,
- η ταχύτητα του ανέμου,
- η θερμοκρασία περιβάλλοντος,
- η σχετική υγρασία,
- η ατμοσφαιρική πίεση, και
- η ηλιακή ακτινοβολία.

Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στο Σχήμα 1 του Παραρτήματος XXII.

Κατά τη διάρκεια του 2012, οι μετρήσεις ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα πάνω σε συστηματική βάση διεξήχθησαν στις ακόλουθες περιοχές:

- Στον περίβολο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας
- Στην περιοχή Βασιλικού (κοινότητα Ζυγίου)
- Στην περιοχή της κοινότητας Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου
- Στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Αποστόλου Λουκά στο Στρόβολο
- Στη διασταύρωση των οδών Αγίας Σοφίας και Σεύχελλων στη Λεμεσό
- Στη διασταύρωση των οδών Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III και Τσίρου στη Λεμεσό
- Στον περίβολο του Δημοτικού Κήπου Λάρνακας
- Στην οδό Αριστοφάνους, πλησίον του Δημοτικού Σχολείου Δροσιάς
- Στο προαύλιο του Αστυνομικού Σταθμού Πάφου.
- Στο Κάβο Γκρέκο, στο Ακρωτήριο Κάβο Γκρέκο.
- Στην Ινία, περιοχή Ακάμα
- Στο Σταυροβούνι, κοντά στο Μοναστήρι Σταυροβουνιού
- Στο Τρόδος, κοντά στην κορυφή Τροόδους

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμματικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας [www.airquality.gov.cy](http://www.airquality.gov.cy), καθώς και από μια εξωτερική γιγαντοοθόνη και δύο εσωτερικές ηλεκτρονικές οθόνες πληροφόρησης. Η εξωτερική γιγαντοοθόνη βρίσκεται στον περίβολο της Αστυνομίας Λυκαβητού όπου να μπορούν να την παρακολουθούν οι πολίτες. Οι δύο εσωτερικές οθόνες βρίσκονται η μια στο Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη και η άλλη στην είσοδο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπρόσθετα η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν δυο Δημαρχεία καθώς και μέσω τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών παγκύπριας εμβέλειας μετά το κεντρικό δελτίο ειδήσεων. Επίσης μια αγγλόγλωσση εφημερίδα δημοσιεύει καθημερινά δελτίο ποιότητας αέρα.

Όταν καθίσταται αναγκαίο, όπως κατά τη μεταφορά σκόνης από την έρημο της Σαχάρας, εκδίδονται σχετικές ανακοινώσεις προειδοποίησης του κοινού.

Οι μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2012 με τη βοήθεια ειδικών φίλτρων και δειγματοληπτικών συσκευών σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Από τις εν λόγω δειγματοληψίες προσδιορίζεται η συγκέντρωση μολύβδου, αρσενικού, καδμίου και νικελίου καθώς και των πολυαρωματικών υδρογονανθράκων που περιέχονται στη σκόνη που συλλέγεται στα φίλτρα αυτά. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων δημοσιεύτηκαν στην προαναφερθείσα εξειδικευμένη ιστοσελίδα ποιότητας αέρα.

Τα αποτελέσματα των αυτομάτων ωριαίων μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων στις πιο πάνω περιοχές δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσότερων ρύπων, όπως του διοξειδίου του θείου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου και των οξειδίων του αζώτου, του βενζολίου, καθώς και των βαρέων μετάλλων και του βενζο(α)πυρενίου, ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές.

Επιλεγμένα διαγράμματα με αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάζονται στο **Παράρτημα XXII**. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 2, όπου παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές διάφορων ρύπων στον κυκλοφοριακό σταθμό μέτρησης Λευκωσίας, από το 2000 μέχρι και το 2011, παρατηρήθηκε μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των ρύπων NO, NO<sub>2</sub>, CO και SO<sub>2</sub>. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, στην εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη, στην περιοδική επιθεώρηση των οχημάτων, κ.ά.

Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις του όζοντος και των αιωρούμενων σωματιδίων. Στην περίπτωση του όζοντος, οι σχετικές υπερβάσεις οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο όπως είναι οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ακτινοβολία που συμβάλλουν στη δημιουργία του καθώς και στη διασυννοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του όζοντος και των πρόδρομων ουσιών του από την ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη. Στο Σχήμα 3 του **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές όζοντος σε τέσσερις αντιπροσωπευτικές περιοχές.

Υπερβάσεις οριακών τιμών παρατηρήθηκαν και στην περίπτωση των Αιωρούμενων Σωματιδίων, οι οποίες οφείλονται μεταξύ άλλων στις εκπομπές από τα οχήματα, τις κεντρικές θερμάνσεις, διάφορες βιομηχανικές πηγές καθώς επίσης και στην αερομεταφερόμενη σκόνη από τις γεωργικές περιοχές και από τη Σαχάρα, στην επαναιώρηση σκόνης από τους δρόμους και τις ακάλυπτες περιοχές των πόλεων κατά τις περιόδους της ξηρασίας καθώς και στα άλατα από τη θάλασσα.

Στο Σχήμα 4 του ίδιου **Παραρτήματος XXII** παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ( $AS_{10}$ ) στους κυκλοφοριακούς σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και στον σταθμό μετρήσεων υποβάθρου στην περιοχή Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (EMEP) για τα έτη 2005 έως 2011. Εκτός από τις τιμές στον τελευταίο σταθμό, όλες υπερβαίνουν την ετήσια οριακή τιμή που είναι  $40 \mu g/m^3$ . Αξιοσημείωτη είναι η μείωση της ετήσιας τιμής στην Πάφο κατά το 2011.

Στο Σχήμα 5 παρουσιάζεται ο αριθμός των υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής ( $50 \mu g/m^3$ ) στους ίδιους σταθμούς. Εκτός από τον σταθμό EMEP και τον κυκλοφοριακό σταθμό της Πάφου, στους υπόλοιπους σταθμούς ο αριθμός των υπερβάσεων υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των 35 υπερβάσεων ανά έτος.

Στο Σχήμα 6 παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ( $AS_{2,5}$ ) στους Οικιστικούς Σταθμούς Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Λευκωσίας καθώς και του σταθμού EMEP. Οι μετρήσεις στους πιο πάνω οικιστικούς σταθμούς για τα τρία τελευταία χρόνια (2009-2011) χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του Δείκτη Μείωσης της Έκθεσης (ΔΜΕ) όπως καθορίζει η Νομοθεσία. Ο ΔΜΕ που προκύπτει είναι  $21.5 \mu g/m^3$  που καθορίζει ως στόχο μείωσης της συγκέντρωσης  $AS_{2,5}$  κατά 20% μέχρι το 2020.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερβάσεων, ειδικά για τα  $AS_{10}$ , αλλά και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά και τους άλλους ρύπους, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για τη Βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ταυτόχρονα, εντός του 2012 συνεχίστηκε η έρευνα για τον εντοπισμό των πηγών προέλευσης των  $AS_{10}$  με χημικές αναλύσεις, για να καθοριστεί το ποσοστό συνεισφοράς των φυσικών πηγών, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά μέτρα για την μείωση των ανθρωπογενών πηγών.

Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως η Αρμόδια Αρχή, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική Νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι Φορείς. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης βρίσκεται δημοσιευμένο στην πιο πάνω αναφερθείσα ιστοσελίδα ποιότητας αέρα.



## 4.2 Εναρμονιστική Νομοθεσία

Το 2012 δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα μετά την ψήφιση τους από τη Βουλή, τα ακόλουθα νομοθετήματα:

- Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2012 (Κ.Δ.Π. 25/2012).
- Ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση που Οφείλεται στους Έμμονους Οργανικούς Ρύπους (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012 (Ν.11(III)/2012).

## 4.3 Πιστοποίηση Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για την Ποιότητα Αέρα

Η πρώτη αξιολόγηση από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας, για τη διαπίστευση σύμφωνα με το πρότυπο EN 17025 πραγματοποιήθηκε στις 13/09/2012 και αναμένεται η διαδικασία να ολοκληρωθεί αρχές του 2013.

## 4.4 Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+

Το ΤΕΕ κατά το 2012, συνέχισε την υλοποίηση του τριετούς Σχεδίου με τίτλο «Παρακολούθηση σωματιδίων, μοντελοποίηση και διαχείριση». Το εν λόγω Σχέδιο άρχισε τον Ιανουάριο του 2011 με συντονιστή (coordinating beneficiary) το ΤΕΕ και με συνεργάτες (associate beneficiaries) το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και τις εταιρείες Atlantis Consulting Cyprus Ltd καθώς και ESS GmbH της Αυστρίας. Το Σχέδιο εγκρίθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE+2009 με κονδύλι ύψους 1.3 εκατομμυρίων ευρώ.

## 4.5 Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2012 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2012 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2010 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης.

Στον Πίνακα και στα Σχήματα 1–6 του **Παραρτήματος XIII** φαίνονται αναλυτικότερα, κατά δραστηριότητα, οι συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2010.

## 5. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Βασικός στόχος του τομέα Ακτινοπροστασίας, Πυρηνικής Ασφάλειας και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων είναι η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας για τους εργαζομένους, το κοινό, τους ασθενείς και το περιβάλλον από τους κινδύνους που εγκυμονεί η έκθεση σε ιονίζουσες ακτινοβολίες ή η διασπορά ραδιενεργών υλικών, καθώς και η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας για τους εργαζόμενους και τρίτα πρόσωπα στο εργασιακό περιβάλλον από τους κινδύνους που πιθανόν να προκύψουν από την έκθεση σε μη-ιονίζουσες ακτινοβολίες. Η υλοποίηση του πιο πάνω στόχου επιτυγχάνεται με τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ακτινοπροστασίας που περιλαμβάνει την αδειοδότηση και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε ιονίζουσα ακτινοβολία, την παρακολούθηση των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον, τον έλεγχο της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων ή αναλωμένων

πυρηνικών καυσίμων και την ετοιμότητα για αποφυγή και αντιμετώπιση εκτάκτων ραδιολογικών ή πυρηνικών περιστατικών, καθώς και τον έλεγχο των πηγών και πρακτικών χρήσης ή έκθεσης σε μη-ιονίζουσα ακτινοβολία, σε συνεργασία και με άλλες υπηρεσίες και εμπλεκόμενους φορείς.

### **5.1 Εφαρμογή της Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες**

Το 2012 συνεχίστηκε η προσπάθεια για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας για προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες και πυρηνική ασφάλεια, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2002 και τροποποιήθηκε το 2009 και το 2011 (Ν.115(Ι)/2002, Ν.8(Ι)/2009, Ν.127(Ι)/2011 και σχετικοί Κανονισμοί που εκδόθηκαν κάτω από τους Νόμους).

Η πιο πάνω νομοθεσία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο καθώς και με τα πρότυπα και τους Βασικούς Κανόνες Ακτινοπροστασίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), στον οποίο η Κύπρος είναι μέλος από το 1965.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διάφορες άλλες διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες, συμφωνίες και πρωτόκολλα που αφορούν τη μη εξάπλωση των πυρηνικών όπλων, την καταστολή πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας, την έγκαιρη ειδοποίηση και βοήθεια σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος ή ραδιολογικής έκτακτης ανάγκης, τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και πυρηνικών εγκαταστάσεων, την απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών κ.λπ. Το 2012 εγκρίθηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας ο περί της Σύμβασης για τη Φυσική Προστασία Πυρηνικού Υλικού και Πυρηνικών Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) Νόμος του 2012 (Ν38(ΙΙΙ)/2012).

Τέλος, η Συνθήκη ΕΥΡΑΤΟΜ και διάφοροι σχετικοί Κανονισμοί και Αποφάσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ εφαρμόζονται αυτόματα στην Κύπρο ως Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην πιο πάνω νομοθεσία καθορίζεται το γενικό πλαίσιο υποχρεώσεων και διαδικασιών για αδειοδότηση όλων των πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας και των δραστηριοτήτων στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία καθώς και τα μέτρα προστασίας από κινδύνους που είναι πιθανόν να δημιουργούνται από ιονίζουσες ακτινοβολίες και παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς.

Με βάση τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας Νόμους του 2002 έως 2011, έχει εγκαθιδρυθεί εντός του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ), η οποία στελεχώνεται από έναν Ανώτερο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας και τέσσερις Λειτουργούς Επιθεώρησης Εργασίας (εκ των οποίων ένας σε έκτακτη βάση αορίστου χρόνου).

Η ΥΠΕΛ, πέρα από την ευθύνη εφαρμογής της νομοθεσίας και την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα αυτό, αποτελεί κέντρο εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα ιονίζουσας ακτινοβολίας και το σημείο επαφής για τα θέματα αυτά με την ΕΥΡΑΤΟΜ, τον ΔΟΑΕ και άλλους διεθνείς φορείς ή Αρμόδιες Αρχές Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.

Το 2012 συνεχίστηκε η ενημέρωση και κατάρτιση των διαφόρων εμπλεκόμενων ομάδων και φορέων καθώς και η επιθεώρηση χώρων εργασίας, ιατρικών κέντρων και υποστατικών στα οποία γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ακτινοβολία.

Μετά το πυρηνικό ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας το 2011, η ΥΠΕΛ, στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας, σε συνεργασία και με άλλες κυβερνητικές Υπηρεσίες, εφαρμόζει ειδικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων, δειγματοληψιών και μετρήσεων ραδιενέργειας αναφορικά με τα εισαγόμενα προϊόντα από την Ιαπωνία και τις γειτονικές περιοχές.

Εντός του 2012 διενεργήθηκαν 118 επιθεωρήσεις, που περιλάμβαναν και μετρήσεις, σε υποστατικά όπου χρησιμοποιούνται ακτινοβολίες ή συμβαίνει έκθεση σε ακτινοβολίες, χορηγήθηκαν 40 άδειες κατοχής πηγών και άσκησης δραστηριοτήτων όπου γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας καθώς και 24 εγκρίσεις σε επιχειρήσεις εισαγωγής/εξαγωγής ραδιενεργών πηγών ή ραδιοϊσοτόπων. Παράλληλα, συνεχίστηκε η ετοιμασία των όρων για χορήγηση άδειας σε άλλες επιχειρήσεις στις οποίες γίνεται χρήση ή συμβαίνει έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία.

Επιπλέον, χορηγήθηκε μεγάλος αριθμός (319) πιστοποιητικών σχετικά με τα επίπεδα ιονίζουσας ακτινοβολίας σε ανακυκλώσιμα μέταλλα, πλαστικά, συσσωρευτές, ζωοτροφές, τρόφιμα και ποτά για σκοπούς εξαγωγής σε διάφορες χώρες.

Το 2012 συνεχίστηκε επίσης η ειδική εκστρατεία που ξεκίνησε το 2011 για τον έλεγχο εξοπλισμού λείζερ, ο οποίος χρησιμοποιείται στη Κύπρο για διάφορους σκοπούς, όπως στην ιατρική, την αισθητική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές και την έρευνα. Στο πλαίσιο της εκστρατείας αυτής έχει σταλεί σχετικό ερωτηματολόγιο και λήφθηκαν απαντήσεις από μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων/κέντρων.

Τέλος, η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορες συνεδρίες επιτροπών της Βουλής των Αντιπροσώπων και άλλων επιτροπών στις οποίες εξετάστηκαν θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες της.

## **5.2 Μετρήσεις περιβαλλοντικής ραδιενέργειας**

Το τηλεμετρικό δίκτυο συνεχούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος, διαθέτει οκτώ σταθερούς τοπικούς και ένα φορητό σταθμό μέτρησης καθώς και τρία κέντρα ελέγχου που καλύπτουν όλη την ελεύθερη περιοχή της Κύπρου. Το δίκτυο αυτό αναβαθμίστηκε το 2012. Το τηλεμετρικό δίκτυο είχε επίσης αναβαθμιστεί και συνδεθεί με το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURDEP το 2009 και αποστέλλει δεδομένα αυτόματα (σε ωριαία βάση) στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ίσπρα της Ιταλίας. Δεδομένα περιβαλλοντικών μετρήσεων ραδιενέργειας αποστέλλονται και στην τράπεζα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης REM (Radioactivity Environmental Monitoring) πάνω σε ετήσια βάση.

Το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στο περιβάλλον, πέρα από το τηλεμετρικό δίκτυο, περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων γ-ραδιοϊσοτόπων και ειδικά του ραδιοϊσοτόπου Cs-137 στην ατμόσφαιρα.

Το 2012 συνεχίστηκε η παρακολούθηση, οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στο έδαφος, στα νερά, στο θαλάσσιο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές, στα οικοδομικά υλικά και σε άλλα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ). Η

παρακολούθηση αυτή, πραγματοποιείται με πιο εντατικό ρυθμό μετά το ατύχημα στην Φουκουσίμα της Ιαπωνίας.

### **5.3 Αρχείο Πηγών Ιονίζουσας Ακτινοβολίας και Δοσιμετρίας**

Η ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισε το 2012 την ενημέρωση και αναβάθμιση του αρχείου με τις πηγές και πρακτικές ιονίζουσας ακτινοβολίας που υπάρχουν στην Κύπρο καθώς και του αρχείου με τις ατομικές δόσεις των εργαζομένων που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία. Τα πιο πάνω αρχεία φυλάσσονται και παρακολουθούνται από την ΥΠΕΛ, με βάση τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (βάση δεδομένων RAIS, Regulatory Authority Information System που αναπτύχθηκε από τον ΔΟΑΕ).

### **5.4 Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΔΟΑΕ για την Κύπρο**

Η ΥΠΕΛ συμμετέχει σε ή υλοποιεί διάφορα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος ακτινοπροστασίας, πυρηνικής ασφάλειας και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου στον τομέα αυτό.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων, αριθμός Λειτουργών από την ΥΠΕΛ του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας συμμετείχε σε σχετικές συναντήσεις του ΔΟΑΕ στο εξωτερικό και εκπαιδεύτηκε σε σχετικά θέματα. Συμμετείχαν, επίσης, σε διάφορα σχετικά σεμινάρια και ημερίδες που οργανώθηκαν στην Κύπρο.

### **5.5 Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΔΟΑΕ και άλλους οργανισμούς και φορείς**

Η ΥΠΕΛ, συμμετείχε στις εργασίες διάφορων Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου συζητούνται όλα τα σχετικά θέματα της ΕΥΡΑΤΟΜ και έλαβε μέρος στις δραστηριότητες των Δικτύων ECURIE και EURDEP για έγκαιρη πληροφόρηση και ανταλλαγή δεδομένων σε περίπτωση έκτακτων ραδιολογικών / πυρηνικών περιστατικών. Συμμετείχε, επίσης, στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ στη Βιέννη και σε διάφορες άλλες συναντήσεις και δραστηριότητες του ΔΟΑΕ, καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας.

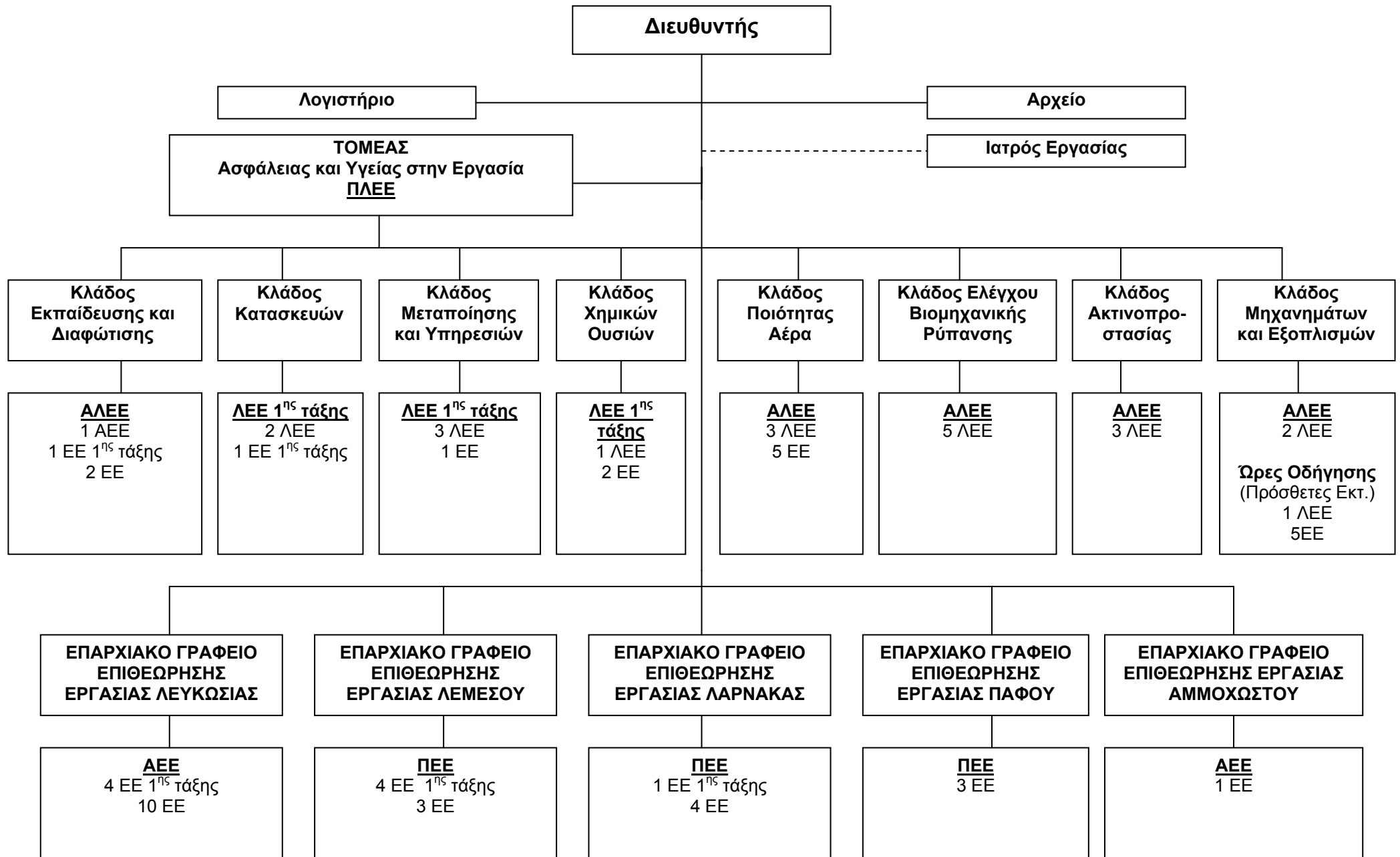
Η Κύπρος, στο πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ και του ΔΟΑΕ, καθώς επίσης και ως συμβαλλόμενου μέρους σε διάφορες διεθνείς Συμβάσεις και Συμφωνίες, επιθεωρήθηκε, από ειδικό κλιμάκιο για θέματα Ασφάλειας Πυρηνικού Υλικού. Το αρχείο με τα πυρηνικά υλικά που υπάρχουν στην Κύπρο φυλάσσεται και επικαιροποιείται από την ΥΠΕΛ και αποστέλλονται σε τακτά διάστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον ΔΟΑΕ σχετικές δηλώσεις.

Τέλος, συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στο πλαίσιο εφαρμογής της διμερούς μεταξύ τους συμφωνίας που υπεγράφη το 2008. Συνεχίστηκε, επίσης, η συνεργασία με το Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου καθώς και με άλλους σχετικούς φορείς, η οποία αφορά την διεξαγωγή μετρήσεων ραδονίου σε εσωτερικούς χώρους και μετρήσεις ραδιενέργειας σε τρόφιμα και οικοδομικά υλικά.

## **5.6 Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ**

Στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, η ΥΠΕΛ ήταν επιφορτισμένη με την προεδρία της Ομάδας Εργασίας Ατομικών Υποθέσεων του Συμβουλίου και προώθησε σημαντικά θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, την πρόταση οδηγίας για τα νέα πρότυπα ακτινοπροστασίας της ΕΥΡΑΤΟΜ, νομοθεσία για την εγγραφή των μεταφορέων ραδιενεργών υλικών, την προμήθεια ραδιοϊσοτόπων για ιατρικούς σκοπούς, τη συμμετοχή στις συναντήσεις και τις συζητήσεις για την βελτίωση της εφαρμογής της διεθνούς Σύμβασης για πυρηνική Ασφάλεια, τις δοκιμές ασφαλείας σε πυρηνικούς σταθμούς στην ΕΕ και σε γειτονικές χώρες κ.ά.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ



## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Συνεχείς και Μηνιαίες Επιθεωρήσεων Έτος 2012

[illegible]

### ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2012 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	19	0,9%	28,8%	3	0,3%	4,5%	0	0,0%	0,0%	34	3,8%	51,5%	10	2,0%	15,2%	66	1,4%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	0,3%	20,6%	7	0,8%	20,6%	1	0,2%	2,9%	15	1,7%	44,1%	4	0,8%	11,8%	34	0,7%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	490	24,3%	39,2%	272	31,0%	21,8%	126	28,1%	10,1%	231	25,7%	18,5%	130	25,9%	10,4%	1249	26,9%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	1	0,0%	4,5%	2	0,2%	9,1%	0	0,0%	0,0%	10	1,1%	45,5%	9	1,8%	40,9%	22	0,5%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	7	0,3%	25,0%	7	0,8%	25,0%	1	0,2%	3,6%	8	0,9%	28,6%	5	1,0%	17,9%	28	0,6%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	954	47,4%	53,6%	325	37,0%	18,2%	147	32,7%	8,3%	271	30,1%	15,2%	184	36,7%	10,3%	1781	38,4%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	85	4,2%	28,9%	61	6,9%	20,7%	23	5,1%	7,8%	100	11,1%	34,0%	25	5,0%	8,5%	294	6,3%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	28	1,4%	32,9%	15	1,7%	17,6%	4	0,9%	4,7%	32	3,6%	37,6%	6	1,2%	7,1%	85	1,8%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	153	7,6%	31,9%	91	10,4%	19,0%	81	18,0%	16,9%	85	9,4%	17,7%	69	13,7%	14,4%	479	10,3%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	11	0,5%	64,7%	5	0,6%	29,4%	1	0,2%	5,9%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	17	0,4%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1	0,0%	9,1%	4	0,5%	36,4%	1	0,2%	9,1%	5	0,6%	45,5%	0	0,0%	0,0%	11	0,2%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	0,1%	33,3%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	50,0%	1	0,2%	16,7%	6	0,1%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	15	0,7%	50,0%	3	0,3%	10,0%	2	0,4%	6,7%	10	1,1%	33,3%	0	0,0%	0,0%	30	0,6%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2	0,1%	20,0%	1	0,1%	10,0%	4	0,9%	40,0%	2	0,2%	20,0%	1	0,2%	10,0%	10	0,2%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	60	3,0%	48,0%	20	2,3%	16,0%	6	1,3%	4,8%	23	2,6%	18,4%	16	3,2%	12,8%	125	2,7%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	28	1,4%	44,4%	16	1,8%	25,4%	4	0,9%	6,3%	6	0,7%	9,5%	9	1,8%	14,3%	63	1,4%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	50	2,5%	43,9%	20	2,3%	17,5%	10	2,2%	8,8%	29	3,2%	25,4%	5	1,0%	4,4%	114	2,5%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	49	2,4%	37,4%	15	1,7%	11,5%	26	5,8%	19,8%	21	2,3%	16,0%	20	4,0%	15,3%	131	2,8%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	48	2,4%	53,9%	9	1,0%	10,1%	12	2,7%	13,5%	12	1,3%	13,5%	8	1,6%	9,0%	89	1,9%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	3	0,1%	37,5%	2	0,2%	25,0%	0	0,0%	0,0%	3	0,3%	37,5%	0	0,0%	0,0%	8	0,2%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%
Σύνολο Επιθεωρήσεων:		2013	43,4%		878	18,9%		449	9,7%		900	19,4%		502	10,8%		4642	
		(%)			(%)			(%)			(%)			(%)				

%1: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια



## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Καταχωρημένα Υποστατικά μέχρι 31.12.2012

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	668	5,81%	33,75%	449	6,32%	22,69%	192	8,54%	9,70%	513	10,26%	25,92%	157	6,64%	7,93%	1979	7,01%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	19	0,17%	20,43%	32	0,45%	34,41%	6	0,27%	6,45%	21	0,42%	22,58%	15	0,63%	16,13%	93	0,33%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3294	28,63%	46,56%	1731	24,36%	24,47%	405	18,02%	5,73%	1165	23,31%	16,47%	479	20,27%	6,77%	7074	25,07%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	8	0,07%	15,09%	11	0,15%	20,75%	1	0,04%	1,89%	15	0,30%	28,30%	18	0,76%	33,96%	53	0,19%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	59	0,51%	31,05%	50	0,70%	26,32%	9	0,40%	4,74%	48	0,96%	25,26%	24	1,02%	12,63%	190	0,67%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2376	20,65%	41,57%	1673	23,55%	29,27%	321	14,29%	5,62%	853	17,07%	14,92%	493	20,86%	8,62%	5716	20,25%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	2288	19,89%	41,27%	1352	19,03%	24,39%	417	18,56%	7,52%	998	19,97%	18,00%	489	20,69%	8,82%	5544	19,64%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	372	3,23%	33,24%	360	5,07%	32,17%	64	2,85%	5,72%	236	4,72%	21,09%	87	3,68%	7,77%	1119	3,97%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	536	4,66%	23,86%	544	7,66%	24,22%	464	20,65%	20,66%	464	9,28%	20,66%	236	9,99%	10,51%	2246	7,96%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	75	0,65%	55,56%	35	0,49%	25,93%	5	0,22%	3,70%	12	0,24%	8,89%	8	0,34%	5,93%	135	0,48%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	134	1,16%	37,85%	98	1,38%	27,68%	28	1,25%	7,91%	54	1,08%	15,25%	40	1,69%	11,30%	354	1,25%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	23	0,20%	38,33%	15	0,21%	25,00%	4	0,18%	6,67%	12	0,24%	20,00%	6	0,25%	10,00%	60	0,21%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	202	1,76%	51,27%	83	1,17%	21,07%	11	0,49%	2,79%	58	1,16%	14,72%	40	1,69%	10,15%	394	1,40%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	120	1,04%	28,44%	76	1,07%	18,01%	117	5,21%	27,73%	79	1,58%	18,72%	30	1,27%	7,11%	422	1,50%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	244	2,12%	46,74%	111	1,56%	21,26%	28	1,25%	5,36%	82	1,64%	15,71%	57	2,41%	10,92%	522	1,85%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	191	1,66%	44,01%	116	1,63%	26,73%	30	1,34%	6,91%	58	1,16%	13,36%	39	1,65%	8,99%	434	1,54%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	219	1,90%	42,44%	106	1,49%	20,54%	36	1,60%	6,98%	121	2,42%	23,45%	34	1,44%	6,59%	516	1,83%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	150	1,30%	36,59%	74	1,04%	18,05%	51	2,27%	12,44%	90	1,80%	21,95%	45	1,90%	10,98%	410	1,45%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	341	2,96%	49,06%	160	2,25%	23,02%	47	2,09%	6,76%	100	2,00%	14,39%	47	1,99%	6,76%	695	2,46%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	183	1,59%	71,21%	25	0,35%	9,73%	11	0,49%	4,28%	19	0,38%	7,39%	19	0,80%	7,39%	257	0,91%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	4	0,03%	50,00%	4	0,06%	50,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	8	0,03%
Σύνολο Υποστατικών:		11506	40,77%		7105	25,18%		2247	7,96%		4998	17,71%		2363	8,37%		28221	
			%(4)			%4			%4			%(4)			%(4)			

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας

%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Καταχωρημένα Νέα Υποστατικά για την Περίοδο από 1.1.2012 μέχρι 31.12.2012

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	11	0,89%	31,43%	3	0,63%	8,57%	3	0,94%	8,57%	13	2,45%	37,14%	5	2,65%	14,29%	35	1,27%
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	2	0,42%	66,67%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,53%	33,33%	3	0,11%
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	99	8,03%	34,49%	69	14,44%	24,04%	48	15,09%	16,72%	56	10,55%	19,51%	15	7,94%	5,23%	287	10,44%
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	1	0,08%	12,50%	1	0,21%	12,50%	0	0,00%	0,00%	1	0,19%	12,50%	5	2,65%	62,50%	8	0,29%
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	6	0,49%	42,86%	3	0,63%	21,43%	1	0,31%	7,14%	1	0,19%	7,14%	3	1,59%	21,43%	14	0,51%
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	626	50,77%	53,28%	156	32,64%	13,28%	128	40,25%	10,89%	197	37,10%	16,77%	68	35,98%	5,79%	1175	42,74%
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	173	14,03%	44,70%	83	17,36%	21,45%	26	8,18%	6,72%	80	15,07%	20,67%	25	13,23%	6,46%	387	14,08%
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	39	3,16%	38,61%	34	7,11%	33,66%	6	1,89%	5,94%	19	3,58%	18,81%	3	1,59%	2,97%	101	3,67%
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55-56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	88	7,14%	28,95%	73	15,27%	24,01%	43	13,52%	14,14%	83	15,63%	27,30%	17	8,99%	5,59%	304	11,06%
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	3	0,24%	27,27%	4	0,84%	36,36%	1	0,31%	9,09%	2	0,38%	18,18%	1	0,53%	9,09%	11	0,40%
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	23	1,87%	38,33%	8	1,67%	13,33%	6	1,89%	10,00%	9	1,69%	15,00%	14	7,41%	23,33%	60	2,18%
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4	0,32%	36,36%	3	0,63%	27,27%	0	0,00%	0,00%	3	0,56%	27,27%	1	0,53%	9,09%	11	0,40%
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	13	1,05%	46,43%	3	0,63%	10,71%	1	0,31%	3,57%	9	1,69%	32,14%	2	1,06%	7,14%	28	1,02%
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	14	1,14%	24,14%	3	0,63%	5,17%	26	8,18%	44,83%	12	2,26%	20,69%	3	1,59%	5,17%	58	2,11%
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	12	0,97%	50,00%	2	0,42%	8,33%	3	0,94%	12,50%	5	0,94%	20,83%	2	1,06%	8,33%	24	0,87%
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	18	1,46%	40,00%	10	2,09%	22,22%	4	1,26%	8,89%	8	1,51%	17,78%	5	2,65%	11,11%	45	1,64%
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	16	1,30%	53,33%	5	1,05%	16,67%	2	0,63%	6,67%	5	0,94%	16,67%	2	1,06%	6,67%	30	1,09%
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	17	1,38%	32,08%	5	1,05%	9,43%	13	4,09%	24,53%	9	1,69%	16,98%	9	4,76%	16,98%	53	1,93%
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	21	1,70%	42,86%	6	1,26%	12,24%	5	1,57%	10,20%	16	3,01%	32,65%	1	0,53%	2,04%	49	1,78%
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	49	3,97%	74,24%	5	1,05%	7,58%	2	0,63%	3,03%	3	0,56%	4,55%	7	3,70%	10,61%	66	2,40%
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
Σύνολο Υποστατικών:		1233	44,85%		478	17,39%		318	11,57%		531	19,32%		189	6,88%		2749	

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%(4)

%(1): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της Επαρχίας

%(2): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%(3): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

%(4): Ποσοστιαία αναλογία Υποστατικών Επαρχίας επί συνόλου όλων των Υποστατικών Παγκύπρια

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

## Πίνακας 1

**Αριθμός Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν  
στις 42 Εκδικασθείσες Υποθέσεις το 2012  
για θέματα Ασφάλειας και Υγείας**

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων <sup>1</sup>				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2003	47	51	45	37 <sup>2</sup>	€59600	€40400	€62050	€66500
2	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ. 134	0	1	0	0	0	0	0	0
3	Οι περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμοι του 1997 έως 2002	1	2	0	0	€600	€400	0	0
4	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	4	8	4	2	€1850	€1800	€1750	€1000
5	Οι περί Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	29	21	13	16	€17450	€10100	€6800	€9950
6	Οι Περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	46	111	75	71	€60150	€57800	€47250	€75500
7	Οι Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	0	2	0	3	0	0	0	€1000
8	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	16	16	13	15	€26250	€29650	€10800	€11600
9	Οι Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	9	0	6	1	€3200	0	€2600	€400
10	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989	4	1	1 <sup>3</sup>	1	€3200	€600	0	€500
11	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί του 2001	2	0	0	0	€750	0	0	0
12	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	2	0	0	2	€1700	0	0	€350

<sup>1</sup> Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.

<sup>2</sup> Σε μια από τις καταδίκες επιβλήθηκε 3μηνη ποινή φυλάκισης με τριετή αναστολή.

<sup>3</sup> Για την καταδίκη αυτή επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης.

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων <sup>1</sup>				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
13	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	2	1	0	0	€400	€500	0	0
14	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	-	1	1	1	-	€450	€200	€200
15	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμοί του 2006	0	0	2	0	0	0	€1600	0
16	Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμοί του 2003 (Καταργήθηκαν 29/12/2009)	0	0	1	0	0	0	€500	0
	<b>Σύνολο</b>	<b>162</b>	<b>215</b>	<b>161</b>	<b>149</b>	<b>€175150</b>	<b>€141700</b>	<b>€133550</b>	<b>€167000</b>

**Πίνακας 2****Νόμοι / Κανονισμοί με βάση τους οποίους συντάχθηκαν και προωθήθηκαν  
νέοι φάκελοι Ποινικών Υποθέσεων το 2012  
για θέματα Ασφάλειας και Υγείας**

<b>A/A</b>	<b>Νόμοι / Κανονισμοί</b>	<b>Αρ. Παραβάσεων<sup>4</sup></b>
1.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	58
2.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	13
3.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	14
4.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002	104
5.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	9
6.	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	31
7.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμού Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	1
8.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001	10
9.	Οι περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμοι του 1989 έως 2011	4
10.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμianto) Κανονισμοί του 2006	17
11.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	1

<sup>4</sup> Ο Αριθμός αυτός δηλώνει τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν παραβάσεις του συγκεκριμένου Νομοτετήματος. Συντάχθηκαν συνολικά 38 φάκελοι ποινικής δίωξης για παραβάσεις διατάξεων ενός ή και περισσότερων Νομοτετημάτων (Νόμων ή Κανονισμών).

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2012, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος - Στοιχεία για Εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας**

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡ. ΑΤΥΧ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτήρια / Εγκαταστάσει	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
<b>1</b>	<b>ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ</b>	<b>36</b>	<b>2,07%</b>											
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	28	1,61%	22	6	0	28	1	27	5	8	5	5	5
3	Δασοκομία και υλοτομία	6	0,34%	6	0	0	6	0	6	1	0	1	2	2
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	2	0,11%	1	1	0	2	0	2	0	1	0	0	1
<b>5</b>	<b>ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ</b>	<b>7</b>	<b>0,40%</b>											
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Αντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	6	0,34%	6	0	0	6	0	6	0	0	1	2	3
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>11</b>	<b>ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ</b>	<b>351</b>	<b>20,16%</b>											
12	Βιομηχανία τροφίμων	125	7,18%	81	44	0	125	1	124	40	41	10	22	12
13	Ποτοποιία	16	0,92%	15	1	0	16	0	16	4	2	2	6	2
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	21	1,21%	21	0	0	21	0	21	5	10	0	6	0
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	8	0,46%	6	2	0	8	0	8	2	3	1	1	1
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	3	0,17%	1	2	0	3	0	3	0	2	1	0	0
21	Παραγωγή οππάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	9	0,52%	7	2	0	9	0	9	0	2	2	4	1
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων	17	0,98%	10	7	0	17	0	17	2	5	0	5	5
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	19	1,09%	18	1	0	19	0	19	1	8	2	6	2
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	49	2,81%	48	1	0	49	0	49	14	5	4	24	2
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	41	2,35%	40	1	0	41	0	41	13	6	1	17	4
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	6	0,34%	6	0	0	6	0	6	0	3	0	3	0
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	8	0,46%	8	0	0	8	0	8	0	2	1	2	3
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	3	0,17%	3	0	0	3	0	3	0	2	0	1	0
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
33	Κατασκευή επίπλων	18	1,03%	17	1	0	18	0	18	3	10	1	3	1
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	5	0,29%	2	3	0	5	0	5	1	2	0	2	0
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>36</b>	<b>ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ</b>	<b>18</b>	<b>1,03%</b>											
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	18	1,03%	18	0	0	18	0	18	4	7	0	5	2
<b>38</b>	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ</b>	<b>16</b>	<b>0,92%</b>											
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	5	0,29%	5	0	0	5	0	5	1	2	1	1	0
40	Επεξεργασία λυμάτων	4	0,23%	4	0	0	4	0	4	1	1	2	0	0
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ανάκτηση υλικών	5	0,29%	5	0	0	5	0	5	1	1	1	2	0
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	2	0,11%	2	0	0	2	0	2	1	1	0	0	0

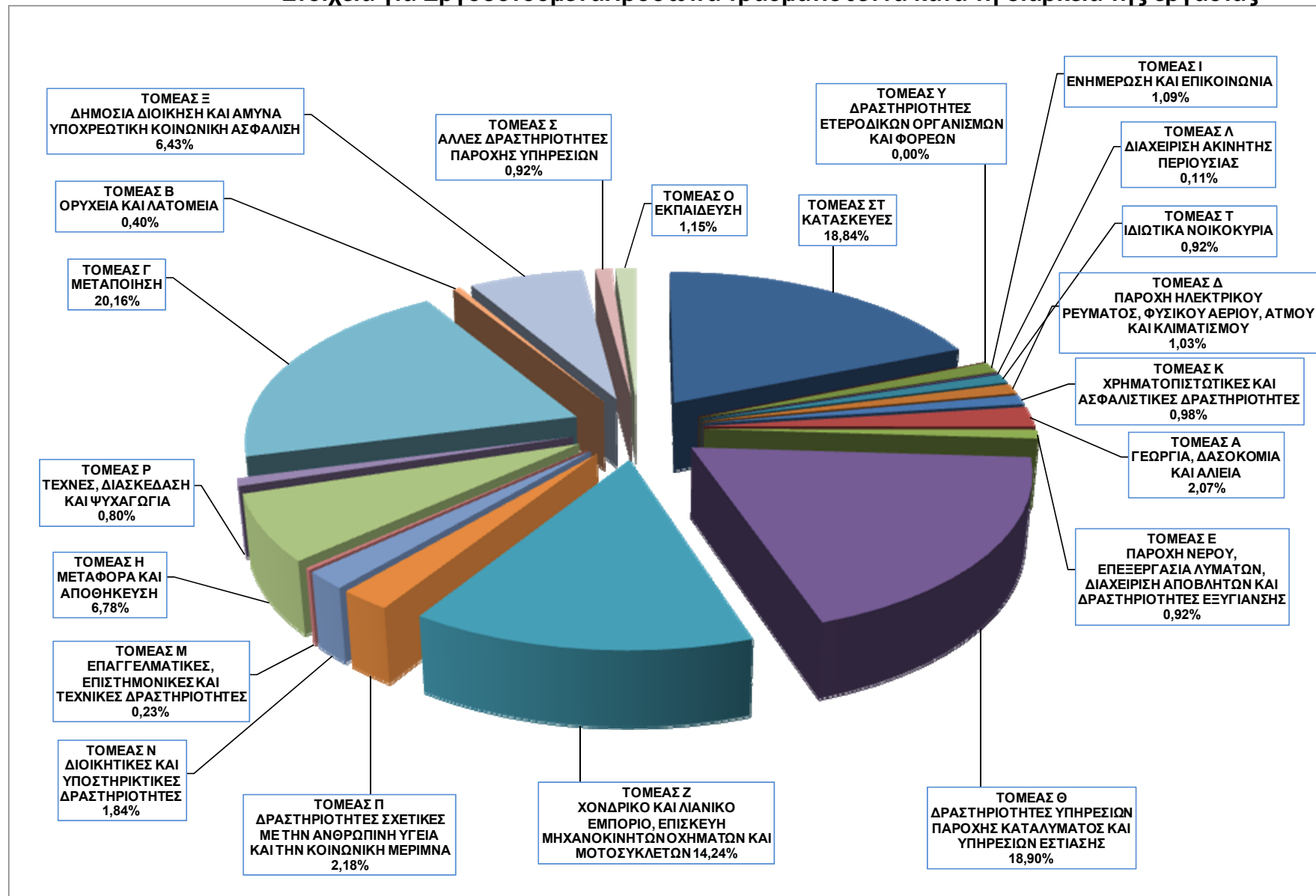
43	<b>ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ</b>	<b>328</b>	<b>18,84%</b>											
44	Κατασκευές κτιρίων	204	11,72%	200	4	0	204	2	202	84	35	11	59	15
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	34	1,95%	34	0	0	34	0	34	12	7	1	11	3
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	90	5,17%	88	2	1	89	0	90	42	13	7	22	6
47	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ</b>	<b>248</b>	<b>14,24%</b>											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	57	3,27%	55	2	0	57	1	56	13	16	15	12	1
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	56	3,22%	48	8	0	56	0	56	20	8	19	5	4
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	135	7,75%	55	80	0	135	0	135	47	36	10	30	12
51	<b>ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ</b>	<b>118</b>	<b>6,78%</b>											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	24	1,38%	24	0	0	24	1	23	10	1	10	2	1
53	Πλωτές μεταφορές	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
54	Αεροπορικές μεταφορές	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	86	4,94%	76	10	0	86	1	85	20	21	18	20	7
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	7	0,40%	5	2	0	7	0	7	3	0	2	1	1
57	<b>ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ</b>	<b>329</b>	<b>18,90%</b>											
58	Καταλύματα	196	11,26%	87	109	5	191	0	196	96	45	1	45	9
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	133	7,64%	76	57	1	132	0	133	44	20	21	36	12
60	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</b>	<b>19</b>	<b>1,09%</b>											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	5	0,29%	2	3	0	5	0	5	0	2	1	2	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών	4	0,23%	4	0	0	4	0	4	3	0	0	0	1
64	Τηλεπικοινωνίες	9	0,52%	7	2	0	9	0	9	3	1	1	1	3
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	<b>ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>17</b>	<b>0,98%</b>											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	15	0,86%	5	10	0	15	0	15	11	0	1	1	2
69	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
71	<b>ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ</b>	<b>2</b>	<b>0,11%</b>											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	2	0,11%	1	1	0	2	0	2	1	0	1	0	0
73	<b>ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ</b>	<b>4</b>	<b>0,23%</b>											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
78	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	2	0,11%	2	0	0	2	0	2	0	0	0	1	1
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
81	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>32</b>	<b>1,84%</b>											
82	Δραστηριότητες ενοίκιασης και εκμίσθωσης	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	2	0,11%	2	0	0	2	0	2	0	0	1	0	1
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	7	0,40%	6	1	0	7	0	7	3	0	2	1	1
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	5	0,29%	2	3	0	5	0	5	1	2	0	2	0
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	17	0,98%	16	1	0	17	0	17	5	1	8	2	1

88	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ</b>	112	6,43%											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	112	6,43%	100	12	0	112	1	111	27	15	24	28	18
90	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</b>	20	1,15%											
91	Εκπαίδευση	20	1,15%	4	16	0	20	0	20	9	0	2	5	4
92	<b>ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ</b>	38	2,18%											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	26	1,49%	10	16	0	26	0	26	12	8	2	3	1
94	Δραστηριότητες βοήθειας κατ'οίκον	3	0,17%	2	1	0	3	0	3	0	0	0	0	3
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	9	0,52%	0	9	0	9	0	9	6	0	0	1	2
96	<b>ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ</b>	14	0,80%											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	2	0,11%	2	0	0	2	0	2	1	1	0	0	0
99	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	1	0,06%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	10	0,57%	7	3	0	10	0	10	5	0	0	0	5
101	<b>ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</b>	16	0,92%											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	2	0,11%	2	0	0	2	0	2	0	1	0	1	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	13	0,75%	10	3	0	13	0	13	4	4	0	4	1
105	<b>ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΪΔΙΑ ΧΡΗΣΗ</b>	16	0,92%											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	15	0,86%	0	15	0	15	1	14	12	1	1	1	0
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	1	0,06%	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0
108	<b>ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ</b>	0	0,00%											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Σύνολο:</b>		1741		1292	449	7	1734	9	1732	599	365	196	418	163



# ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΕΤΟΣ 2012

Στοιχεία για Εργοδοτούμενα Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2012, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Επαρχία όπου συνέβηκαν. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας.**

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΕΠΑΡΧΙΑ				
				Λευκωσίας	Λεμεσού	Λάρνακας	Πάφου	Αμμοχώστου
1	ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	36	2,07%	9	6	11	7	3
2	ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	0,40%	2	2	3	0	0
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	351	20,16%	113	131	64	25	18
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	1,03%	0	7	8	2	1
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	16	0,92%	3	7	3	3	0
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	328	18,84%	124	122	40	28	14
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	248	14,24%	92	72	34	27	23
8	ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	118	6,78%	29	24	50	15	0
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	329	18,90%	47	93	32	81	76
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	19	1,09%	12	5	2	0	0
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	17	0,98%	11	4	1	0	1
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	0,11%	1	1	0	0	0
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4	0,23%	2	2	0	0	0
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32	1,84%	15	5	3	3	6
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	112	6,43%	53	34	11	9	5
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20	1,15%	10	4	4	2	0
17	ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	38	2,18%	20	12	3	3	0
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	14	0,80%	6	0	3	4	1
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	16	0,92%	6	1	5	0	4
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	16	0,92%	6	3	2	3	2
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,00%	0	0	0	0	0
<b>ΣΥΝΟΛΑ</b>		<b>1741</b>		<b>561</b>	<b>535</b>	<b>279</b>	<b>212</b>	<b>154</b>

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ  
ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012**  
(Γνωστοποιήσιμα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία)

## Α. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων:10)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Κατασκευές	<u><b>Τροχαίο</b></u> – Ανατροπή φορτηγού οχήματος.
2.	Λευκωσία	1	Συντήρηση φρούτων και λαχανικών	Εγκλωβισμός θύματος από φορτηγό όχημα.
3.	Λεμεσός	1	Εργασίες ελαιοχρωματισμού	Πτώση θύματος από ύψος σε υπό ανακαίνιση οικοδομή.
4.	Λεμεσός	1	Ιδιωτικό νοικοκυριό	Πνιγμός θύματος από πτώση σε πισίνα οικίας.
5.	Λεμεσός	1	Κοινοτικό Συμβούλιο	Καταπλάκωση θύματος από τροχό του σκουβαλοφόρου οχήματος.
6.	Λεμεσός	1	Κατασκευές	Πτώση θύματος από ύψος σε υπό ανέγερση οικοδομή.
7.	Λεμεσός	1	Μεταφορές	<u><b>Τροχαίο</b></u> – Ανατροπή αρθρωτού οχήματος.
8.	Λεμεσός	1	Ιδιωτικό Νοικοκυριό	<u><b>Τροχαίο</b></u> – Σύνθλιψη θύματος μεταξύ δύο σταθμευμένων οχημάτων
9.	Λάρνακα	1	Κτηνοτροφία	Κτύπημα θύματος από ταύρο.
10.	Λάρνακα	1	Μεταφορές	Εγκλωβισμός θύματος στο βυτιοφόρο όχημα που οδηγούσε μετά από πρόσκρουση σε σταθμευμένο αεροσκάφος

## Β. ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων:1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσίας	1	Οικοδομικές Εργασίες	Ηλεκτροπληξία

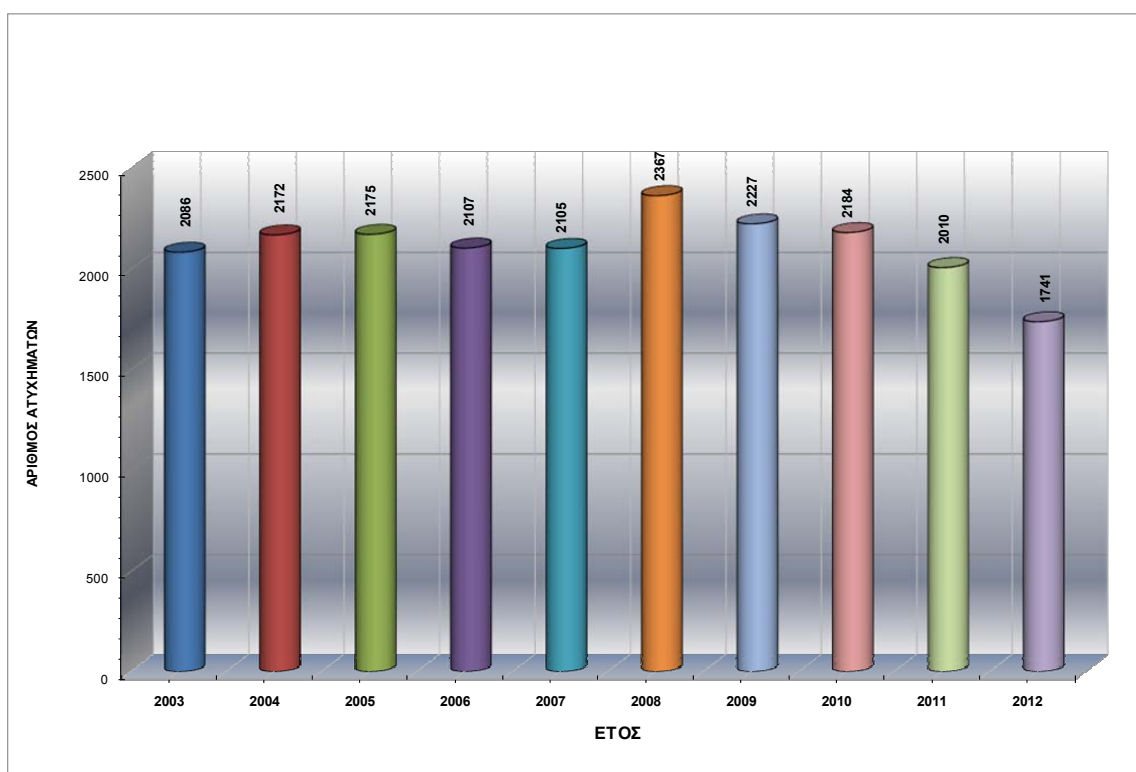
## Γ. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ κατά τη διαδρομή (Σύνολο ατυχημάτων:1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λεμεσός	1	Λιανικό εμπόριο	<u>Τροχαίο</u> - Ανατροπή οχήματος.

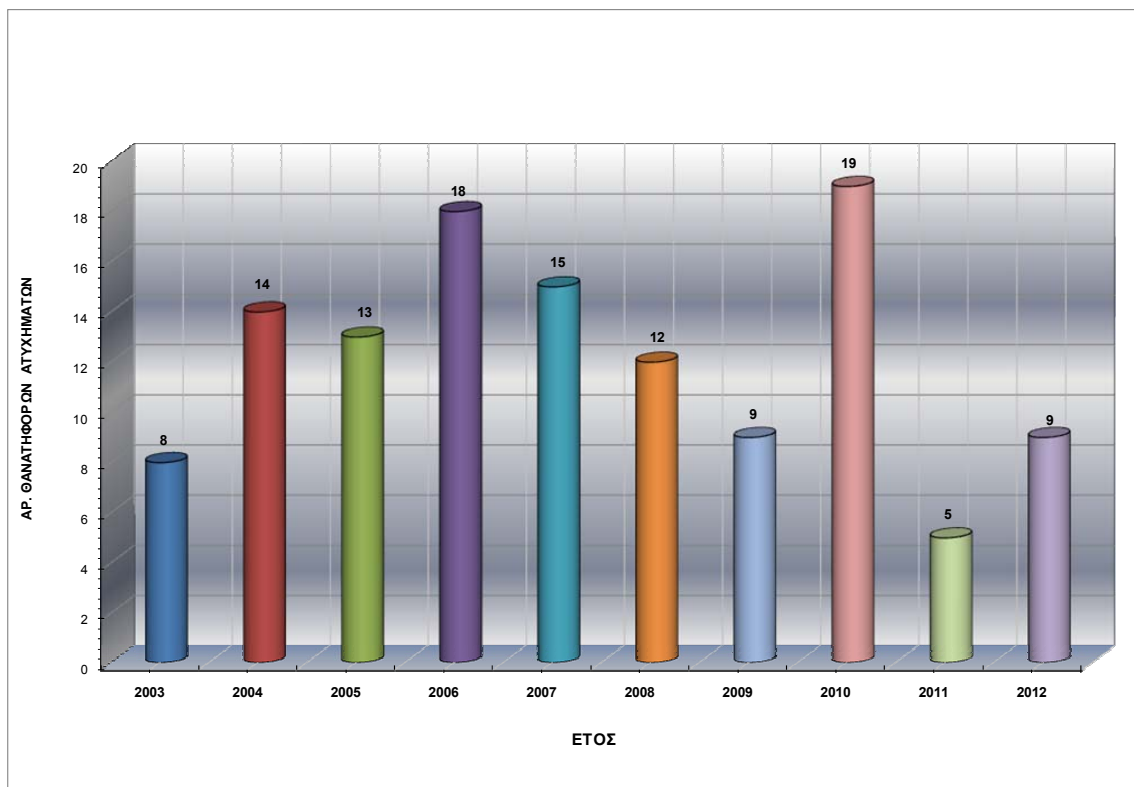
## Δ. ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΚΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Σύνολο ατυχημάτων:2)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Ινστιτούτο αισθητικής	Ηλεκτροπληξία
2.	Λάρνακα	1	Κατασκευές	Πτώση γερανού σε δημόσιο δρόμο

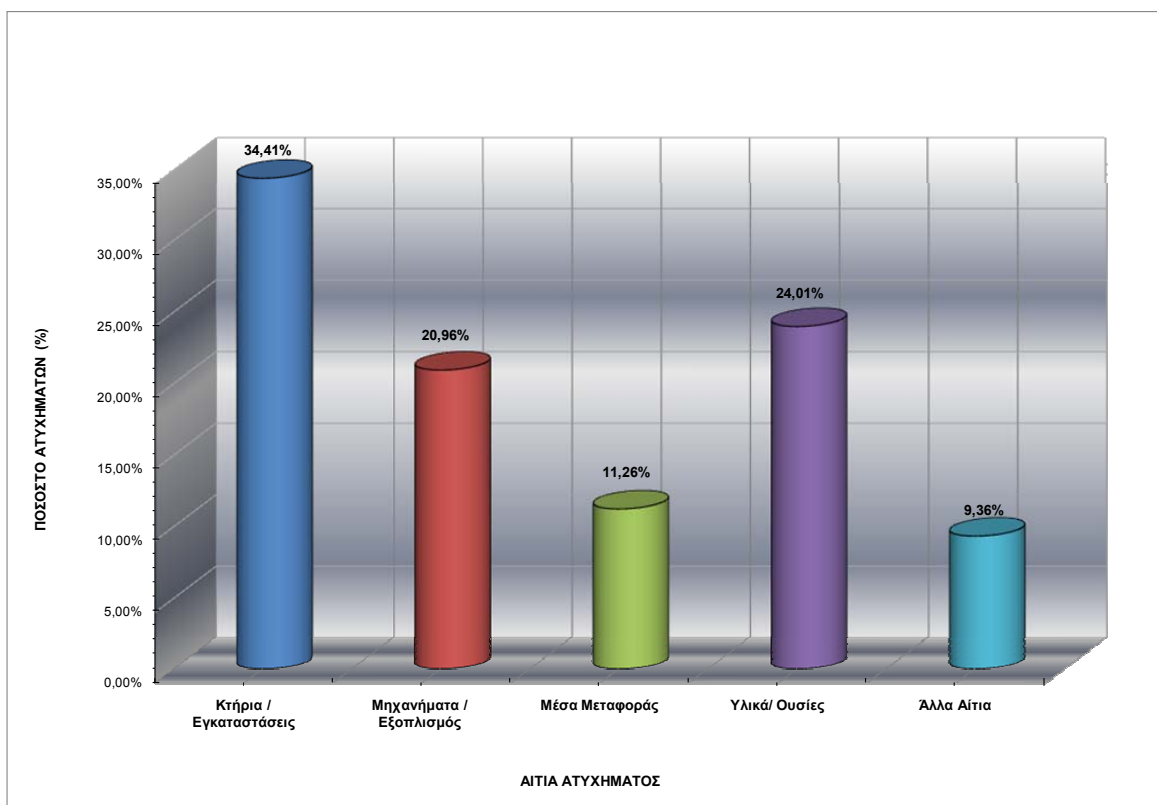
**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: Εργατικά Ατυχήματα που  
γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003-2012**  
Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά  
τη διάρκεια της Εργασίας



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2003-2012**  
**Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας**



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας και γνωστοποιήθηκαν κατά το έτος 2012 - Ταξινόμηση κατά αιτία**



**Παράρτημα XIV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2012. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας – ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ. 1)**

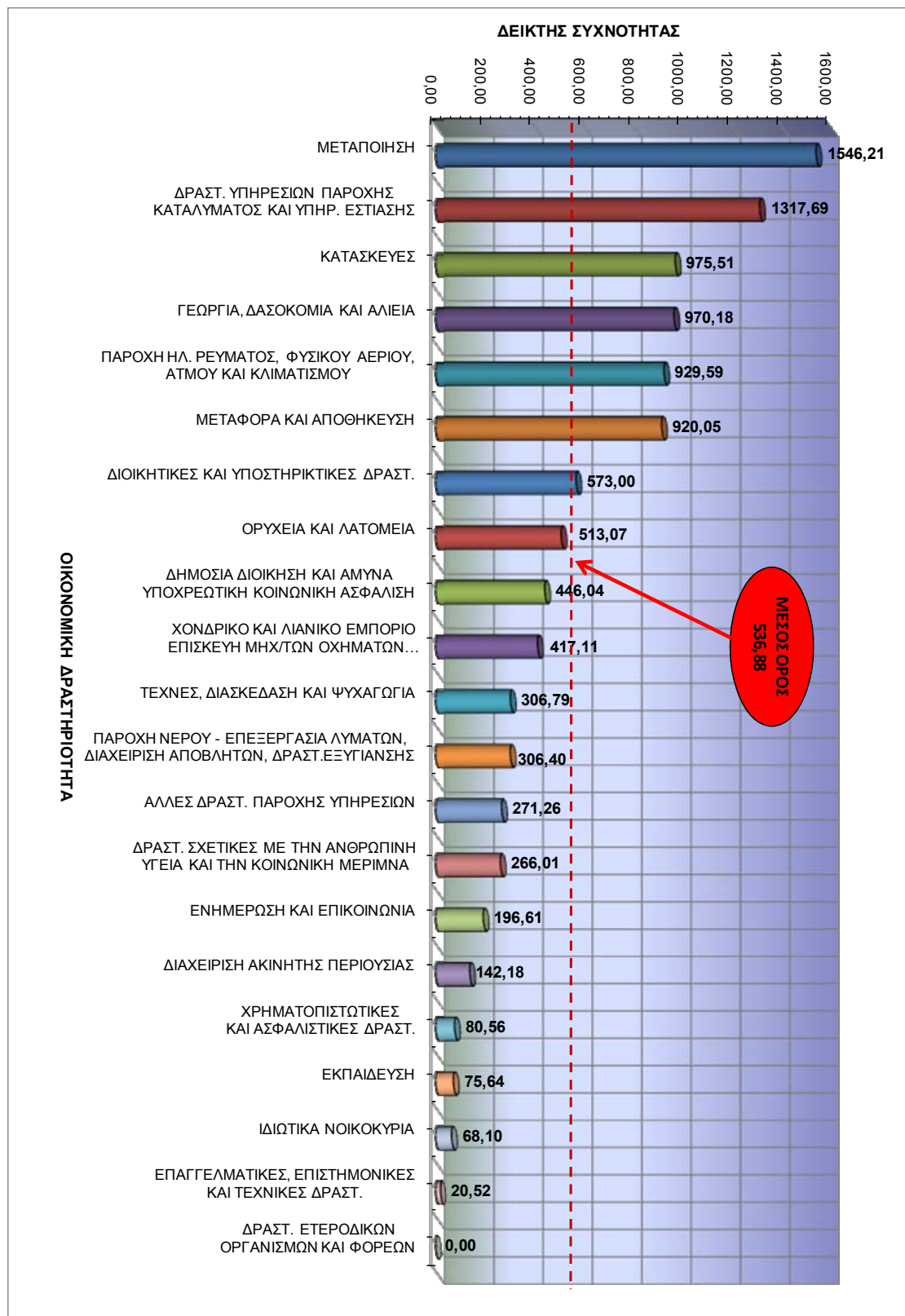
Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	36	3711	970,18
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	7	1364	513,07
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	351	22701	1546,21
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	18	1936	929,59
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	16	5222	306,40
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	328	33623	975,51
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	248	59457	417,11
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	118	12825	920,05
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	329	24968	1317,69
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	19	9664	196,61
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	17	21103	80,56
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	1407	142,18
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4	19496	20,52
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32	5585	573,00
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	112	25110	446,04
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20	26439	75,64
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	38	14285	266,01
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	14	4563	306,79
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	16	5898	271,26
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	16	23496	68,10
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	1431	0,00
ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ		<b>1741</b>	<b>324284</b>	<b>536,88</b>

**Σημ.1:** Τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι **προκαταρκτικά και όχι τελικά**, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2012, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος. Τα τελικά αποτελέσματα θα ετοιμασθούν και θα εκδοθούν αργότερα (δημοσίευση στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος και συμπερίληψη τους στην Ετήσια Έκθεση του Τμήματος για το έτος 2013)

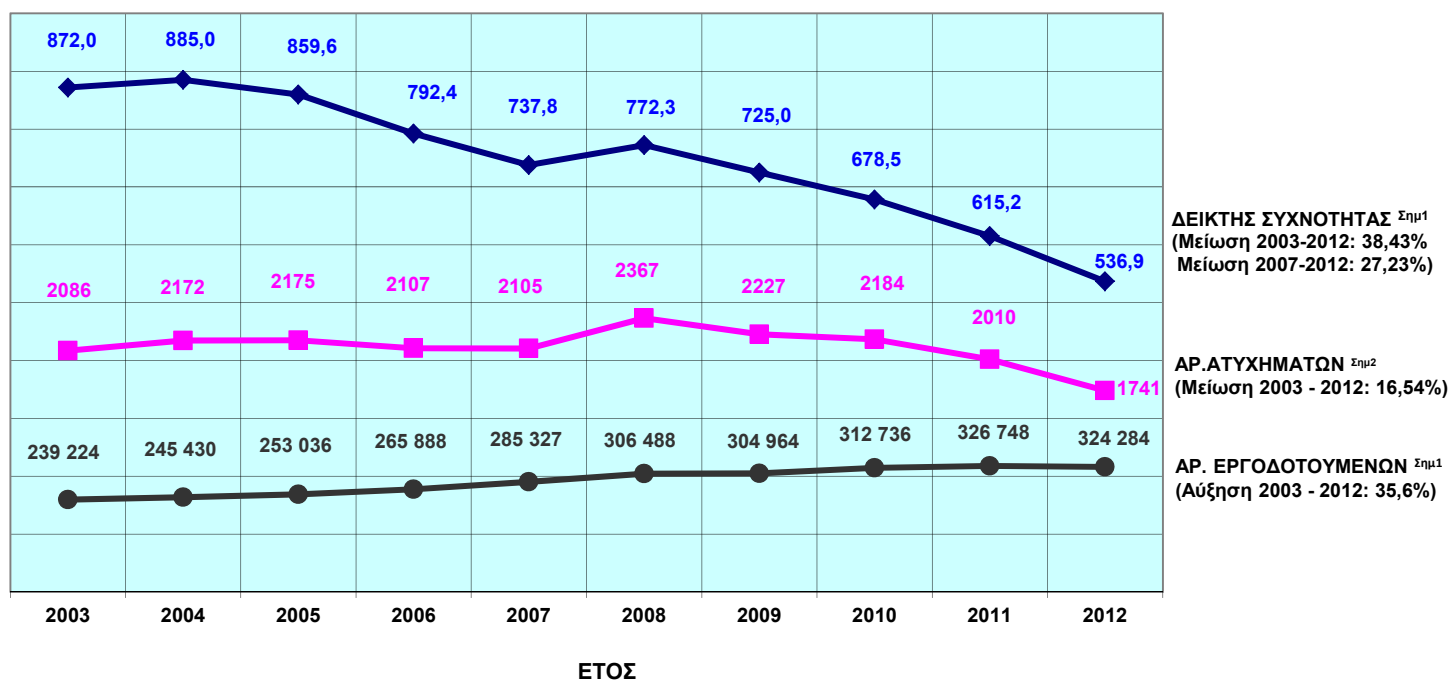
**Σημ.2:** Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολούμενων Προσώπων) χ 100.000

# Παράρτημα XV: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2012

## ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (Προκαταρκτικά Αποτελέσματα)



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ – ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ – ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ  
ΣΥΝΟΛΑ – ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ  
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2003 – 2012  
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ**



Σημ. 1: Τα αποτελέσματα που αφορούν το έτος 2012 σε ότι αφορά τον αριθμό των εργοδοτούμενων και τον υπολογιζόμενο Δείκτη Συχνότητας, είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθότι ο αριθμός των απασχολούμενων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2012, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας και όχι το μέσο όρο του έτους, που δεν είναι ακόμη διαθέσιμος.

Σημ. 2: Ο αριθμός των ατυχημάτων αναφέρεται σε ατυχήματα που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.



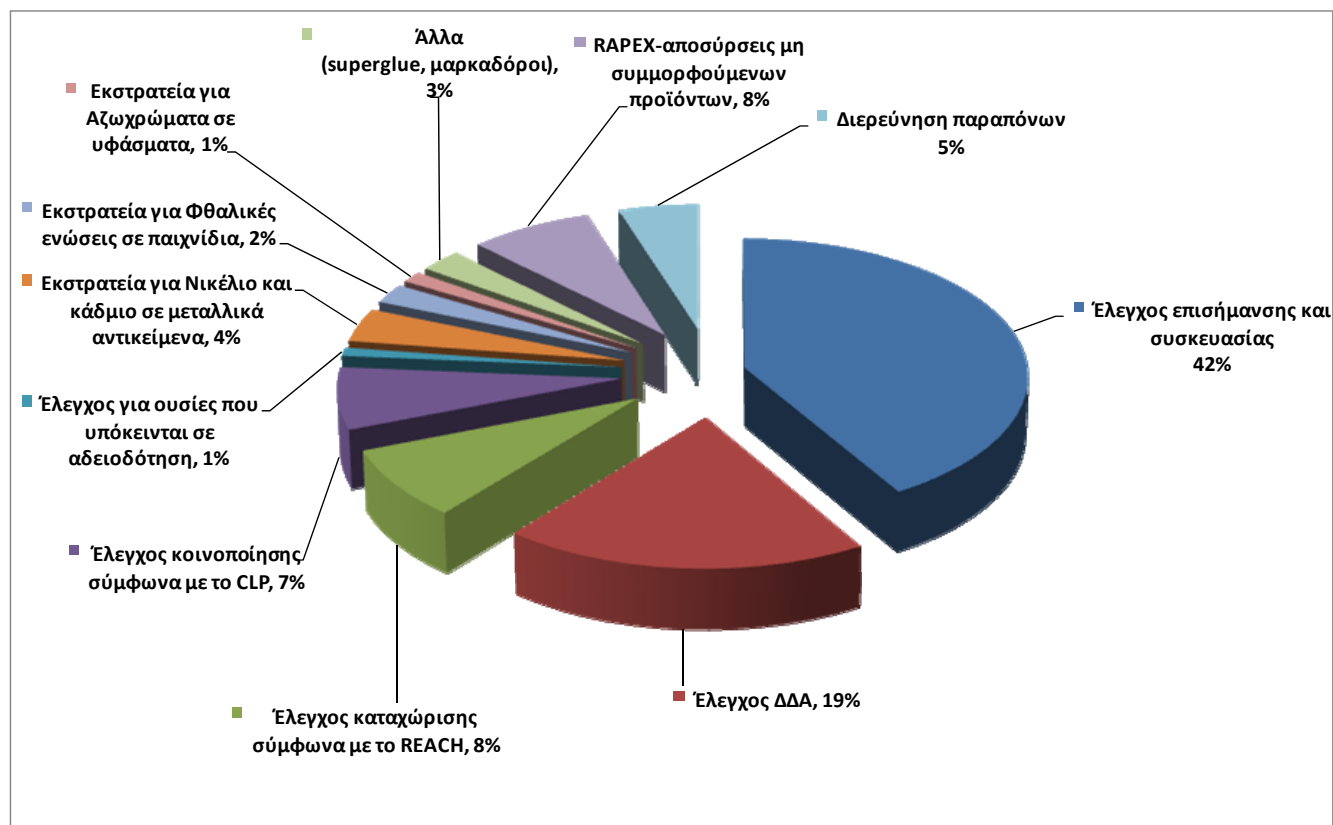
**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII : Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων 2011. Στοιχεία για εργοδοτούμενα πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ταξινόμηση κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας - ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Σημ.1)**

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (NACE 2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Σημ.1)	ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (Σημ.2)
1	ΤΟΜΕΑΣ Α - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	38	4625	821,62
2	ΤΟΜΕΑΣ Β - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	11	857	1283,55
3	ΤΟΜΕΑΣ Γ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	413	24987	1652,86
4	ΤΟΜΕΑΣ Δ - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	33	1493	2210,31
5	ΤΟΜΕΑΣ Ε - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	30	3667	818,11
6	ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	418	35988	1161,50
7	ΤΟΜΕΑΣ Ζ - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	286	59634	479,59
8	ΤΟΜΕΑΣ Η - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	113	12852	879,24
9	ΤΟΜΕΑΣ Θ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	339	22458	1509,48
10	ΤΟΜΕΑΣ Ι - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	15	9114	164,58
11	ΤΟΜΕΑΣ Κ - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18	19677	91,48
12	ΤΟΜΕΑΣ Λ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4	821	487,21
13	ΤΟΜΕΑΣ Μ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	16	17752	90,13
14	ΤΟΜΕΑΣ Ν - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	29	5506	526,70
15	ΤΟΜΕΑΣ Ξ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	142	27777	511,21
16	ΤΟΜΕΑΣ Ο - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20	28754	69,56
17	ΤΟΜΕΑΣ Π - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	36	13710	262,58
18	ΤΟΜΕΑΣ Ρ - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	12	5868	204,50
19	ΤΟΜΕΑΣ Σ - ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	21	6559	320,17
20	ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	12	22988	52,20
21	ΤΟΜΕΑΣ Υ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	4	1661	240,82
<b>ΣΥΝΟΛΟ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ</b>		<b>2010</b>	<b>326748</b>	<b>615,15</b>

**Σημ.1:** Τα αποτελέσματα που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα είναι τελικά, καθότι ο αριθμός των απασχολουμένων προσώπων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο για το έτος 2011, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας

**Σημ.2:** Δείκτης Συχνότητας=(Αριθμός Ατυχημάτων / Αριθμός Απασχολουμένων Προσώπων) χ 100.000

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Στατιστικά Επιθεωρήσεων του Κλάδου Χημικών Ουσιών



**Πίνακας 1:** Αριθμός Επιθεωρήσεων - Θέμα Επιθεώρησης

Θέμα	Αριθμός
Έλεγχος επισήμανσης και συσκευασίας και ΔΔΑ	102
Έλεγχος καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	25
Έλεγχος κοινοποίησης σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP	22
Έλεγχος για ουσίες που υπόκεινται σε αδειοδότηση	3
<b>Δειγματοληψίες σε προϊόντα με χημικές ουσίες που υπόκεινται σε περιορισμούς</b>	
•Εκστρατεία για Νικέλιο και κάδμιο σε μεταλλικά αντικείμενα	12
•Εκστρατεία για Φθαλικές ενώσεις σε παιχνίδια	7
•Εκστρατεία για Αζωχρώματα σε υφάσματα	4
•Άλλα προϊόντα (superglue, μαρκαδόροι)	8
RAPEX-αποσύρσεις μη συμμορφούμενων προϊόντων	23
Διερεύνηση παραπόνων	16
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>221</b>

**Πίνακας 2:** Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις

Είδος Δειγμάτων που λήφθηκαν για ανάλυση	Αριθμός Συνολικών Δειγμάτων	Αριθμός Μη-Συμμορφούμενων Δειγμάτων
Παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας - Προσδιορισμός Φθαλικών ενώσεων	30	8
Ψεύτικα κοσμήματα και μεταλλικά αντικείμενα - Προσδιορισμός Νικελίου και καδμίου	53	13
Υφάσματα- Προσδιορισμός Αζωχρωμάτων	10	0
Κόλλες Superglue – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (βενζόλιο, χλωροφόρμιο, τολουόλιο)	7	Δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα οι αναλύσεις
Μαρκαδόροι -Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (βενζόλιο, χλωροφόρμιο, τολουόλιο)	17	Δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα οι αναλύσεις
<b>Σύνολο:</b>	<b>140</b>	<b>21</b>

**Πίνακας 3:** Είδος Παραβάσεων και Χρηματικές Ποινές που επιβλήθηκαν το 2012  
στις 6 Εκδικασθείσες Υποθέσεις

Παραβάσεις της Νομοθεσίας	Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €
Περιεκτικότητα παιχνιδιών σε φθαλικούς εστέρες	20300
Σήμανση	4400
<b>Σύνολο</b>	<b><u>24.700</u></b>

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΧ: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2012

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	219	40,41%	40,04%	155	43,18%	28,34%	52	19,55%	9,51%	50	52,63%	9,14%	71	60,17%	12,98%	547	39,64%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	2	0,37%	28,57%	4	1,11%	57,14%	1	0,38%	14,29%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	7	0,51%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	46	8,49%	38,02%	24	6,69%	19,83%	45	16,92%	37,19%	5	5,26%	4,13%	1	0,85%	0,83%	121	8,77%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	95	17,53%	40,08%	52	14,48%	21,94%	67	25,19%	28,27%	18	18,95%	7,59%	5	4,24%	2,11%	237	17,17%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0,00%	1	0,28%	50,00%	1	0,38%	50,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	0,14%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	101	18,63%	29,71%	115	32,03%	33,82%	77	28,95%	22,65%	16	16,84%	4,71%	31	26,27%	9,12%	340	24,64%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	6	1,11%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	6	0,43%
8	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	73	13,47%	60,83%	8	2,23%	6,67%	23	8,65%	19,17%	6	6,32%	5,00%	10	8,47%	8,33%	120	8,70%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
Σύνολο Επιθεωρήσεων:		542	39,28%		359	26,01%		266	19,28%		95	6,88%		118	8,55%		1380	
		%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

- %1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας  
 %2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια  
 %3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια  
 %4 Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX: Καταχωρημένα Επιθεωρητέα Μηχανήματα μέχρι 31.12.2012

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ/ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ	3824	57,09%	47,76%	2171	64,38%	27,12%	929	44,07%	11,60%	543	58,39%	6,78%	539	67,71%	6,73%	8006	57,58%
2	ΑΝΥΨΩΤΗΡΕΣ	26	0,39%	53,06%	8	0,24%	16,33%	11	0,52%	22,45%	1	0,11%	2,04%	3	0,38%	6,12%	49	0,35%
3	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	530	7,91%	46,17%	310	9,19%	27,00%	232	11,01%	20,21%	61	6,56%	5,31%	15	1,88%	1,31%	1148	8,26%
4	ΓΕΡΑΝΟΙ	216	3,22%	37,18%	132	3,91%	22,72%	166	7,87%	28,57%	53	5,70%	9,12%	14	1,76%	2,41%	581	4,18%
5	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	4	0,06%	28,57%	7	0,21%	50,00%	2	0,09%	14,29%	1	0,11%	7,14%	0	0,00%	0,00%	14	0,10%
6	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	215	3,21%	36,50%	115	3,41%	19,52%	165	7,83%	28,01%	48	5,16%	8,15%	46	5,78%	7,81%	589	4,24%
7	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	125	1,87%	48,45%	54	1,60%	20,93%	67	3,18%	25,97%	4	0,43%	1,55%	8	1,01%	3,10%	258	1,86%
8	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	1758	26,25%	54,03%	571	16,93%	17,55%	536	25,43%	16,47%	218	23,44%	6,70%	171	21,48%	5,26%	3254	23,40%
9	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
10	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
11	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	4	0,12%	80,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,11%	20,00%	0	0,00%	0,00%	5	0,04%
Σύνολο Μηχανημάτων:		6698	48,17%		3372	24,25%		2108	15,16%		930	6,69%		796	5,72%		13904	
		%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Επαρχίας

%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια

%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

%4 Ποσοστιαία αναλογία μηχανημάτων Επαρχίας επί συνόλου όλων των μηχανημάτων Παγκύπρια

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΧΙ: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων**

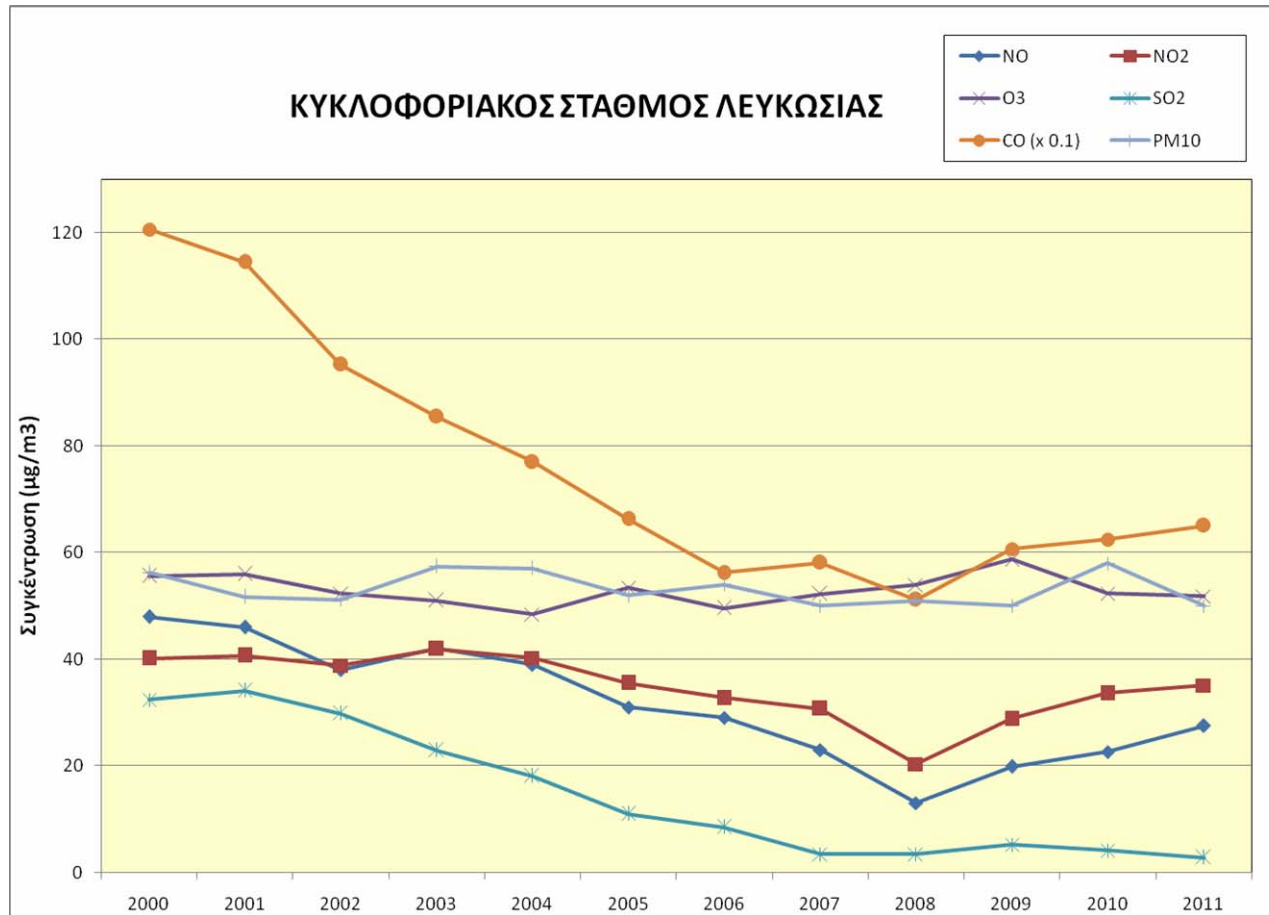
Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκε / ανανεώθηκε Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων εντός του 2012.

<b>Κατηγορία Εγκατάστασης</b>	<b>Άδειες Εκπομπής που χορηγήθηκαν εντός του 2012</b>
- Πρατήρια Πετρελαιοειδών	187
- Αποθήκευση Πετρελαιοειδών	3
- Επεξεργασία Πετρελαιοειδών Αποβλήτων	2
- Χοιροστάσια / Σφαγεία χοίρων	11
- Πτηνοτροφεία / Πτηνοσφαγεία	5
- Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΗΚ)	7
- Επεξεργασία Ζωικών Αποβλήτων και Υποπροϊόντων	3
- Άλλες	11
<b>Σύνολο</b>	<b>229</b>

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXII: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

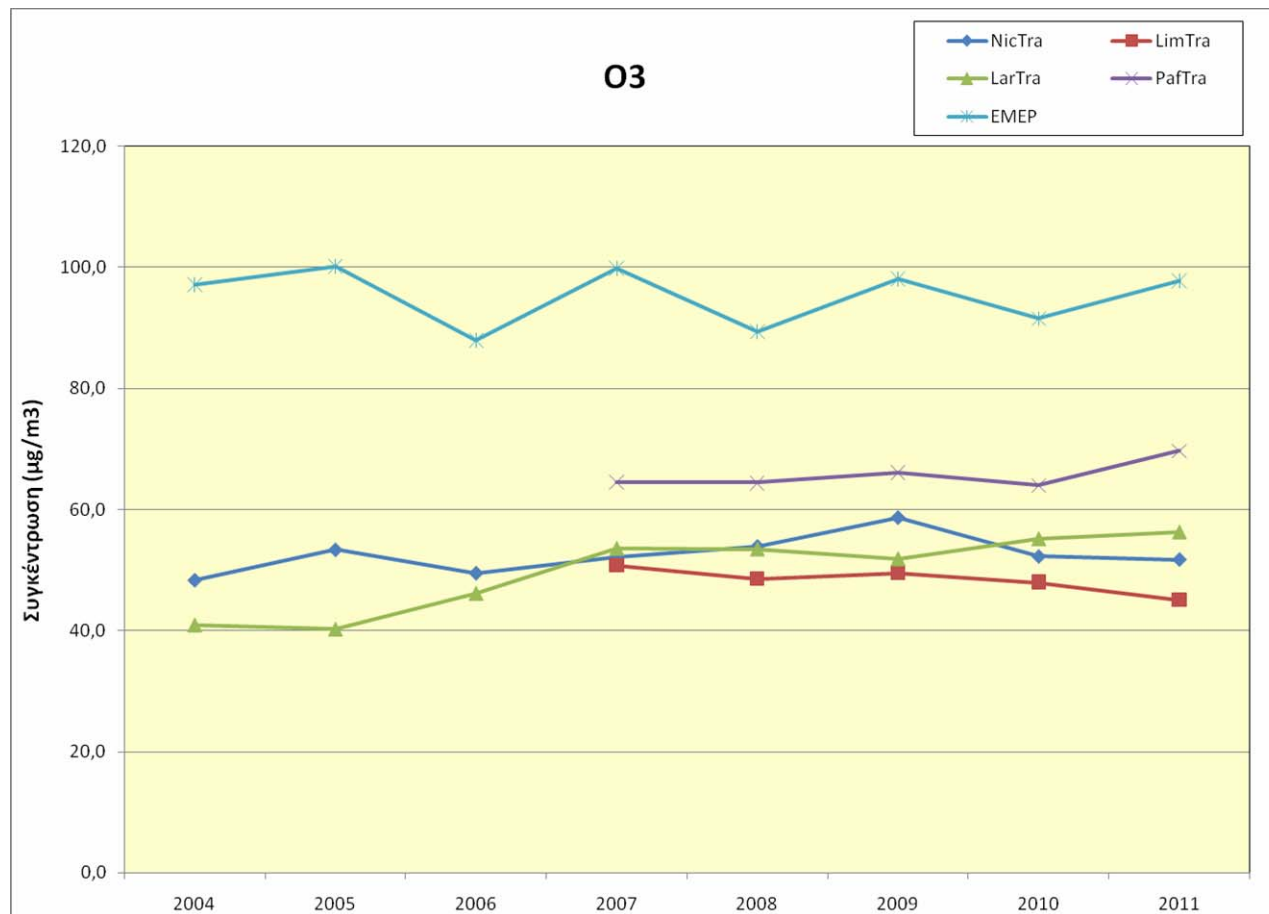


**Σχήμα 1:** Σταθμός Παρακολούθησης ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην Αγία Μαρίνα-Ξυλιάτου

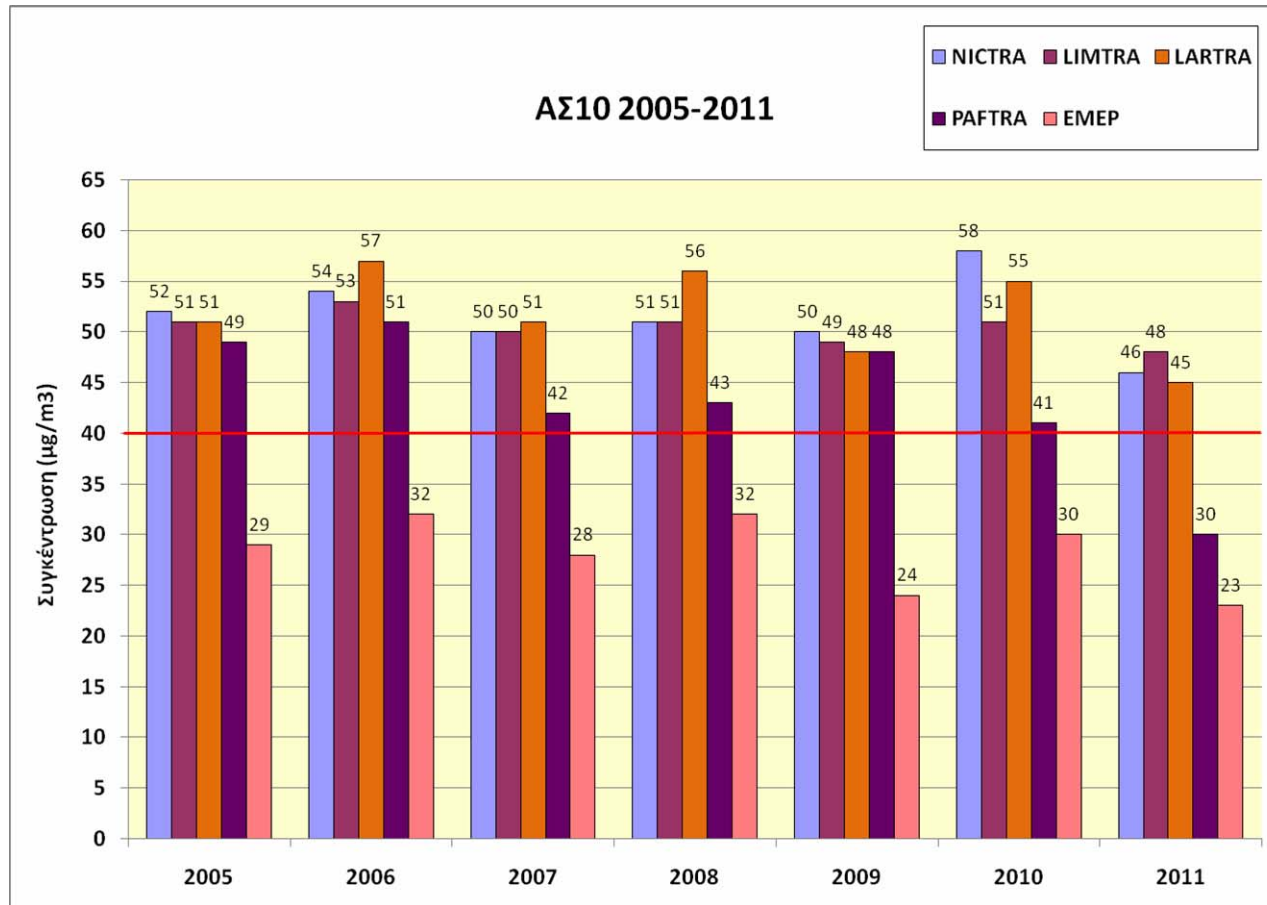


**Σχήμα 2:** Μέσες ετήσιες τιμές NO, NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub> και ΑΣ<sub>10</sub> (PM<sub>10</sub>) στον κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας

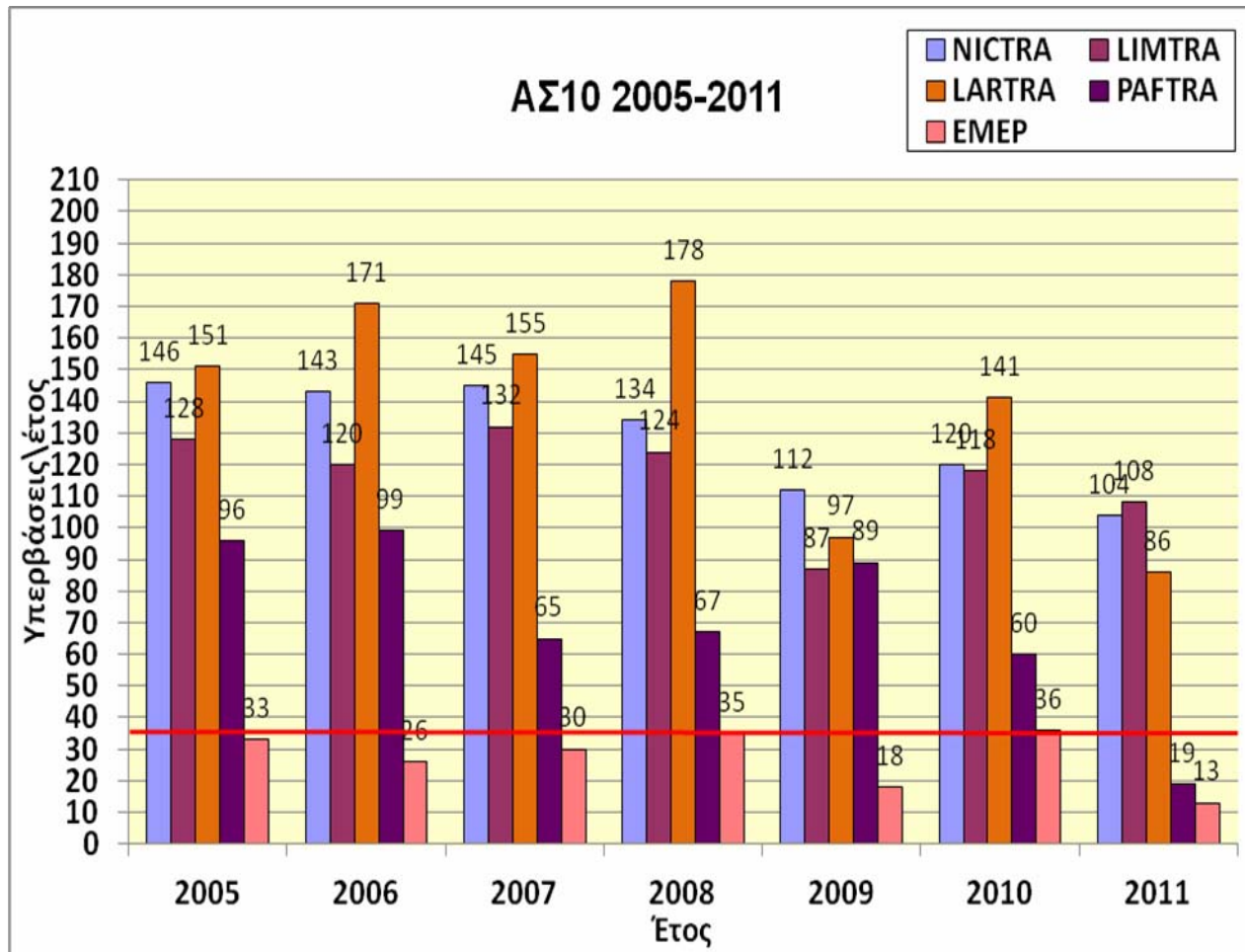




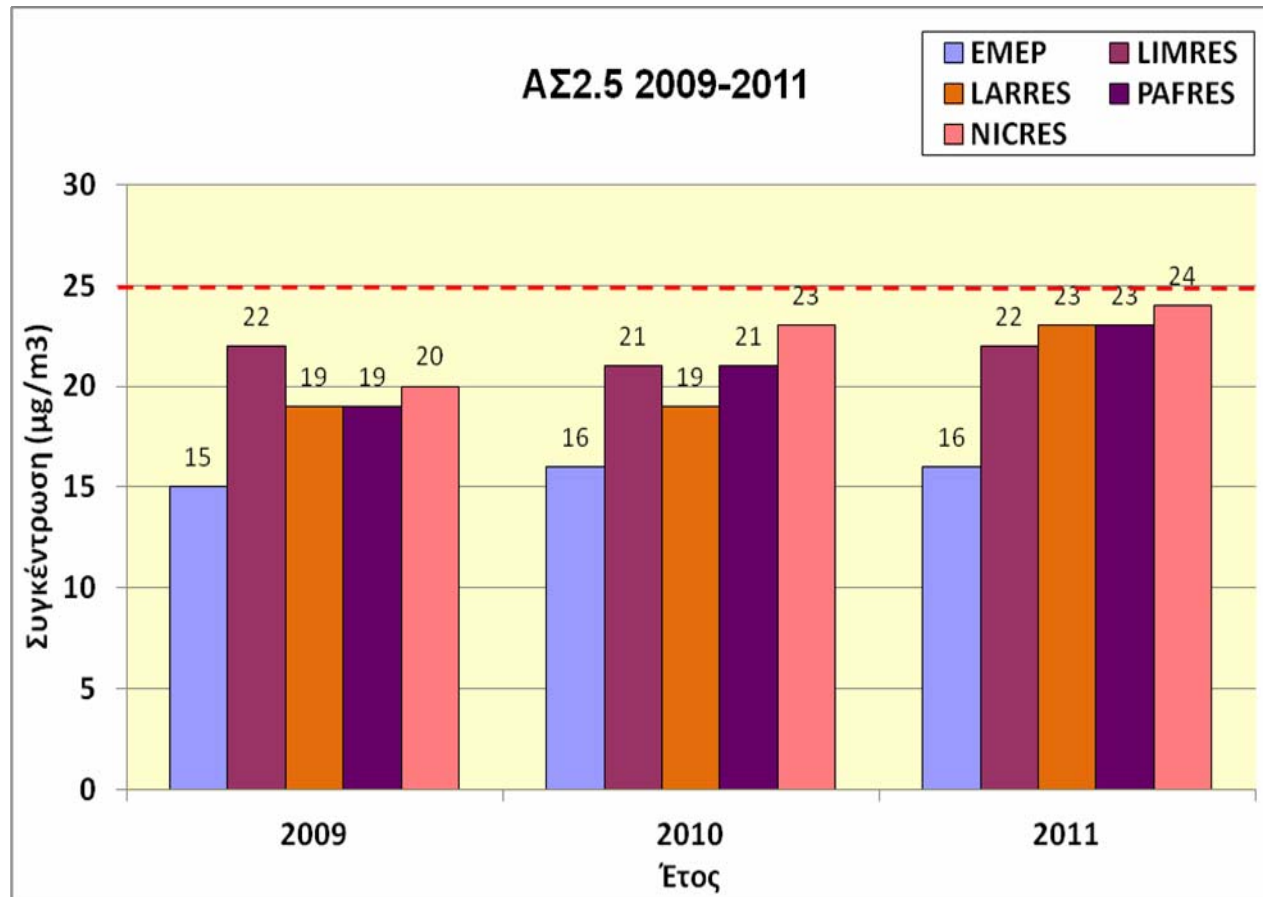
**Σχήμα 3:** Μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε διάφορες περιοχές της Κύπρου



**Σχήμα 4:** Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ<sub>10</sub> σε διάφορες περιοχές της Κύπρου.



**Σχήμα 5:** Αριθμός υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής ( $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ) σε διάφορες περιοχές της Κύπρου



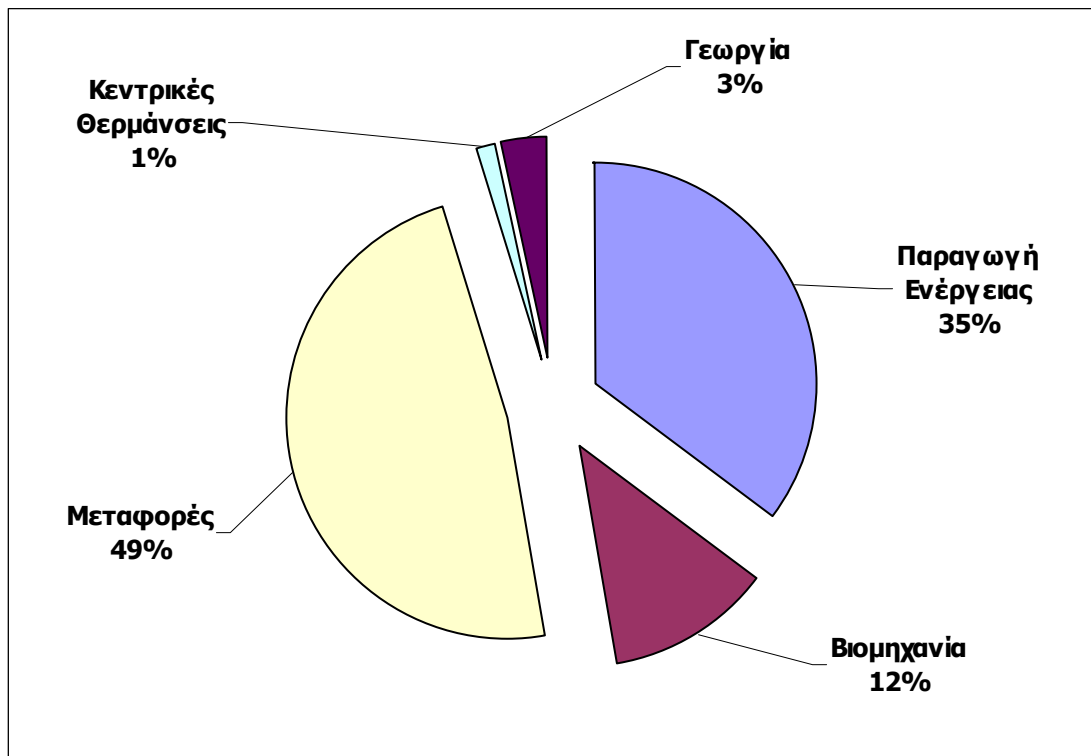
**Σχήμα 6:** Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ2,5 σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXIII

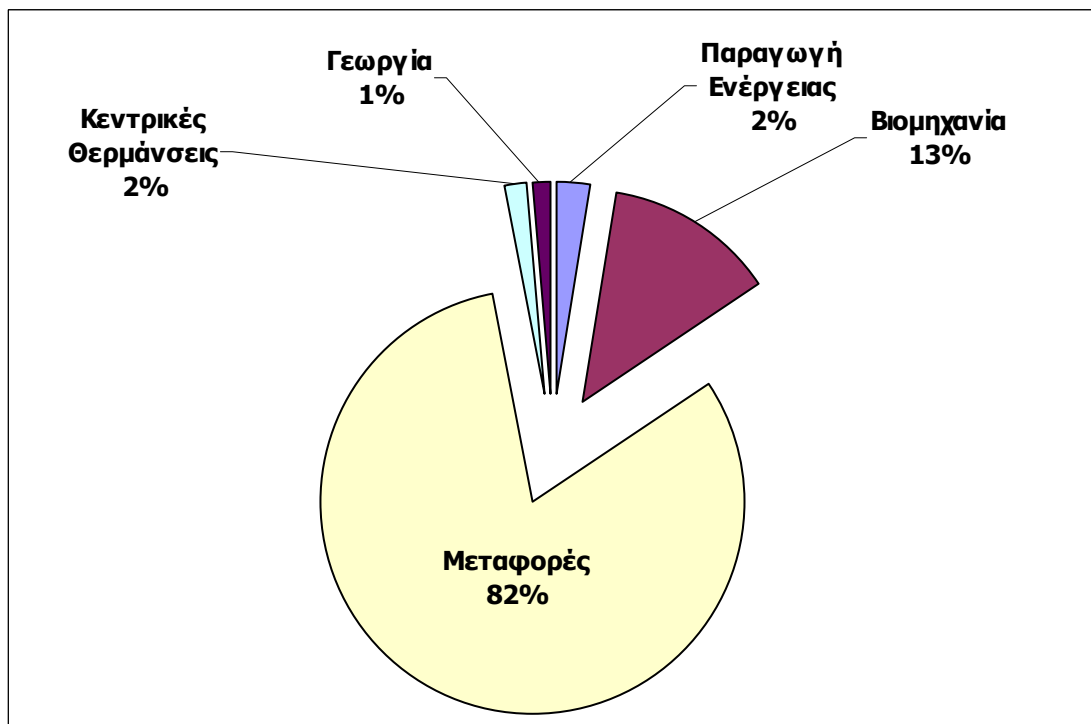
## Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2010)

	NO <sub>x</sub>	NM <sub>VOC</sub>	SO <sub>x</sub>	NH <sub>3</sub>	PM <sub>2.5</sub>	PM <sub>10</sub>	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO <sub>2</sub>	Gg	Gg SO <sub>2</sub>	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Παραγωγή Ενέργειας	6,32	0,10	20,34		0,30	0,45	0,60	0,45	0,17	0,05	0,01	0,13
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2,18	0,17	1,27	0,00	0,15	0,19	0,24	2,48	0,14	0,01	0,11	0,09
Αεροπλοοία	0,80	0,11	0,06		0,01	0,01	0,01	1,01				
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	7,66	2,36	0,01	0,29	0,51	0,60	0,60	14,38	2,21	0,01		0,19
Ναυσιπλοοία	0,16	0,01	0,17		0,02	0,02	0,02					
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0,24	0,08	0,17	0,00	0,04	0,04	0,04	0,33	0,06	0,01	0,00	0,06
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0,34	0,03	0,05	0,00	0,02	0,03	0,03	0,11	0,01	0,00	0,00	0,01
Διανομή Πετρελαιοειδών		1,10										
Παραγωγή Τσιμέντου					0,96	1,30	2,68					
Παραγωγή Ασβέστη					0,00	0,00	0,01					
Ασφαλτικά		0,01			0,09	0,14	0,19	0,00				
Λατομεία					0,03	0,30	0,60					
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών		0,21										
Βαφές		3,62										
Ατμοκαθαριστήρια		0,06										
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου)		1,05										
Διαχείριση Ζωικών Αποβλήτων	0,02	2,38		4,51	0,05	0,30	0,30					
Χρήση Λιπασμάτων	0,24	0,00		0,52	0,00	0,06	0,06					
Καύση Ποκαλάμης	0,01	0,01	0,00	0,01	0,02	0,02	0,02	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00
Διαχείριση Αποβλήτων		0,05		0,01	0,00	0,00	0,00					0,04
<b>Συνολικές Εκπομπές</b>	<b>17,97</b>	<b>11,34</b>	<b>22,08</b>	<b>5,33</b>	<b>2,21</b>	<b>3,44</b>	<b>5,40</b>	<b>18,90</b>	<b>2,59</b>	<b>0,07</b>	<b>0,13</b>	<b>0,52</b>

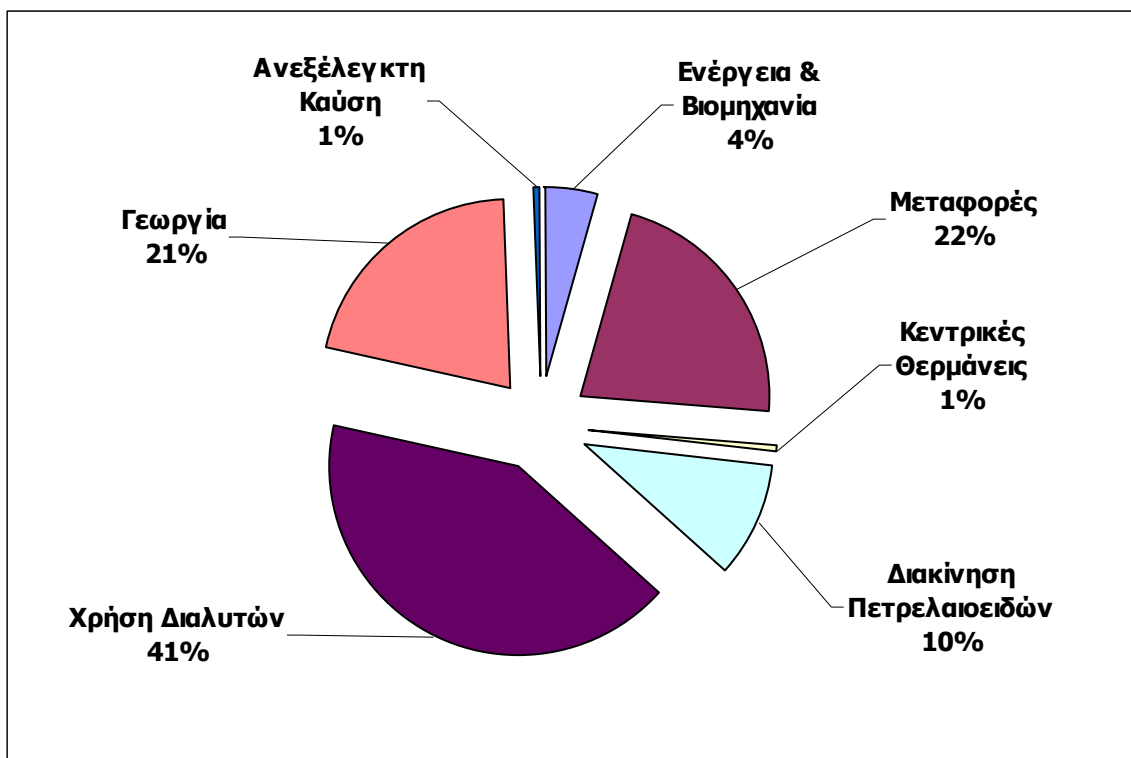
Σημείωση: Gg=kt (χιλιοτόνοι) και Mg=t (τόνοι)



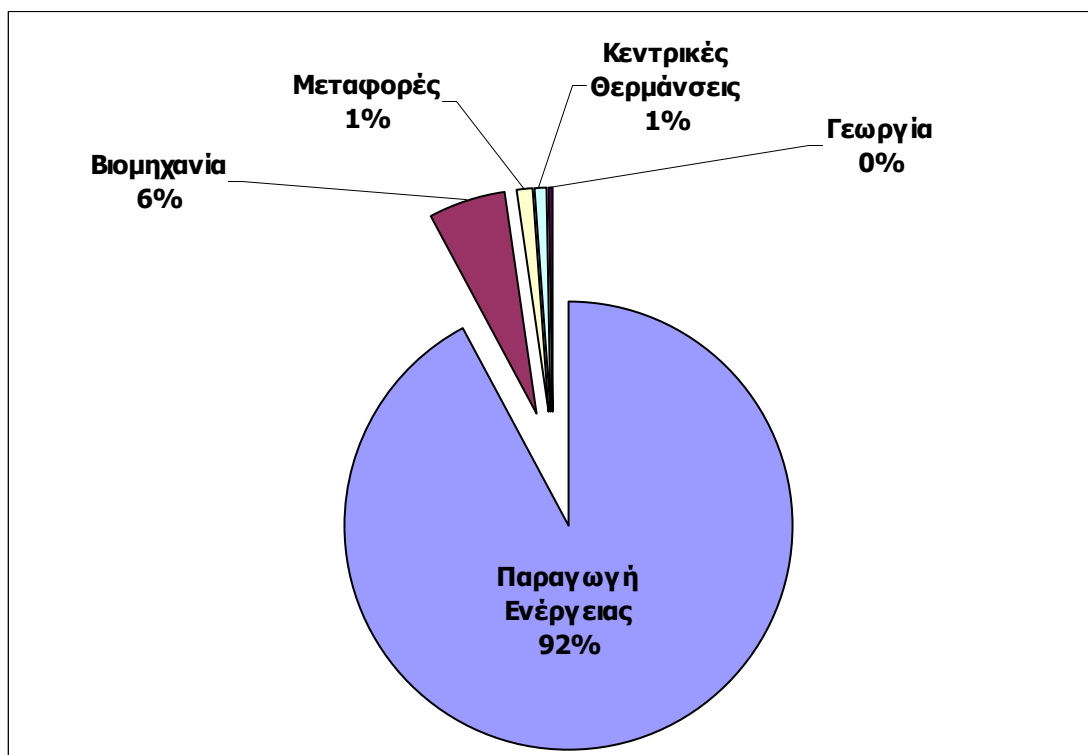
**Σχήμα 1:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2010.



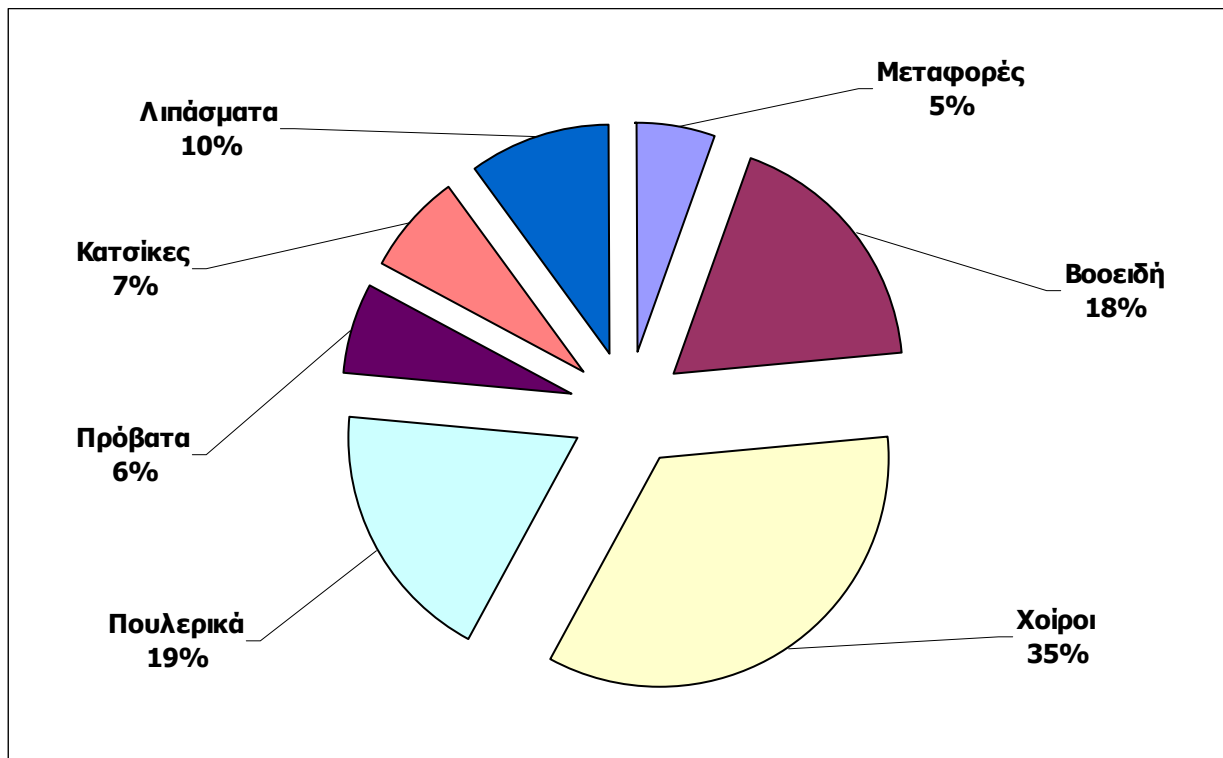
**Σχήμα 2:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2010.



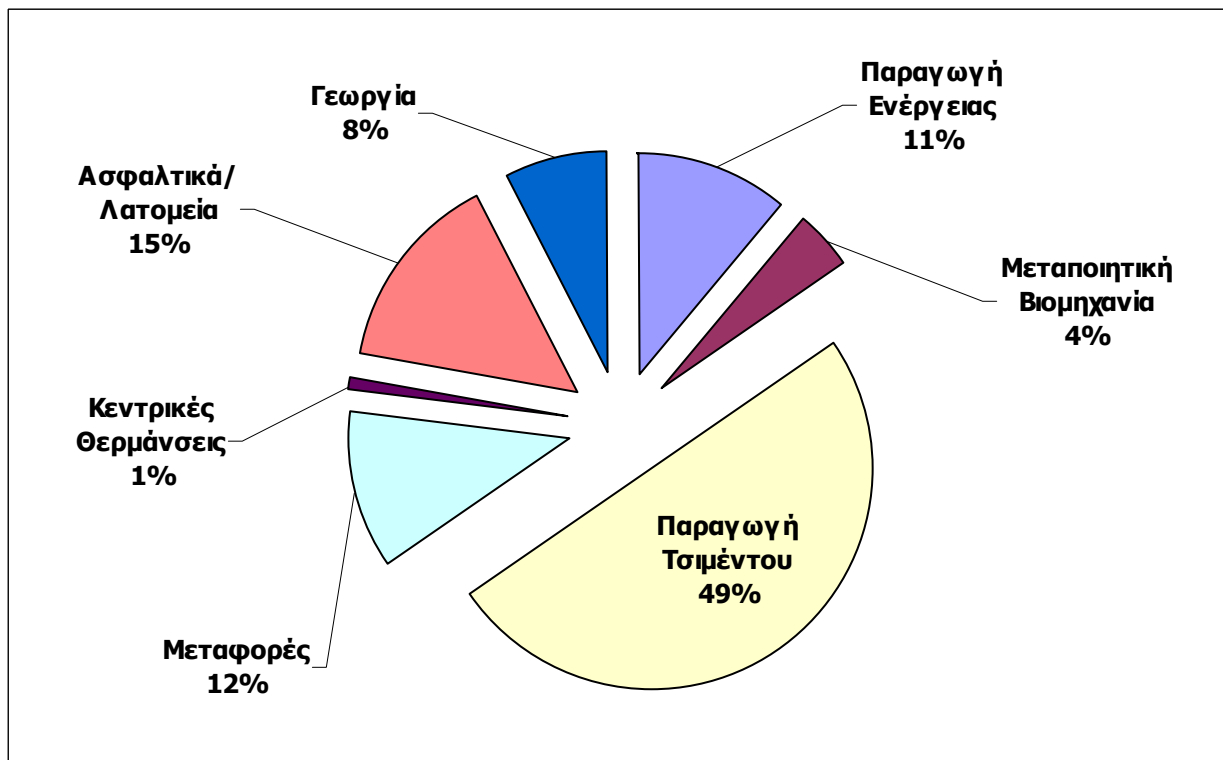
**Σχήμα 3:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2010.



**Σχήμα 4:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2010.



**Σχήμα 5:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2010.



**Σχήμα 6:** Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης ανά δραστηριότητα κατά το 2010.